

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Uj pünkösöd.

Budapest, május 30.

(v.) Mi lett volna az emberi nem fejlődésének iránya, tartalma és történelme, ha ama Tharzusból származott zsidó, akit Saulusnak hivtanak, nem alétan, hanem holtan rogy le Damaszkus kapui előtt, ahová a keresztre feszített Jézus hívei kiirtásának szándékával sietett? Saulus akkor nem kapja azt a víziót s ebben azt a sugallatot, melynek hatása alatt változott át Paulussá. És Paulus nélkül a Golgothán befejeződött tragédia csupán a zsidó nép vallási mozgalmának egy fejlődési fokát jelezte volna. Mert Jézustól eredt a Hít, ámde az Egyház s a kereszténység mint egyetemes intézmény kizárólag a Pál műve. Az ő szervező lángelméje, az ő szívós és hősi energiája nélkül a Nazarethi egész hagyatéka a zsidó nép körén belül maradt volna, mert hiszen mesterük távozása után az apostolok gyülekezete — s közöttük Jakab, az Ur testvére is — makacsul ragaszkodott felfogásában és gyakorlatban ahhoz, hogy a kereszttségben s eme révén az üdvözülés malasztjában csakis az Ábrahám frigyébe felvettek, tehát csakis a zsidóhitiek lehetnek részesek. Erkölcsei világhatalommal s egyetemes intézménnyé, mely egyetlen nemzet elszigetelt életének szűk keretéből kiemelkedett s a világtörténelem legerősebb szerveztetvé a pogány-apostol törhetetlen buzgósgája tette a kereszténységet. Az új testamentum egyik legérdekesebb könyve, az Apostolok Cselekedeti, melynek szerzőjeül Barnabást, a Pál apostol meghítt emberét gyanítják, írja le azt a hatalmas küzdelmet, melyet Tharzus nagy fia az egyház megalapítása érdekében kifejtett. Ez az utólrhetetlen hittérítő szakadatlan vándorútján hol a pogányoknak hirdeti az igét, hol Jeruzsálemben terem ismét-

telten, hogy az apostolokat szép szóval, bölcs okfejtéssel, kegyes ajándékokkal megkérlelje s ellenszégülésüket az új tannak nem zsidókra kiterjesztése ellen megtörje, elszenved rideg bánásmódot apostoltársaitól, elszenved bírói üldözést és fogságot is, de mindez kedvét nem szegi s erélyét nem csökkenti. Ő maga a maga útján s bevonja a megtérített pogányok első egyházközségeinek egyre sűrűbb hálózatával a Földközi-tenger partvidékének nagy részét. Így lett Saulus azzá, akinek révén testet öltött a krisztusi ige s aki a kereszténység világhatalmi állását s egyházi szervezetét a Jézus közvetlen örökösének akarata ellenére is kiküzdötte. Valóban értjük Schell, a nagyírú német katolikus egyházhistorikust, aki Jézus életrajzában álmélkodva foglalkozik azzal a jelenséggel, hogy a kereszténységben mért részesül éppen Pál apostol, aki pedig Krisztus után a legjelentősebb tényezője a keresztény egyház kialakulásának, olyan csekély s olyan hideg méltánylásban. S lehet, hogy igaza van Schellnek, midőn sejteti, hogy ez az emberi mértékeket erősen túlhaladó egyéniség, aki eszének s akaratának roppant hatalmával imponál, tulságosan robusztus arra, hogy a hitélet gyengéd és misztikus világában kellő megítélésre találjon.

De Pál apostol erkölcsi és szellemi génusza sem vihatta volna ki azt a világra szóló sikert, ha a világtörténelem konstellációja ama korban nem kedvez az ő művének. Ha a Spartacus-féle rabszolgázadás, mely a kereszténység keletkezésé-
tett közvetlen megelőző korszakban remegtetette meg a római birodalom alapjait, ki tudja vinni a maga diadalát, akkor bizonyára nagyobb nehézségekkel és sokkal kisebb mértékben következhet volna be a Paulus hódításai. Az a demokratikus forradalom, melynek

élén Spartacus állott, a sanyargatott és kétségbeesett néptömegeknek elkeseredett lázadása volt a római birodalom kegyetlen szociális igazságtalanságai ellen. Kenyer és szabadság kellett a népnek, melyet Róma urai rabláncra tartottak, koplaltattak s agyondolgoztattak. Kenyeret és szabadságot követelt tehát ama forradalom, mely a dözszöl, lelketlen római oligarchiát jó ideig komolyan fenyegette. Ha Crassus és Pompeius nem tud urává lenni e forradalomnak s ha a győzelmesen előrenyomuló demokrácia Rómát hatalmába tudja keríteni, akkor a világbirodalom minden zugában nagy demokratikus átalakulás megy végbe, mely jóléteket és boldogságot visz a széles néprétegek addig gazdasztalanul sivár életébe. S akkor a kielégített és könnyen boldoguló milliók lelke mélyen nem borong az a keserű gond, a földi kinszenvedéseknek az az állandó, fájó nyomása, s az a szenvedélyes áhítozás egy földöntúli létnek vigasztalásai felé, mely lélektani tényezők a Spartacus forradalmának leverése után mintegy hivaták, várták, sóvárogták a lelki reformot, mely megváltaná legalább a szíveket, ha már a politikai megváltás be nem következhetett. Igenis, Spartacus kudarcaként egyik előfeltétele a Paulus diadalának. Szinte mondhatnók, hogy Crassus és Pompeius készítették elő a világtörténelmi talajt a kereszténység maghíntésének meglepő eredményei számára. S kinek ne tűnt volna fel, hogy Pál apostol első hívei közt a rabszolgák és libertinusok alkották a túlnyomó többséget? Az elnyomottak csüggött lelke möhön szivta magába az új igét, mely szeretéről, egy halálra kintott Isten gyötrelmeiről s a földi sanyargóságokért a tulvilágon várható kárpótlásokról beszélt neki.

Fárasztó dologtevése közben s a modern kulturélet ezernyi impulzusainak ostroma kö-

TÁRCA

Menni kell . . .

És lassan, lassan mind megyünk,
Ha útni kezd az óra.
Mind elmegyünk a föld alá,
Közös találkozóra.

Világok sorsát, hódító,
Ajkad hiába dörgi:
Egy mozdulattal a halál
Szemét gyanánt söpör ki!

Hiába néztél gögösen
A mindenség szemébe:
Dacos szemed' szétrágja majd
A pondrók csúnya népel!

Hiába vagy szép, gazdag úr,
És országok királya:
Szennyes lyukakban múlik el
A legszebb földi pálya!

Isten veled, dicső tudás!
Szerelemked édessége!
Egy-két napunk van még talán,
És azzal vége, vége!

Elszédünk a föld alatt,
Sötét vermekbe dőlünk.

Itt egy kereszt . . . ott egy kereszt . . .
Csak ez marad belőlünk!

1903. május 30.

Abrányi Emil.

Tán nem volt pénz rá.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Thury Zoltán.

A diurnisták szobájában egy Genesi Samu nevezetű fiatalember is dolgozott. Kis, igénytelen emberke, szürke, ványadt arccal s majdnem sárgás szemöldökkel és bajuszszal. A bajusz azonban éppen csak pár szál volt, mintha a természet tüntetett volna azzal, hogy még ezt is megvonja tőle. Maga az árvaság volt tudniillik a fiú. A lábait néha gyanus nagy igyekezettel rugdosta el a szék alá, mert rongyos volt a cipője, a nadrágja kirojtosodott alul, vagy szitászertű szálakká kopott ki a bokáin, ahogy összecsapkodta járásközben a lábait, a nyakáról úgy lógott le a mellényére a nyakkendő, mint valami a kötél, s kabátját, mellényét mintha villával dobták volna föl a nyaka köré. Lekivánczolt róla a ruha, mintha ezzel is intenzívebb akart volna válni a nyomorúság, amiben tengődött, hogy botákaratlanul álljon előtűnk a beesett mell, a kigöbült hát és a hegyes vállak. — Szemben vele a másik asztalnál egy Keller nevezetű napidíjas állt. Egészen másfajta ember. Kővér kezé lassan mozgott a papiroson, ő meg minden leírt mondat után szusszant egyet. Dél-előtűnként sórt hozatott a szolgával, nemis egyszer. Néha, ha éppen kedve szottyant rá, a sok korsó sórtól kipirult arccal ment haza ebédelni s

Genesiről voltaképpen nem igen vett tudomást. Csak olyankor, ha felgyűlt az asztalán a munka s megosztotta vele. Ezt azonban megfizette s azt mondta olyankor: — no barátom, megint jutott egy kis pénzhez. — Ez a Keller nevezetű diurnista sehogyse volt idevaló ember. Igen tekintélyes volt a többihez képest. Nagy, hájas feje kiimponált a többi közül, mivelhogy aki abban a szobában kormolt, mind szörnyűmód szerencsétlen flótásnak látszott. Egy csomó napzármas, akinek szeméből kijajgatott az éhség.

A legnagyobbvalószínűség volt azonban közöttük a Genesi nevezetű fiatalember. Lesírt róla az elhagyatottság. Látszott rajta, hogy senkihez se tartozik. Valahonnan jön, valahova megy, de se hazulról, se haza. Az efféle ember talán nem is anyától született, hanem belepötytyant valami árokba egy fáról. — Mikor néha egyik-másik diurnistához benézett a felesége, némelyik pénzért, másik meg éppen csak hogy mondjon valamit, a fiatalember sóváran bámult oda. Kínázta a szemét s szégyenkezve, hajáig elpirulva hajolt rá az írásra, ha észrevették, hogy oda-bámul. De akire nem is igen mert fölneézni, az Keller ur volt. Annak gyönyörű szép, nagy, kővér asszony volt a felesége. Ha bejött, hát megtelett vele a szoba s ahogy megállott a szomszéd asztal mellett, oda se nézett és mégis majdnem, hogy agyonnyomta a szegény kis Genesit. — Egyebként köztudomású volt, hogy Keller uréknál az asszony kereste a pénzt. A férfi éppen csak diurnistáskodott, hogy hivatalbéli ember legyen s ne csak ott lógjon az asszony mellett. Az asszony tudniillik mindenféle pártikat hozott össze, lányokat férfit, férfiak lányt híferált s a kis, himzett szatyor, amit állandóan magával hordozott s néha a Genesi asztalára tett le, míg az urával halkan tárgyalt, csupa efféle

zепette a mai emberiség nem vet elég ügyet arra, hogy saját magát megfigyelje. A tudomány a modern embert lelkileg kihelyezi saját-magából: a csillagokra, a fűszálakra, a protozoákra, a fizikai élet tüneteire, szóval, az exakt ismeretek mozzanataira tapasztalja figyelmét. Mindennel törődünk, csak a saját lelkünk vizsgálásával nem. Mindent megobszerválunk, csak a magunk énjének titokzatos műhelyében végbemenő folyamatokat nem.

És így észre sem veszi a modern emberiség, hogy minden valószínűség szerint eljutottunk egy újabb s minden eddigénél mélyebb és hatalmasabb vallási átalakulás küszöbére. A felekezetek valamennyien — még a legelzárkózottabb s legkonzervatívabb: a római egyház is — idegesen érzik a saját reformjuk égető szükségét. A Hit tudja, hogy rendeznie kell számadást a Tudással. A vallás érzi, hogy meg kell önmagát tisztítani a modern tudomány diadalai által rombadöntött archaizmusoktól s törekednie kell valamire, amit eddig vagy közömbösen vagy pedig többnyire ellenséges szemmel nézett: a kulturképességre. Ez az érzés birizgál a hitélet terén az egész vonalon. A régi vallásokban új irányzatok kapnak lábra. Bátorzavru harcok szegődnek ez új irányzatok szolgálatába s kotorgatják lázas buzgósággal a vallások évszázados medréből a multak iszapját. Az egész vonalon folyik a teológia kulturműködése, mely megalkuszik a racionalizmussal s engedelményeket tesz a legistenibb igazságoknak: a tudomány által feltárt természeti törvények igazságainak. Látjuk a katolikus táborban az Ehrhardtokat, Krausokat, Schelleket, Prohászkat, akik a katolicizmust s ebben az egyházi felfogásokat össze akarják egyeztetni a modern szemmel. S valóban, azt kell mondanunk, hogy a reformmozgalom némely vonatkozásban bátrabb és áthatóbb még azon eszméknél is, amelyek annak idején a reformációnak adtak életet. A római egyház pedig — mit tehetne egyebet? — ha kellenél is, de türi e törekvést, mert érzi, hogy hasztalan tiltani el, tilalmának csak hit-szakadások lennének következményei, holott a türt folyamat mégis csak csinál valamelyes enyhítő közvetítést a modern lelkiélet két pólusának egyre növekvő feszültsége között. Még hatalmasabb a reformmozgalom a protestáns egyházban, ahol a berlini egyetem hírneves teológusa, Harnack tanár az evan-

géliumi kereszténységet tisztán racionalista alapra helyezi, az urvacora és a keresztiség szentségét mellőzhetőnek tartja, Krisztus embervoltát határozottan állítja s csodatételeit részint kétkedéssel fogadja, részint a szuggesztívus terápiát utján magyarázza, a christológiát a vallás lényegétől szigorúan elválasztja s az egész evangéliumi kereszténységet e néhány szóban foglalja össze: „Isten és a lélek, a lélek és az ő Istene.“ S még a zsidóság küszöbét is átlépi ez a mozgalom. Amerikában állandó gyakorlat, hogy zsidó papok unitárius templomokban is prédikálnak, valamint unitárius papok is a zsinagógák szószékein. Ime, egy nagy egymáshoz simulás, titokzatos sejtelmekből táplálkozó egymáshoz közeledése azoknak, akik hinni tudnak és akarnak. A felekezetek áldozni akarnak különállásukból, hogy megmenthessék a hitet.

A vallásokat egymás mellé tereli a mindnyájukat közösen fenyegető válságok előérzete. A reform-katolicizmusban van valami egy új reformációból, a reform-protestantizmus a maga hitelvi tartalmát racionalista szemlemben úgy formulázta meg, hogy ez a dogma közös alapja lehessen minden hívő léleknek, a zsidóság és az egyik protestáns felekezet a testvéri kölcsönösség frigyét kötik egymással. Micsoda perspektíva ez! A hitnek egyetlen kríziséből ki akar talán alakulni az „egy akor, egy pásztor“ jóslatának valóulása?

Ha jó ilyes átalakulása az emberiség lelki életének, ha akad egy új Saulus, aki szembeszállva az egyházi tekintélyekkel meg akarja szervezni a tiszta Istenhitnek kulturképes vallását s ebben az ideális javakért lelkesülő emberek testvéri frigyét: annyi bizonyos, hogy ez a mi korunk éppen annyira fogékony lenne e megfúszult hit igazságai iránt, mint amilyen fogékony volt a krisztusi hagyaték befogadására a római köztársaság hanyatlásának kezdete. Ma is nagy és gyökeres demokratikus forradalmak tüze lobog a lelkekben. Ma is szemben áll a kevesek fényűző jóléte a dolgozó tömegek sivár nyomorúságával. A szociáldemokrácia nem egyéb, mint egy még ki nem tört Spartacus-féle rabszolgázadás. A lelkek szeretnének hinni és bízni, és sóvárogva várják az új szót, mely visszaadja nekik ezeket az erkölcsi kincseket.

Merre vagy, Saulus, aki hirdetni fogod

az apostolok utódaival szemben is, hogy a földi boldogságban s a túlvilági üdvösségben része lehet és kell, hogy legyen minden halandónak? Saulus, merre vagy?

BELFÖLD

A brüsszeli cukorkonferencia. Bécsből táviratozták nekünk: A brüsszeli cukorkonferencia választott bizottság június 2-án ül össze, de egyelőre csak a megalakulásra szorítkozik, mert az érdemleges anyag még nem áll a bizottság rendelkezésére. Így a belga cukoradótörvény sem került meg a bizottság elé, ugyancsak az osztrák és a magyar cukorkonferenciális törvény végrehajtásáról szóló rendelkezések sincsenek még publikálva. Valószínű ilyen körülmények között, hogy a bizottság csak éppen meg fog alakulni, azután elhalasztja érdemleges tárgyalásait.

Londonból táviratozza tudósítónk, hogy Hieronymi Károly és dr. Baernreither londoni missziójáról hivatalosan a következő jelentést adták ki:

Hieronymi [s] Baernreither itteni tanácskozásai a miniszterekkel és a kormány egyéb ténylegivel bizalmas természetűek. Általában az a vélemény, hogy a brüsszeli konferencia bírói jellegű és így mindennemű nyilatkozat praedjudikálna annak. Ez okból és tekintettel arra is, hogy itt az egyezmény ellenséges hangulattal találkozhatik, a tárgyalásokra vonatkozó bármiféle érdemleges közlés a bizottság összehúlése előtt léleértékesre adhatna okot. Hieronymi és Baernreither itt a kormányzati tényezőkké, a kereskedelmi és a nyugat-indiai érdekeltség képviselőivel folytatott megbeszélések során készségesen megadták a kellő felvilágosításokat s alkalmuk volt úgy a magyar, mint az osztrák rendszert minden tekintetben megvilágítani.

A horvát zavargások. A N. Fr. Presse mai számában dr. Czernkovicz Miklós, a bán egyik bizalmasa érdekesen nyilatkozik a horvát zavargásokról. Czernkovicz meg van róla győződve, hogy az ideai zavargásokban része volt a magyar képviselőházban és a magyar sajtóban annyiszor emlegetett bécsi kéz- nek is. Nemesak 1848-ban, hanem azóta is gyakran kijátszotta Bécs a horvátokat Magyarországgal szemben. 1866-ban, mikor Horvátországnak választania kellett Ausztria és Magyarország között, Albrecht főherceg gyűjtést indított a Jellacsics-szoborra, hogy a horvátokat Ausztria részére meggyerje. A Jellacsics-szoborra az első ezeket a közös hadsereg tisztikarában gyűjtötték. S nagyon jól számítottak, mert a magyarellenes tüntetéseknek mindig a Jellacsics-szobor a középpontja. Rauch bánsága alatt a horvátokat minduntalan föl akarták használni arra is, hogy részt üssenek az akkor gyűlölt kiegyezésben. Mazurancics bánsága alatt pihent a bécsi kéz, mert akkor ugysz olyan állapot uralkodott Horvátországban, hogy Bécs csak örvendhetett neki. Amint azonban a magyar-horvát viszony javulni kezdett, az

Keller ur csakugyan nem is halogatta a dolgot. Két hét se telt bele s egy délután azt mondta a kis fiatalembernek.

— Ma nálunk vacsorál. — Aztán egy kicsit titokzatosan tette hozzá. — Még lesz egy vendégünk.

A fiu örült is, de meg is rómült. Végignézet magán s azt mondta: Istenem, így? Nem lehet.

Keller ur a vállára vert.

— Dehogy nem. A nő értesítve van arról, hogy ön szegény ember, és semmi kifogása sincs ez ellen. Neki sincs valami sokja. Eppen csak hogy jó családból való s talán ötzer forintot visz a házhoz. Erről majd a feleségem többet tud mondani. De csinós, azt már magam is mondhatom. A többit majd megszéliük . . .

— Ötzer forint?

— Annyi bizony, ösém.

— De hiszen az nem is lehet.

— Dehogy nem. Csak aztán akadkoskodni nem szabad. A nőm majd elmondja a többit, most csak jöjjen.

Keller urnál eszik, magas szőke lányt talált a fiu. Huzódzva, halkan köszönt neki, az meg kíváncsian mérte végig s lesütötte a szemét, míg a kezét nyújtotta. Aztán vizsgálni kezdte az arcát s egy kicsit kedvetlenül fordult el tőle. Azután se volt azonban barátságos, csak mintha mindig kereste volna a hangot, amivel szólni hozzá. Valami különös férfi lehetett előtte ez a férfi — s ezt észrevette Genesi is. Az asszonyra pislogott, meg a férfire s úgy nézett föl a lányra, mintha azt mondta volna, hogy: — én nem te-

irással volt tele. — A szegény kis fiatalember szeme iszonyu vágyakozással tapadt rá néha erre a szatyorra. Ebből kikerülhetne neki is valami nő, valami szerény igényű, valami olyas, mint a többi diurnistának a felesége, aki ide feljár. Aki előbb köszön künn az előszobában a szolgának, hogy: — jó napot, Rudolf ur, itt az uram?

Egyszer, amikor két éjjeli munka után többrendbeli másolókat adott át Keller urnak, nem fogadta el a pénzt a munkáért, hanem egy kicsit akadozva azt mondta, hogy majd elszörzik ezt a pár forintot. Keller ur mutatta, hogy örül. — No, hát olyan jól megy a sora?

— Nem, — mondta a fiu, — nem megy jól a sorom, hanem beszélni szeretnék önnel valamit. Egészen nyugodtan, hogy senki se hallja.

— Titok?

— Bizony titok. Ahogy Keller ur ránézett, megzavarodott s ezt motyogta: — de az ön intelligenciája, az ön intelligenciája . . .

— Mit akar vele?

— Az biztosíték nekem, hogy nem adja tovább a dolgot.

— Attul ne fájjon a feje.

A sörözésnél aztán előhozakodott a dolgával, de csak amikor már egy kicsit a fejébe ment az ital s bátorságot kapott.

— Rettenetesen egyedül vagyok. Néha úgy érzem, hogy megolóm magamat. Nem a nyomorúság miatt, mert abban én nem találok semmi feltűnőt, hanem mert senkim sincs. Hát talán ő nagysága foglalkozik ilyen kisebb ügyekkel is, vagy talán lesz szives kivételt tenni velem.

Adósságom nincs s ha az asszony éppen csak annyit hoz, hogy berendezhetjük a szobát meg a konyhát, hogy ne menjen semmi hitelbe, hát már élünk valahogy. Hát hiszen ezeknek a többieknek sincs többjük, mint nekem, s mégis van feleségük. Nem arról beszélék, Keller ur, hogy nehogy megsértsem, mert hát ön kivétel, hanem a többiről, aki tisztán csak abból él, amit nálunk kap. El, én se akarok egyebet, csakhogy ne ilyen egyedül tengjek a világon. Ha minden száik megtalálja a maga foltját, hát valahol meg kell lenni annak a foltoknak is, ami hozzám passzol.

Keller ur ivott s a korsó felett pillantva le a fiura úgy — ismételte azt, hogy: folt, folt, — mintha eszébe jutott volna valami.

— Hát persze, — mondta aztán, — csakhogy válogatni nem szabad, ösém. . . Folt, hát persze akadni kell neki. Hát majd utánanéznünk s magának egész olesón csinálja majd meg a dolgot az asszony. Ugy, hogy csak a kedves jövedőbelje fizet. Ilyen körülmények között azonban válogatni nem szabad. Maga valami sokat nem kívánhat, hát ha a nőnek egy kis hibája van. . .

— Nem tesz semmit.

— Hát ebben maradunk. Ilyen is akad. Ha rákerül a sor, én majd szólok. Nem felejtkezem el magáról. Higye el, hogy szívesem viselem a sorsát. Az asszony pedig kulánsan jár el, abban megbizhatik, ámbátor, hiszen ön nem sokat követelhet. Hát ha egy kis baj van a nőben, hát — az nem akadály. Ebben maradunk.

A fiu mohón felelt.

— Ebben, köszöntöm, hát megállapodunk. Ön majd szól, de ne halogassa.

EMPIRISMUS

50 kr.) Kapható a Diana-gyógyszertárban, Károly-körút 5. (Megrendelések fordulj postával eszközöltetnek.) Árátalant növényi részeket tartalmaz, miként a nagy közönség mint házi cikket vásárolja a gyógyszertárakban. Vigyázzunk, mert az eredeti angol készítmény csak üvegekben kapható.

A világbölcsészlet rendszerében egyedül az empirizmus az, melyet a józan észszel követni lehet és követni kell. Minden ember dologban csupán a tapasztalás volt és lesz a mester, így a physiologiában is. Vajon van-e híres orvos a világon, a ki gyógykezelése közben tapasztalataira ne hivatkoznék? A Dr. Brok fűfájás elleni porát is számos élmésem level ajánlja a szonvedt emberiségnek. Idősgesztől, szellemi erőletéstől, álmátalantól, érombajtól, megműltéstől eredt fűfájást rögtön megszüntet — Dr. Brok-féle por (11 por 1 lit

egész Horvátországban az uralkodónak olyan állítólagos nyilatkozatait kolportolták, amelyek a horvát ellenzékét mindenre fölbátorították. A horvát ellenzék ma is meg van róla győződve, hogy Bécsben föltétlenül támogatásra számíthat. Legalább is érthető Czernakovicz szerint, hogy a horvátok, ha azt hallják, hogy legfelsőbb helyről arra biztatják őket, hogy ne térjenek el semmit a magyaroktól, — ezt jelszónak tekintik, s a szerint cselekszenek.

A horvát-ügyben nemskora nyilatkozni fog a Vatikán is. A *Politische Correspondenz* római távirata erre vonatkozólag a következőket jelenti:

Vatikáni körökben nagyon valószínűnek tartják, hogy a szentszék legközelebb utasítást küld a horvátországi papságnak, amelyben a papoknak kötelességévé teszi, hogy tartózkodjanak minden látni mozgalmától. A Vatikánt igen kellemetlenül érintette az a tény, hogy az utóbbi zavarokba belekeveredett több horvát lelkész is. A szentszék természetesen nem avatkozhatik bele a magyarországi nemzetiesség vizálgatásába. Kötelességének tartja azonban, hogy hasonló esetekben a papokat utasítsa a főnálló rend tisztelet-bentartására.

A közvélemény megmozdulása.

Budapest, május 30.

Liptó-Szent-Miklósról táviratozzák, hogy Liptóvármegye közgyűlése elfogadta *Prusinsky* Pál főügyész indítványát, mely szerint a közgyűlés kimondja hogy a parlamentit obstrukciót helyteleníti. A közgyűlés elvetette *Rakovszky* István képviselőnek a katonai javaslatokat helytelenítő pótindítványát. Pozsonymegyének kereskedelmünk magyarságát, továbbá Somogyvármegyének a magyar földbirtoknak magyar kézben való tartását célzó föltételeit a közgyűlés pártolja. A harmadik aljegyzői állásra megválasztották *Thuránszky* Tibort.

Aradról jelentik: *Arad* megye törvényhatósági bizottsága ma tárgyalta Bánhidyi képviselőnek obstrukciós indítványát. Bánhidyi után a románok vezérszónokai beszéltek, mire az indítványt a miniszterelnök éltetésével, nagy többséggel elfogadták.

Széll Kálmán miniszterelnök *Turóc* vármegye közgyűléséhez a következő táviratot intézte:

A vármegye tisztelt közönségének f. évi május hó 29-án tartott rendkívüli törvényhatósági bizottsági közgyűlésében hozott azon lekes és hazafias határozata, melyben az obstrukciót helytelenítik és kárhözátva a kisebbség erőszakos, a parlament tekintélyét aláásó és az alkotmány sérthetenségét veszélyeztető eljárását, mint a tiszta választásból kikerült és így a nemzet akaratát képviselő többség érvényesülésének akadályozását elítélik, őszinte megelégedéssel töltött el. A kormánynak a kisebbség által teremtett kényszerhelyzetben ellog alt álláspontját és követelt magatartását helyes elismerésük politikai meggyőződésében megerősít és kitartásra buzdít. Fogadják igen becses bizalmuk kifejezéséért legmelegebb köszönetemet. Hazafias üdvözléssel. Széll.

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága május 25-én tartott rendkívüli közgyűlésén bizalmat

szavazott a kormánynak s elítélte a parlamentit kisebbség obstrukcióját. Széll Kálmán e bizalmi föltételeket a következő távirattal köszönte meg:

Udvarhelyvármegye közönségének, Udvarhely. Igaz megelégedéssel vettem a vármegye tisztelt közönségének a május 25-én tartott rendkívüli törvényhatósági bizottsági közgyűlésében hozott ama hazafias határozatát, amelyben az obstrukciót föltétlenül elítélve, személyem és a kormány iránt rendületlen bizalmukat fejezték ki. Hazafiaságom, törvény- és alkotmánytiszteltem iránt nyilvánított lelkes sorak örömmel töltötték el. Az obstrukciót indokolatlan voltának különös hangsúlyozása megnyugvásomra szolgált és kitartásra buzdít. Fogadják igen becses megnyilatkozásukért legmelegebb köszönetemet. Budapest, 1903. május 29.

Hazafias üdvözléssel

Széll.

Nyitra vármegye közönségének táviratára a miniszterelnök a következő sürgönyvel válaszolt:

Nagy örömmel vettem a vármegye tisztelt közönségének a folyó évi május hó 23-án tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésében hozott és velem táviratilag közölt azon hazafias határozatát, melyben a kisebbség alkotmányellenes, erőszakos eljárását elítélve, azon óhajuknak adnak kifejezést, bárcsak mielőbb diadalmaszkodnék a kőzakarati ereje a vele dacoló kisebbségnek. Igaz megnyugvásomra szolgált ezen lelkes megnyilatkozásuk, erőt ad nekem a további küzdelemhez és kitartásra buzdít. A jelen nehéz viszonyok között mérsékletet tanúsító politikai magatartásom és személyem iránt kifejezett, nekem igen értékes bizalmuk, tiszteletük és elismerésük kifejezéséért fogadják hálás köszönetemet. Hazafias üdvözléssel. Széll.

A *Verecz* város részéről küldött bizalmi felíratra a következő távirattal válaszolt a miniszterelnök:

Különös megelégedéssel vettem a város tisztelt közönségének folyó hó 27-ikén tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésében hozott azon lelkes határozatát, melyben az obstrukciót elítélése mellett személyem és a kormány iránt rendületlen és tántoríthatatlan bizalmukat fejezik ki.

Nagyon örülök hogy politikai magatartásom a város hazafiasan érző közönségének helyesléssel találkozott. Fogadják úgy a magam, mint a kormány nevében is legmelegebb köszönetemet. Hazafias üdvözléssel. Széll.

Máramaros vármegye tegnapi közgyűléséből küldött bizalomnyilvánításra Széll Kálmán miniszterelnök a következő táviratban felelt:

Őszinte megelégedéssel és örömmel értesültem a vármegye tisztelt közönségének folyó hó 29-én tartott törvényhatósági bizottsági közgyűlésében hozott és velem táviratilag közölt azon határozatáról, amelyben a most folyó obstrukció ellen a képviselőházhoz felírat intézését határozta el s egyuttal nekem, valamint a kormánynak bizalmat szavaztak. Fogadják igen értékes bizalmuk kifejezéséért úgy a magam, mint a kormány legmelegebb köszönetét. Hazafias üdvözléssel. Széll.

A miniszterelnök *Pozsony* szab. kir. város közönségéhez a következő táviratot intézte:

A szab. kir. város tisztelt közönségének f. évi május hó 25-én 10.014. szám alatt hozzám intézett felíratát, melyben a parlament alkotmányos működésének

— Ugy?

Egy kis esend lett, amibe megint élesen, az egész este hallott hangjától előtű ridésséggel csapott bele az asszony:

— Akkor, kérem, nem vagyunk egymáshoz valók. A család becsületet nevet kíván, nem efféle. A család ezért áldozatokra is hajlandó. Ótezer forint, mit gondolt?

— Sok.

— Ugy-e, hát akkor minek jön ide?

Az ura hirtelen közbeszóltott:

— Fiam, én nem mondtam meg neki, hogy miről van szó.

— Elég hiba. Most már elmúlt egy este, ettetek, ittatok...

— Sebaj.

A fiu már föállott az asztal mellől s bágyadtan, álmosan nézett körül a felöltője után. Az asszony már csak azt várta, hogy menjen. Rá se nézve, dugasztolta be a palackokat s mintha máris azon gondolkodott volna, hogy kit szedjen elő a leány számára talán holnapra, talán holnaputánra, amikorra éppen sorát ejtheti az új tanácskozásnak. A férfi földalta a fiatalemberre a kabátot s hümmögött és nem tetszett neki, hogy hová jutottak.

— Lásna, hát ugyanaz az eset. Az ön anyja, aki bizonyára nagyon tiszteltemélő személy volt, ugyanazt csinálhatta volna, amit ez a leány. Kereszhetett volna magának valakit...

A fiu vállalt vont.

— Tán nem volt pénze rá.

megszűnt e ezzel magának az alkotmányosságának veszélyeztetése feletti hazafiai aggodalmának kifejezést adnak és finni bizalommal kéri a képviselőházat és a kormányt, hogy egyesült erővel biztosítsák a parlament nyugodt működését, köszönettel vettem.

Legodaadabb törekvésem volt mindenkor, hogy az alkotmány sérthetlensége és a parlament közhasznú működése iontartsassék és a mostani nehéz helyzetben is arra töreksem, hogy a parlament nyugodt működése biztosíttassék, természetesen a parlamentáriszom azon alapelveinek szem előtt tartásával, hogy a többség akaratát föltétlenül érvényesülést nyerjen. Hazafias üdvözléssel. Széll.

Eddig a következő vármegyék és városok hoztak határozatokat az obstrukció ellen s juttatták azokat az illetékes helyekre:

Vármegyék: Arad, Árva, Bács-Bodrog, Baranya, Bars, Bihar, Borsod, Brassó, Csongrád, Esztergom, Fogaras, Gömör, Hunyad, Krassó-Szörény, Liptó Maros-Torda, Máramaros, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Sáros, Somogy, Sopron, Szolnok-Doboka, Temes, Tolna, Torontál, Torda-Aranyos, Trencsén, Turóc, Ugoosa, Udvarhely, Ung, Vas, Verőce, Zólyom és Zemplén.

Városok: Győr, Kassa, Komárom, Késmárk, Pozsony, Sopron, Szolnok, Temesvár és Zombor.

KÜLFÖLD

A cár Bécsben. Egy pétervári távirat szerint *Miklós* cár nemskora meg fogja látogatni királyunkat az osztrák fővárosban. A cár a jövő hó végén *Kopenhágába* megy, onnan *Rómába* utazik az olasz király látogatására és hazatérőben meg fogja látogatni királyunkat is.

Loubet a pápánál. A francia politikusokat most élesen foglalkoztatja az a kérdés, vajjon fogadjá-e majd a pápa *Loubet* elnököt, aki viszonyban fogja *Viktor Emánuel* király párisi látogatását. Az olasz király ugyanis június 12-ikétől öt napon keresztül az angol király vendége lesz és Londonból egyenesen *Parisba* megy. *Loubet* vatikáni fogadtatása szoros összeköttetésben van azokkal a differenciákkal, amelyek a francia kormány és a szentszék közt iennforgnak.

Loubet, mint mondják, nagy súlyt helyez arra, hogy a pápát is meglátogathassa és kivételt szeretne a maga számára és reméli, hogy ő ki is fogja azt eszközölni, bár *Ferenc József* császár és király római látogatása a Vatikán merev ellentállásán hajótörést szenvedett. *Loubet*, hir szerint, személyes összeköttetésben van a pápával, aki csak nemrég értékes olvasót küldött *Loubet* asszonynak. *Leó* pápa már többször sajátkezü levelet írt *Loubet*nek, ami szintén a pápa rokonszenvének bizonyítéka. Ez okból nem akarja *Loubet* aláírni azokat a püspöki kinevezéseket, amelyekre nézve a Vatikán hozzájárulása még kékik, még mielőtt a „*Nominavit nobis*” formulája miatt iennforgó konfliktus elsimítva négy. A Vatikán máris nagy engedményeket tett és nincs új formulát ajánlott, de *Combes* miniszterelnök valamennyit visszautasította, mire a Vatikánál folyt tárgyalások megszakadtak. Ez a konfliktus, valamint *Combes* miniszterelnök rendíthetetlen állása most inkább azt a kérdést tolják előtérbe: elmehet-e a köztársaság elnöke a pápához, ha Rómában van? Ez a kérdés *Loubet* állására és Franciaország politikájára nézve nagyobb jelentőségű, mint az: fogadhatja-e a pápa *Loubet* elnököt.

A francia klerikálisok háromodora. Régi fegyverük a francia klerikálisoknak és nacionalistáknak a rágalom. Még nem csendesült el a közvélemény vizsgálma *Combes* miniszterelnök fiának megrágalmazása miatt, amikor *Pelletan* tengerészeti minisztert keverték bele a *Humbert*-ügybe. A csunya házsját ismertették már. A *Figaro* ma közzéteszi egy jegyzet másolatát, amely állítólag *Parayre* levelén van, annak bizonyítására, hogy a levelet átadták a miniszternek. Az említett lap *Pelletan* minisztert nagyon heves módon támadja s kijelenti, hogy az ellene indított háborúság megnyerné az egész tengerészet tetszését az admirálistól az alantás tisztig, mert konkrétusítket. Talán még néhány hétig miniszter marad, de azután mindenkorra megbukik. *Pelletan* tengerészeti miniszter az *Echo de Paris* egy tudósítóját újra biztosította, hogy a kérdéses levelet nem kapta meg. Valószínűleg egy vevényt találtak, de senki sem emlékszik a levélre. Igen könnyen lehetséges, hogy a boríték üres lapot tartalmazott. *Parayre* ezzel a levéllel talán azt akarta bizonyi-

hetek róla, ezek hoztak ide. — Vacsora után egy óreg asszony jött el a lányért. Gencsit pedig még ott tartotta az asszony. Az asztalon bor volt, ittak s az asszony lassan-lassan kipakolta, hogy mi az, amiért nem szabad akadékoskodni.

— Kedvesem, — mondta — ez a szegény lány igazán arravaló teremtése az istennek, hogy részvételt legyen iránta egy férfi. Egy olyan, akinek szive van. Valami unokabátyja, egy huszártiszt, megejtette szegényt. Almbán, higye el, nem ritka eset ez, s a gazember megszökött, a szegénynek pedig egy édes kis fiacskája van. Háromszentendős, olyan gyerek, akit könnyű megszeretni. — Ha jó ember, hát legyen az apja...

A fiatal embernek kigyúlt az arca s mohó örömmel felelt.

— Hogyne!

— Nekik egy tisztességes ember kell, egyéb semmi. Valaki, aki nevet ad a gyerekeknek. Korrekt nevet.

— Ó Istenem!

— No mi az?

— Istenem, hát persze. Nagyon értem, hogy mi az, amiről szó van. Végre is az a szegény gyermek nem hibás azért, hogy csak egy születt. Így, amugy. — Hát benne vagyunk az őszinteségben. En se akarok elmaradni önök mögött. Magam is olyan gyerek vagyok, mint ez a szegény kicsi.

Megriadtan kérdezte az asszony:

— Mi?

— Törvénytelen.

Egyszerre lehangoltan, csalódottan szólott a férfi.

Andor és András

Herozeg *Ferenoz* legújabb regénye most jelent meg. Budapesti történet. Márk Lajos rajaival. — Ára füzve 3 korona 20 fillér, diszkótesben 5 korona 20 fillér. *Singer és Wolfner* kiadóhivatala Budapest, *Andrássy-ut 10. szám.*

tani, hogy a miniszternek kompromittáló levelet írt. Az egész nem egyéb, mint zsaroló-kísérlet a Humbert-család javára.

HIREK

A hangulat joga.

Az a kérdés, hogy megokolt-e, jogsúlt-e!

Mi? Talán az öngyilkosság?

Nem! Csupán az a divat, hogy — szánakozva bár, de pálcát törünk az öngyilkos fölött!

Annyi bizonyára kétségtelen, hogy valahányszor az erkölcsi magaslatról lemennydörögve, elítéljük azt, aki önszántából rohant a halál karjaiba, ugyanannyiszor — félig, de csakis félig — megfedekezünk egy nagy etikai igazságról, arról, hogy: az élet csak — hangulat. Félig feledekezünk meg erről ilyenkor, nem egészen. Csak azzal a hangulattal nem számolunk, csak azzal szemben leszünk vakká, süketé, fogékonytalanná, mely az öngyilkos lelkén uralkodott ama válságos pillanatban, mikor a halál mesgyéjén önszántából tette meg a végzetes lépést. Ellenben a saját impresszionista hangulatunk, a saját szánakozó érzésünk, ez fennen és kizárólagosan és úgy érvényesül bennünk és úgy vonja le a következcükat, mintha ez az igazságnak csalhatatlan próbaköve volna.

Pedig hát ez is, az is utóljára eem egyéb, mint hangulat. Szubjektív hangulat!

Mikor az őszi hervadás mint a mulandóság misszionáriusa letarolja a mezőt, a cserjét, a lombot, a fát, mikor a naplemente nem pihenőt, de elmúlást jelent, mikor — amint a költő dalolja — az est fuvalma sir, mert kigyulladt a nagybetegnek aróán a haldoklási pir, . . . mikor a lombjavesztett, fényében megfogyatkozott és teremtő erejében kimerült természet a mulandóságról regél azoknak, akik az ő hieroglifáit betűzik, akkor természetesnek ismerjük el és csöndes melankóliával fogadjuk és a lemondás nyugalomával vesszük tudomásul, hogy ime: napirendre került a halál aratása, az életkedv alátátdala megszólalt, a *memento mori* ideje elérkezett. Borongós őszkor mintha megcsendülne lelkünkben a halál harangja és hirdeté az örök törvényt, a lét és nemlét problémái közül azt az egyet, melyet ismerünk: a mulandóságot. Érezzük, tudjuk, éretörvények természetes folyamánának tekintjük, hogy a Halál ura szüretel, gyűjt. arat. A Halál ura kibaszálja a hervadás szeszónját és úgy tépi le a beteg, a roskadó, az öszülő embereket, mint ahogy az őszi szél letépi a sárguló lombokat: tömegesen, csoportosan, nagyban.

Mikor ideges, beteges, tulérett, elaggott, roskatag embereket szólít el a Fekete Demagóg, akkor szívünkben legfölbjebb bánatos komorság a visszhang, de csöndes rezignációval vesszük tudomásul az örök kényszeret, a halált.

De mikor életerős fiatal ember lép a sírba, mikor mosolygó lélekre borít a halál szemfedőt, mikor a gazdag remények zöldje egyszerre megsárgul és az életkedvnek kacagása egyszerre némul el, mikor derékban török ketté az életerős sudár, mikor a küzdés kezdetén, harci szomjának ki nem forrott teljében bukik el a hős, mikor a haderőnek fiatal katonája, a jövődó esatáknak kandidate vitőze, nagyratörő tervek lelkesült bizománya, szülők büszkesége, rokonok szeméfénye, női lelkek ideálja: egyszerre, rögtönösen és váratlanul és önkéntesen hidalja át a lét és nem-lét határát, — ez a látvány nem melankóliát ébreszt bennünk, hanem a tragi-

kum érzését, nem sajnálkozást támaszt hanem megdöbbenést, ez nem a hervasztó őszi szél lassu munkája, hanem féktelen rombolás, katasztrófa, villámcsapás.

Ilyenkor szután éppen a részvét az, mely hangulatunkat szigorú ítélkezésre serkenti. Az öngyilkos kincseket pazarolt el *egy pillanat haldsa alatt*; a saját jóvendőjének kincseit. Tóközöl módjára dobta oda áldozaszatul a saját énjét, hogy a következőzendő órák és napok gyötrelmeit megváltsa. Gyöngeség! Érhőány! Kislelkűség! Így hangzik a verdikt, melyet a részvét hangulata lelkünk-ből kivált.

Ez a szubjektív hangulat nemcsak részvéttel terhes, de egyuttal méltánytalan is és elfogult bírāja annak a másik hangulatnak mely az öngyilkos kezébe nyomta a fegyvert. Szerelmesének halálos ágya mellől fiatalon és önként rohanni a halálba, igaz ugyan, hogy ez olyan, mint a villámcsapás, de hiszen a villámcsapások évadják . . . nem az ősz, hanem a nyár! Kit hibáztassunk azért — föltéve ugyanis, hogy ítélkezésünket a természetesség Ariadne-fonalán vezetjük tovább — hogy éppen az életerős nyár az, amely gazdagon szivja fel magasabb régiókba a nedveket és annyi erőt összpontosít a felhők táborában, hogy alkalomadtán — mikor a földterület közelébe kerül — akkor kisugárzik a magasságból a koncentrált erő és féktelenné válik a fellegrajok energiája és — lezuga a villámcsapás? Hol a bűnbak a nagy természetben, akit joggal és okkal bevádolhatunk? . . .

Nincs sehol!

És kit hibáztassunk azért — föltéve ugyanis ismét, hogy ítélkezésünket a természetesség Ariadne-fonalán vezetjük tovább — hogy éppen az életerős fiatal férfi az, aki gazdagon szivta föl magasabb régiók körül csapongó lelkebe az „egy-örök-szerelmek” összes alkotó elemeit, hogy éppen ő az, aki alkalomadtán, mikor vágyainak és reményeinek egész világa a földnek fekete rétege felé közeledik: elveszti az ősuralom fékét — és szerelmes érzéseinek összes energiája kitor belőle, mint nemlétét követelő elhatározás, mint a veszteség fájdalomra rázuditott villámcsapás?

Kételkedik talán a szigorú bíráló abban a közhitben, hogy: odalenn már nem fáj semmi?

Aligha kételkedik benne!

Tagadja talán a sajnálkozó részvét által áthatott kritikus, hogy a nagy fájdalomnak joga van a balzsamirhoz, ha azt csupán a saját érdekei kárára éri el?

Aligha tagadja!

Vagy van olyan szentesített és örök és közös törvénye az emberi léleknek, mely a józanág követelménye gyanánt állítja fel, mint *conditio sine qua nont*, hogy a férfi csak akkor férfi, ha eltűri a sors csapásait és ha lelke benső háborgását meg tudja fékezni külsőleg valamelyes — illemszabály?

Aligha van!

Es a veszteség fájdalomnak vulkanikus kitörése közben elengedhetetlenül köteles-e szülőkre, testvérekre gondolni a férfi, akik többé-kevésbé az ő életébe vetették a saját életük horgonyját?

Talán: nem.

Nem-e a veszteség tombolásának zenitje az a válságos pillanat, melyben igazán megszünik a beszámíthatóság idegen vágyakkal és mások reményeivel szemben?

Föltétlenül: igen.

Ávagy talán ugyanabban a percben, mikor szerelmes szívének koncentrált reményeit elnyeli a föld örvénye, ugyanakkor józan, alapos és körültekintő elszámolást követelhetünk a férfiól? Lelekének vonaglása közben számítsa ki, hogy napok

vagy hetek multával milyen értéktartalommal fog bírni ama életidőmennyiség, mely a valószínűségnek számtani szabályai szerint — majdan valamikor feléje mosolyogni fog? Síró lélekkel számitgassa ki, hogy a nyugodt életbölcsesség sifferkulcsa szerint idők multával kisarjadzó új vágyainak és új reményeinek hány százalékát fogja beváltani a valóság és hogy mennyi lesz a valóság által beváltott vágyak gyakorlati értéke az életboldogság mérlegén.

Megannyi képtelen, megannyi időtlen követelés!

Es még ha képes volna is rá az, aki „egy-igaz-szerelme” tárgyát haldokolni látja, még ha képes volna is arra, hogy fölbecsülésekkel fárassza elmozdított agyvelejét, — vajjon milyen téren mozognának a számadássai? Azt az új szerelmet nyomozza talán a jövőbe vetített szemcsugarával, mely a rögn profán törvényei szerint fel fogja váltani és emlékeiből is számolni fogja a jelenlegit? Hiszen ez a legdurvább kegyeletsértés, melyre csak a számitó józanág képes, de nem a kirabolt szerelmes szív! Összemérje talán a szerelem értékét a barátsággal, mely állandó kísérteül ajánlkozik?

Es ha összeméri? — Ha latolgtatja? — Ha e két rokonszerű indulat jellemző vonásai meg is jelennek a válságos pillanatnak rapszódikus gondolatai között, mit nyerne véle? . . .

. . . A szerelem — az érzés fiziológiája hozza ezt magával — bőkezű költsékezés, hatalmas tőkeparálás a gyönyör, mámor, hiúság, életinger kapitálisaiából. Es mi a barátság? — Szerény kamatélvezés. A barátság gyakran aranyfonál, mely áthúzódik az egész életen, a szerelem pedig káprázató tüzijáték, rövid lélegzetű ugyan, de a ködös örökkévalóságnál többet ér. Amaz olyan szövetkezés, mely alkalmassá tesz két férfitelket arra, hogy a gyönyört és a szenvedést együttesen szemléljék, kölcsönösen átérzék, közösen regisztrálják. Emez: maga az élvezet és maga a szenvedés; így is, úgy is intenzívebb amannál. A szerelem az élet örömeinek és izgalmainak realizációja, a barátság csupán a jegyzője, a regisztrátora. Amaz az égbolt, rejtélyes fényöveivel, miriád csillamaival, emez csupán az égbolt fotográfiája, albuma. A szerelem: teljes egészet alkotó, hangulatos jelen, a barátság pedig az a mult és az a jövő, amely megosztva sugárzik felénk. Jóbarátunk nem az éntünk kiegészítő része, csupán hasonlatos mása, belső ábrázatunknak szilhouetteje. Ellenben a szeretőnk, az győztes és legyőzött ellenfelünk, személyesítője természetnek és társadalomnak és képviselője mindennek, ami rajtunk kívül áll . . .

Egy pőta sirköveől ragyog le e néhány szó: az élet csak hangulat. Igazságot hirdet az élők számára a temető. Olyan igazságot, mely a praktikus élet mérbeszközének fölötte áll. Es éppen ezért mentül több erő rejlik a hangulatban, annál inkább önálló, független és — szuverén.

Festl Géza.

Budapest, május 30.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Május 31-ikéa új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújítárról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A Budapesti Napló legközelebbi száma a pünkösti ünnepek következtében kedden reggel jelenik meg.

— Személyi hír. Jósej Ferdinánd főherceg inkoznitóban ma délután Nyiregyházára érkezett és héttől délután továbbutazik.

FÉNYKÉPÉSZETI MŰKEDVELŐKNEK

Kitűnő fényképészeti szalon- és utazó apparátusok új, felülmúlhatatlan pillanati kézi-apparátusok

MOLL A. császári és királyi udvari szállítónál, BECS, Tuchlauben 9. sz.

Kivánatra nagy képes árjegyzék.

Ezen üzletág alapítottat 1854-ben.

— **Vilma királynő férje Bécsben.** Bécsből táv-iratozzák, hogy Henrik herceg, a hollandi királynő férje ma délelőtt meglátogatta a Bécsben időző főhercegeket. Ma este a herceg tisztelre Schönbrunnban ebéd volt, amelyen a királyi Henrik herceg, Ferenc Ferdinánd, Ottó, Ferenc Szalvátor főhercegek, Mária Jozsef és Mária Valéria főhercegnők, a hollandi követ-ség személyzetével, gróf Goluchowski külügyminiszter, Koerber miniszterelnök, gróf Szechenyi, a király szé- mélye körüli magyar miniszter és az udvari méltósá- gok voltak jelen. Schönbrunnból a herceg az operába hajtott. Délután a herceg leadta a külügyminiszternél névjegyet.

— **A kenyér.** Hogy lehet utját állani a ken- yer drágításának? Ez a nagy kérdés foglalkoz- tatja most a közlemezési ügyosztályt s e kérdés körül folytak azok a tárgyalások, melyeket Almqvist Géza tanácsos folytatott a pékpartestület elnöké- vel. Ma délután a nyílt-piaci felügyelő és vásár- sarnoki felügyelők is ebben a kérdésben tanács- koztak s olyanfeleképpen akarják megállapítani, hogy meddig terjedhet a kenyér árának emelése, hogy előbb megállapítják a liszt árát, ennek alap- ján azt, hogy mennyiben jogosultlan a kenyér árának emelése. Ha a hatóság nem tud meg- egyezni az ipartestülettel, kenyérsütők kemen- céket építtet és maga fog süttetni barna ken- yeret, amelyet a vásársarnokokban és piacok- kon fog árulni. A közlemezési bizottság szer- den tart ülést, melyen megteszi a szükséges intéz- kedéseket.

— **Két törvényjavaslat** jelent meg a *Budapesti Napló* szombati, május 30-iki számában a *Magyarország szövegével*. Tisztelt lapársunknak az esti órákban való megjelenése kinálta a szedőnek azt az előnyt, hogy nyomatott szövegből dolgozhassék. A *Magyar- ország* azonban konstatalja, hogy a javaslatnak nem- csak szövege de bevezető kritikája is azonos az ő közléseivel. És ez igaz is. A nagy titok magya- rázatja pedig, hogy a szöveghez a véletlen egy tréfájából pár sornyi bevezetés is hozzá- vágódott. Így olytassuk a tréfiát, inkább hoz- nánk vágódott, mert először eszén meg velünk a *Magyarországgal* való egyetértés látszata, legott kész volt — a malőr is. Hogy az ilyen nyomdai vétségből azután olyan szándékot magyarázzon ki a kollegiális lojalitás, hogy kellemetlenkedő tendencia van itt a kormányval szemközti, sőt irányváltás: — hát ez kétségbevitel. Sohase ténnek ilyesmit, ha netán a *Magyarország* nyomdájában esnék ilyen téve- dés. Pedig az egész bizonyosan jobb izlésre vallana.

— **Pétervár jubileuma.** Pétervárról jelentik, hogy a városbázán pénteken tartott díszülésen először Pé- tervár és Moszkva legkiválóbb testületeit s intézeteit, majd az idegen városok küldöttségeit a következő sorrendben fogadták: Berlin, Páris, Stockholm, Mün- chen, Drezda, Bukarest, Belgrád, *Budapest*, Krisztiania, Cetinje, Szófia, Danzig, Königsberg, Thorn, Brest, Cher- bourg, Compiegne, Dünkirchen, Toulon, Versailles, Filippopol és az orosz városok küldöttségeit fogadták. Pétervár jubileuma a kalmából *Loubet* elnök *Miklós* cárhoz táviratot intézett, melyben azt mondja: Midőn a barátságos és szövetséges ország örömmünnetet ül, hálával emlékezik meg arról a szívvelyes fogadtatás- ról, melyben az elmúlt évben részesült, és tiszta szív- ből küldi legőszintébb üdvökvánatait Pétervárnak változhatatlan és legélnikebb barátsága kifejezésével egyetemben. A cár táviratlag jelezte ki köszönetét és azt, hogy Pétervár városa rokonszenvvel őrzi a barátságos és szövetséges állam feje ottani tartózkodásának emlékét. A távirat a cárnak *Loubet* elnök iránt érzett változhatatlan és élénk barátsága kifejezé- sével végződik.

— **Nőparkiállítás.** Ma nyílt meg *Iglón* a sze- pesvármegyei nőparkiállítás. A kiállítás védnökét *Csáky Esterházy* Leontine grófnőt betegsége akadá- lyozta a megjelenésben, az iglói nőgyesület elnök- nje, *Münich* Kálmánné nyitotta meg a kiállítást lel- kes szép beszéddel. Ezután dr. *Roth* Róbert nőgye- lei titkár vázolta a kiállítás történetét. *Raisz* Aladár al- ispán Szepesmegye törvényhatósága, *Folcsán* Kornél iglói polgármester pedig a város nevében üdvözölte a kiállítás rendezőit, akiknek buzgósgát lényesen siker koronázta. A kiállított tárgyak száma körülbelül 6000 melyek között igen sok szép antik női munka vonja magára a látogató figyelmét. A kiállítás meg- nyitása után megalakult a jury, mely azonnal hozzá- rogot a hét teremben elhelyezett kiállítás tárgyait megtekintéséhez.

— **Szocialista községi bíró.** *Kis-Jendről* távira- tozzák: *Sepros* községben ma új bíróválasztás volt, minthogy a minapi zendülés miatt az akkor meg-

választott bíró lemondott állásáról. Helyébe ma egy- hangulag a multkor kisebbségben maradt szocialista *Nate* Józsefet választották meg.

— **Külföldi elektrotechnikusok Budapestén.** A Budapestén időző elektrotechnikusok részére ma este 9 órakor a városligeti Gerbeaud-pavillonban fény- nyakom lakoma volt: méltó zárkőve a tegnap és teg- napelőtti lezajlott ünnepségeknél. A lakomán részt- vettek a külföldi vendégeken kívül *Halmos* János pol- gármester, *Lersch* Vilmos osztálytanácsos, *Matlekovics* Sándor valóságos belső titkos tanácsos, *Cserháti* Jenő a Ganz-gyár igazgatója és a budapesti és kör- nyékbéli villamos vállalatok számos képviselője.

Az első felkötőztöt *Halmos* János kir. tanácsos polgármester mondotta a királynő. Utána *Fischer* Béla, a magyar villamosági r. t. igazgatója üdvözölte a vendégeket. *Uppenborn* müncheni városi építészeti tanácsos a magyar kormányra és Budapest főváros igazgatására emelte poharát. *Fodor* István, a buda- pesti általános villamosági r. t. igazgatója, aki tavaly a kongresszusnak Budapestén való megtartását indítványozta, lelkes szavakban ünnepte a vendége- ket. *Halmos* János polgármester mondott ezután figye- lemreméltó köszöntőt utalva Budapest félszeméreté- sének különböző okaira, kérte a külföldi vendégeket, hogy amit itt láttak, arról igazságon ítéljenek és világoztassák fel azt a nagy közönséget, amely Buda- pestet ma sem abban az arányban keresi fel, amely- ben székesfővárosunk megérdemelné. Még *Kakulyay* Károly a budapesti-budafoki villamosvasút igazgatója mondott vidám jelkötőt. *Prigger* hannoveri igaz- gató szellemes verses töstája után *Blüchinger* chemnitz-i villamosági igazgató emlékeztet meg azokról a villa- mos vállalatokról, amelyek fáradságos buzgalmanak és áldozatkészségének Budapest mai magas elektro- technikai színvonalát köszönheti.

A külföldi vendégek tegnap este valamennyien meglátogatták a New-York kávéházat, amelyet a tu- lajdonos Harsányi-testvérek az alkalmából teljesen kivilágítottak. Az elektrotechnikusok nem győzték dicserni a kávéház szépségét, alaposan megnézték a főváros e pazar díszű látványosságát s elragadtatással mondták, hogy a kávéháznak külföldön sincs párja.

— **A kaszai Rákóczi-ünnep.** Kassáról távira- tozzák: A Rákóczi-ereklékiallítás végrehajtó-bizott- sága mai ülésén elhatározta, hogy június 16-án, Rákóczi magyar földre lépésének napján, nagy ünne- psett rendez a Teleki-téren és a színházban. A kiállít-ásra eddig 1500-an felül jelentettek be tárgyakat. A kereskedelmi miniszter 33%-os mérsékelt vasúti jegyeket bocsátott rendelkezésre. Az ily jegyeket a kiállítás tartama alatt a közönség hatszor veheti igénybe és hat napra egyhuzamban érvényesek. A jegyeket az államvasúti menetjegyjáradék árusítják. A jegyek használati ideje július 25—30., augusztus 5—10., 13—18., 19—24., szeptember 5—10., 16—21-ike.

— **Házasság.** Felsőszopori *Szily* János június hó 7-én délután 6 órakor vezeti oltárhoz *Hamvay* Margit kisaszonny, a felső vizivárosi Szent Anna- plábiában templomban. (Bumabter.)

Fischer Zoltán takarékpénztári tisztviselő június 3-án délután 12 órakor vezeti oltárhoz a Jézus szent szíve templomban *Viola* Margit kisaszonny, *Viola* Imre székesfővárosi tanácsos leányát.

Brásay Kálmán országgyűlési képviselő leányát, *Sárátki*, szombaton, június 6-án déli 12 órakor vezeti oltárhoz a belvárosi plebánia-templomban *Kary* Béa m. kir. höfnézsázasod.

Teichner Gyula fővárosi papirkereskedő elje- gyezte *Rosenberg* Kornéliát, *Rosenberg* Béla m. hiva- talnok leányát.

Ulrich János, a kelenföldi *Fowler* J. és fia eke-gyár raktárnoka, jegvet váltott *Bözenbach* Lajos iparos nevelt leányával, *Jehné* Gizella kisaszonnyal Szigetvárról.

Bernstein Simon június 9-án délután 1/4 órakor tartja esküvőjét *Krausz* Fanni kisaszonnyal Buda- pesten.

Deutsch Béla eljegyezte *Flum* Irén kisaszonny Budapestén.

Bülow Hinkó városi nagykereskedő elje- gyezte *Frank* Alys kisaszonnyt, *Frank* Miksa bogári bornagykereskedő leányát.

— **A pánszláv mozgalom.** *Turóc-Szent-Már- tonból* írják: *Cvikota* Máté tudvalevőleg 150—160.000 koronára rugó vagyonát tót nemzetiségi célokra hagyta. Nagyszámú rokonairól teljesen megfeledkez- tet. Érdekes a tót túlság vezetőinek az az erőlkö- dése, hogy az örökséget mindenáron a tót nemzeti- ségi propagandának megmentsék. Egyik turóczenst- mártoni tót ügyvéd az ottani toloncházban kutatta ki az örökhatyagnak koldus öcsösét s tudatta vele a sze- rencsét, mely őt elhunyt bátyja részéről havi 30 ko- rona életjáradékkal érte, *Valcsára* vitte és ott néhány más rokonával szövetkezve, egy nyilatkozat aláírás- sára igyekezett a tudatlan koldust rábírnai, amely sze- rint ő megelőgszik örökségével és érvényesnek ismeri el a végrendeletet. *Zsónis* is járt a társaság, hogy a nyilatkozatot törvényes formában elkészítsék.

— **Magyar munkások pusztulása Ame- rikában.** Amerikából két nagyobb katasztrófát jelentenek. *Stamm-Faban* leégett egy tizenegyeme- letes munkásház és 740 munkának gyermeke, soknak felesége bentveszett. Az *Ejder Tompson* vasolvasztóban pedig erős gőzárám következtében kifutott a folyékony vas s *tizenkét magyarországi munkást* forrázott le. A szerencsétlen emberek rögtön meghaltak.

— **Belgrádi históriák.** Megemlékeztünk mi is a napokban arról a hírről amely a külföldi lapokat is bejárta, hogy a szerb király végleg elhatározta, hogy elválk Draga királynőtől s a királyné klástromot alapít, amelybe visszavonul. A triestri *Piccolo* belgrádi levelezőjének a tudósítása alapján a következőkben mondja el ennek a históriáját: Dr. *Gyorgyevics Vuics* Vladán volt miniszterelnök, aki száműzve van Szerbiá- ból és jelenleg Bécsben él, mindig elensége volt Draga királynének, levelet írt Sándor királynak, melyben aján- lotta neki a válást, továbbá, hogy vegye nőül *Lippe* her- cegnőt. A király magához hivatva *Vuics* és *Szemics* ra- elválk pártvezéreket, hogy tanácskozzék velük a ko- moly helyzet fölött. Ezek is azt ajánlották a királynak, hogy válkék el Draga királynőtől. Egyszermind azt is ajánlották neki, hogy vegye nőül *Xenia* hercegnőt, *Nikita* montenegrói fejedelem leányát, mert ez a házasság volna hivatva kiegyenlíteni a Szerbia és Montenegro közt fennfőgő differenciákat. Ez a házasság azonkívül közelebb hozná Szerbiát az orosz cár szívéhez is. A levelező szerint a királynak komoly szándéka a válás, de egy másik verzió szerint viszont Draga királyné minden követ megmozgat, hogy az őt fenyegető veszélyt el- hárítsa, úgy hogy az udvarnál valóságos konspirá- ción van keletkezésben. Sándor király már el is küldte Szent-Pétervárra kabinet-titkárát, dr. *Petronje- vics*et, nemskára pedig másik bizalmasát, *Gyorgyevics* Andreas volt közköztájtügyi minisztert Bécsbe fogja küldeni. Ezek a küldetések minden valószínűség sze- rint a válással és a második házassággal állnak kap- csolatban. A levelező végül megjegyzi, hogy a király való fog és ha ez megtörtént, úgy az *Natalia* kirá- lynő tanácsának köszönhető. — *A Le Rappel* című párisi lap pedig egy belgrádi táviratot közöl, amely szerint *Natalia* királyné kibékült fiával és nemskára visszatér Belgrádba.

— **Az Arnheim 3. J.** budapesti pénzszekrény és tresor-gyár megvásárolta a Váci-ut mentén lekvó *Weisz* Antal-tele gépgyárat (Árbcou. 3.) és azt saját céljaira átalakítva üzembe helyezte.

— **Csongory Mariska temetése.** A tavasz pom- pás virágai díszítették Csongory Mariska szerelmi tragédiájának utolsó jelenetét, a mai temetést. A ra- vatal s a koporsó tele koszorúkkal, nyíló virágokkal, komor a gyászháznak minden más színe. A temetésre eljtek az elhunyt művésznő pályatársai, a fővárosi színnázak igazgatói, tisztelői s meghatórsáinak bána- nos közönsége, fiatal lányok, asszonyok, akiknek szívükbe markolt a romantika szomora játéka. *Pápai* Ferenc lelkész beszentelte a koporsót, amelyet aztán feltettek a gyászkoszóra. Mielőtt a menet elindult, *Feld Aurél* a Városligeti Szinkör tagjai nevében meg- ható beszédben bucsuzott el a színbiz egykori pri- madonnájától. A bucsuzó után a szinkör férfiaru gyászadt énekel, mire megindult a menet a rákóc- új temetőbe. A sírnál a pap imát mondott, aztán örök nyugalomra helyezték a sok színes reménységében megcsalatozott művésznőt.

— **A botnak a másik vége.** A cseh gazdasági egyesületek, molnások s egyéb érdekeltek által a ma- gyar liszt ellen megindított támadásra egymás után adták választ a magyar törvényhozás, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület és nemkevésbé a ma- gyar fogyasztó-közönség is. A válasz egyszerűen a külföldi s nevezetesen a cseh sörök, a *pilseni*, *steindler*, *ó-brünni*, *budweiser*, *gráci*, *pilseneti* müncheni, *schellen- hofi*, és *Hanna* sörök bojkottja. Hadd tudják meg a csehek, hogy minden botnak két vége van s hogy ók, kik leginkább vannak reánk szorulva, legkevésbé üzenhetnek hadat gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekeink ellen.

— **Agyonvert csendőrök.** Szerajevből jelentik, hogy *Gradagacs* faluban két török csendőr házkutatást akart tartani egy mohamedán parasztnál. A parasz- t mindkét csendőrt fejszével agyonütötte.

— **A modern üvegfestészet.** Az Iparművészeti Társulat modern lakásberendezési kiállításán megra- gadják a nézőt azok a pompázó, művészi üvegfest- mények, amelyek *Róth* Manó üvegfestészeti műterme (*Vig-utca* 6. szám) a biliárdszobába készített. Külö- nösen harmonikus és invenciózus a serpentinnt dobáló hölgy, ezen lestményen a serpentin tarka színei pompás stílizálásban díszítik az üveget. Előrendű művészi munkák ezek az üvegfestmények, amelyek méltán szereznek elismerést a mesternek és az elő- kelő műtermének, ahol e gyönyörű üvegfestmények elkészültek.

Nincs többé gyomorhaja
aki a STOMACHICON gyomor és emésztőpor használja, mivel ez a számos elismeréssel bizonyította szerint is, a
gyógyhatását, gyomorégést, fölösleges gyomorsav, felhűgött, rossz szájíz, rossz emésztés, hányinger, étvágytalanság, valamint minden a rossz
gyomorlót származó fejtájt is. Ára 1 dobozban 2 korona. A legjobb gyomor- és vértisztító szer a Lukács-féle „Cascarin Ibadacsok”,
gőresőket nem idéznek elő, hatásuk pedig biztos. Ára 1 dobozban 60 fillér. Széküldési fraktár: Lukács Zsigmond gyógyszerár,
Üvidék. — Budapesti fraktár: Török József gyógyszerár.

— **Elítélt kivándorlási ügynökök.** A IV-ik kerületi kapitányságon ma délelőtti tartották meg a tárgyalást a kivándorlási ügynökök ellen. A tárgyaláson mindazok a vádák, melyek a vizsgálat folyamán fölmerültek, bebizonnyultak. A vádak alapján a kivándorlási ügynökség szereplőit: *Bleier Gyula* özvegye, *Veinberger Salem* és *Kaufmann Ignó* nagymihályi és *Grossmann Samu* kundanózi lakosokat 2—2 *hónapi elzárásra* és 600—600 korona pénzbüntetésre ítélték. Azonkívül *Veinberger Salem* feleségét, aki férjének mindenben segédkezett nyújtott, egy hónapi elzárásra és 400 korona pénzbüntetésre ítélték el. Az ügynökök közül *Szatter Jakab* homonnai lakost 10 napi elzárásra és 200 korona pénzbüntetésre, *Grosszer István* ugyancsak homonnai lakost 50 korona pénzbüntetésre, *Neumann volt* debreczeni rendőrt 10 napi elzárásra és 400 korona pénzbüntetésre marasztalták el, *Fürst János* nagymihályi és *Kaufmann Lipót* homonnai lakosok ellen, minthogy a vizsgálat során ellenük semmiféle terhelt adat nem merült föl, az eljárást megszüntették, *Handelsman Béla* és *Kis Lajos* ellen pedig függőben tartják a további eljárást.

— **Bőza-ünnepély** Az a nagyszabású nyári mulatság, melyet a *Fővárosi Szegény Gyermekkezelő Egylet* Gyermek-Otthonának védelmei javára június 14-én, vasárnap rendeznek a városi ligeti Iparcsarnokban és az előtte levő óriási területen, a legszelebb körüli érdeklődésben részesül. Bár *Daniel Ernő*, az egyesület elnöke mellett védőnőknél sorakoznak: *gróf Apponyi Lajosné*, *gróf Zselénki Róbertné*, *báró Révay Gyuláné* és *báró Piret Lajosné*. A területen mutatványos sátrak, pezsgős, virágos sátrak halászcsera stb. lesznek felállítva; lesz képkiallítás, a leg-իրővebb festők műveiből, hangverseny, tróás kiállítás, és gyermekverseny. A gyermekétségverseny részét vehetik 3—12 éves gyermekek, minden beléptéji nélkül. A 10 legszebb gyermek jutalomban részesül. A zsűri herceg *Esterházy Rudóli*, *báró Révay László* és *báró Daniel Tibor* elnökléte alatt fog működni. Az ünnepélyre jebek 1 koronával kaphatók az egylet irodájában (Akáca-utca 32.) a rendez bizottsági hölgyeknél és az összes fővárosi tőzsdékben.

— **Jövendő.** Érdekes és tartalmas *Bródy Sándor* hetilapjának, a *Jövendőnek* pünkösdi száma. Politika, belletrisztika, kritika, próza és vers teszi változatosá az új füzetet is, amelynek ez a tartalma:

A folyosón. *Thaly Kálmán*: A bujdosó kuruc. *Tóth Béla*: Kísérletek. *Salgó*: *Ibsen. Matilde Seruo*: Az ismeretlen. *Andor* és *András. Töröknyeri István*: Az alizst. *Apor Dezso*: *Csapó Márta*. —*r-s*: Forradalmi tanyán. *Uj költők*. (Ry.): *Carnegie. Temár*: A negyedik rend. *Kazár Emil*: A nehéz felleg. *Jean Rócheppan*: Egy garas ára bölcsesség. (*Bródy Miksa* irodájára). *Gárdonyi Géza*: Gyermekes emlékeim. *Erdős Renée*: Egy leány élete. *Tolstoj Leo*: Háború és béke. Természettudomány. A forradalom. A szerkesztő közlései. *N. E.*: Az obstrukciós folyosó.

— **Hírlapírók gyűlése.** A *Vidéki Hírlapírók Országos Szövetsége* és a *Magyar Szakírók Egyesülete* holnap vasárnap tartják évi közgyűléseiket. Ez alkalomból este 8 órakor az Otthon-körben társasvacsora lesz.

— **Intenzívtelek.** A pesti izraelita hitközség dohányutcai templomában I. hó 31-én, szeptuusz ünnep előestéjén, valamint a péntek-esti intenzívtelek további intézkedését 7 1/2 órakor kezdődik. — A budai izraelita hitközség főtemplomában szeptuusz napján, június 2-án és 3-án délelőtti 9 órakor veszi kezdetét az intenzívtelek: az első napon 10 órakor dr. *Kiss István* hitközségelöl tart. A második napon a mazkir-ima reggel 6 és délelőtti 10 órakor van. A Svábhegyen a Politzer-tele nyaralóban (Mátyás-kerület 24.) is rendez a budai izraelita hitközség mazkiral egybekötött intenzívteleket, mely mindkét napon 11 órakor veszi kezdetét.

— **A horvát események.** *Zágrábról* táviratozzák, hogy az ottani székesegyházban holnap gyászintenzívtelek lesz a zavarások alkalmával meghalt horvátok lelkiüdvéért. A hatóság zavarásoktól tart s azért a katonaság a két ünnepnapon készenlétben lesz. A vidékről sok ember érkezett *Zágrábra*.

— **Eszköri táviratozzák:** Az államügyészség rendelkezése motozást tartottak a *Narodni Obrana* nyomdájában, mert az a gyuan, hogy ott nyomtatták a forradalmi rőpiratokat.

— **Megszökött plébános.** *Turóc-Szent-Mártonból* írják, hogy a handlovai (bars megyei) római katolikus plébános hitelzői elől kiszökött *Amerikába*. Előbb betegét színléve hathónapi szabadságot kért, amelyet arra használt föl, hogy a gazdasszonyával együtt a tengerteltra szökött. Útravalóni a költségek fedezetére nyolcezer korona kölcsönt vett föl a templom pénztárából.

— **Széhhámos albárió.** Pár nappal ezelőtt a Hungária-lodagóban egy fiatal ember bérelt szállást s bár *Lichtenau*nak mondta magát. Nagy lábon élt, a fogadó értérmében érkezett s egész nap gummikerekű kocsi járt. A kocsi két szürkére nagyon megtetszett a bárónak s alkudni kezdett a kocsisal, meg is vette a két szürkét 1500 forintért azzal a kikötéssel, hogy a ló meg a kocsi, amíg ő Budapesten marad, csakis az ő rendelkezésére álljon. Csütörtökön délután elegáns bérkocsi állt meg *Zirner Zsigmond* váci-utcai ékszerész raktára előtt s kiszállt belőle a báró ur s az fizetben gyémánt mellűket keresett. *Zirner* maga szolgálta ki a fiatalembert, aki azonban meglátszóit hogy nem akar vásárolni, de másban tőri a fejét. Végre kiválasztott három drága ékszeret s megkérte *Zirner*et, hogy küldje el a Hungáriába, ahol a felesége fogja kifizetni azt, amelyik neki megtetszik. Azt is megkérdezte az üzlet tulajdonosától, hogy ezer márkással fizethet-e, mert más pénze nincs az asszonynak. *Zirner* megnyugtatta, hogy fizethet bátran ilyen pénzzel is. Az ékszerész meg aznap megtudakolta a Hungáriában, hogy ott lakik-e báró *Lichtenau* és a felesége s azt a választ kapta, hogy a báró ur csak egyedül tartózkodik Budapesten. Hét óra tájban *Zirner* egy titkos rendőrt társaságában ment el a báró lakására. A titkos rendőrt *Zirner* segédjének szerepét vállalta magára, mert az ékszerész már jól sejtette a báró személyében a széhhámóst. A báró ur azonban ekkorra már eltűnt a Hungáriából s a számlát sem fizette ki. A bérkocsi is kereste mindenfelé, mert tőle 40 forintot csalt ki az alatt az ürügy alatt, hogy a megvásárolt lovak vételárért kell neki Berlinbe sürgönyözni. A rendőrség kereste az albárióit mindenfelé, de nem tudta elfogni. A bécsi rendőrség azonban szerencsésebb volt s elcsipte. Bécsben is ékszeret vásárolt el küldötte a fogadóba. Az ékszerész szolgálóit átvette az ékszeresek s bement egy másik szobába, hogy megmutassa a nejknek. De sokáig nem jött ki s a szolgáló rosszat sejtve, a portástól tudakozódott a másik szoba lakosa után — s ekkor derült ki, hogy a széhhámos kalap nélkül távozott a fogadóból. A rendőrség meg aznap délután letartóztatta egy rosszbíri leány lakásán s ekkor hallotta meg, hogy Budapesten volt néhány napig, ahol báró *Lichtenau* név alatt lakott a Hungáriában, de miután az utca elvesztette a pénzt, kénytelen volt eltávozni a fogadóból anélkül, hogy kifizette volna a lakbért. A bécsi rendőrség megállapította, hogy a széhhámos valódi neve *Luébber Ágost*, aki *Drezdából* azért szökött meg, mert ott 2750 márkát lopott.

— **Vidéki diákok Budapesten.** Ma reggel mintegy kétszáz vidéki diák érkezett Budapestre, hogy a pünkösdi ünnepek alatt a főváros látványait megcsémélték. A szilagy-somlyói, zilahi, máramaros-szigeti és décsi gimnáziumok tanulói tanáraik vezetésével a délelőtti folyamán a Nemzeti Múzeum képtárát tekintették meg, a délutáni órákat pedig az akvinkum múzeum és a saátások megtekintésére fordították. Pünkösdi első napján a diákok a budavári Mátyás-templomban intenzívteleket hallgatnak, majd tovább folytatják körutjukat a fővárosban, ahonnan pünkösdi második napján este utaznak haza.

— **A Mont-Féles kitérője.** A *Mont-Féles* nem nyugszik. A borzalmas katasztrófa óta, amelyet több mint egy évvel ezelőtt okozott, már többször nyugtalankodott. Most azt táviratozzák *Pont de Franceból*, hogy a *Péle* esütőrtökön újbl kitért. A hatécségek a sziget egész északi részének kiürítését javasolják.

— **Dadogók gyógyító-tanfolyama.** A *Skultéty* Lajos tanár vezetésével a piaristák főgimnáziumában levő és a székes-lővárostól segített dadogók állandó gyógyító tanfolyamának nyári kurzusa július 1-én kezdődik. A vidéki tanulók lélegyes vasuti kedvezményben részesülnek, amennyiben június 20-ig *Skultéty* tanárnál VIII. ker. *József-körút 15.* szám alatt jelentkeznek. A fővárosi illetőségű szegénysorsu tanulók, akik dímentesen ohtajtanak a kurzuson résztvenni, a délutáni órákban kérvényükkel ugyanott jelentkezhetnek.

— **Elítélt zug-lőverseny fogadók.** A rendőrség ma újbl három széhhámos versenyfogadóit bírságotl meg zugfogadások miatt. *Bajlos Sándor* 30 napi elzárásra és 300 korona pénzbüntetésre, *Schlesinger Jakab* 8 napi elzárásra és 100 korona pénzbüntetésre, *Rosenfeld Izsák* 2 napi elzárásra és 50 korona pénzbüntetésre ítélt a VII. kerületi kapitányság.

— **Öngyilkos uriaszony.** *Sátoraljayhelyről* táviratozzák, hogy *Janovics Miklósné*, *Janovics Miklós* államvasuti hivatalnok ifju neje, ma szívenlőtte magát. A szimpatikus uriaszony negyőku idegessége miatt lett öngyilkosá.

— **Halózás.** *Ugornyai Robitzek Sándor* miniszteri tanácsos, a magyar királyi államvasutak nyugalmazott igazgatója, a Lipót-rend és Ferenc József-rend lovagja ma reggel életének 59-ik évében meghalt.

— **Műtört tolvajok.** A *Louveeniensi* kastélyt, amelyben *Dubary* asszony, XV. Lajos kegyelgeté lakkott, s amely jelenleg *Jubeer* bankár tulajdona, a mult éjjelek egyikén betörőbanda látogatta meg, amely nagyon érthet a műtárgyakhoz, mert csak a legértékesebb műtárgyakat választotta ki a kastélyban. Elvittek a tolvajok egy pompás gobelin szőnyöget, mely vadászjelenetet ábrázol. Úgyes kézzel kimeztették a keretből. Elvittek azonkívül a betörők több képet a tizennyolcadik századból, amelyek értéke állítólag rengeteg.

— **Gyorsító-vizsgálat.** Az Országos Női Gyorsító-Egyesület idei második tanfolyamának vizsgálatát tegnap tartotta az egyesület helyiségében dr. *Vargay István*, a tanárvizsgáló bizottság tagjának elnökléte alatt. A növendékek, akiket *Kaiser Gizella* okleveles gyorsírótanár vizsgáztatott, meglepő készségűt tanúsítottak úgy a magyar, mint a német gyorsírásból. Az egyesület legközelebbi kurzusa június elején veszi kezdetét, jelentkezőket elfogad az egyesület elnöke, *Kaiser Gizella* (Kazinczy-utca 3. sz.)

— **Öngyilkos katona.** *Dengyel Pál* tisztiszolga öngyilkosságáról való vonatkozásokban a Magyar Távirat Értesítő című lapudósító valótlan hírt közölt *Koller Viktor* ezredesről. *Fébrváry* Frigyes szerkesztő téves információjaért lojalis nyilatkozatban kér elintézet. Nyilatkozatában egyebek közt ezt mondja: Engem semmi személyes érdek nem vezért, *Koller* ezredes urat nem ismerem, mély sajnálatomnak adok kifejezést a téves közlésért s *Koller Viktor* ezredes úrtól nyíltan és férfiasan bocsánatot kérek.

— **A tegnapi robbanás.** A magyar petróleum-ípar részvény-társaság Kén-utca 8. számú telepén tegnap történt kazán-robbanás alkalmából ma tartották meg a tűzvizsgálatot *Janitske* Andor tűzfelügyelő vezetésével. A bizottság a robbanás okát nem tudja biztosan megállapítani de valószínű, hogy a robbanás véletlenség okozta tulheltetés következménye, amit a vegyi folyamat idézett elő. A kár 2.300 korona. — Itt említjük meg, hogy az egyik sebesült *Filár* Ferenc gyári munkás ma a *Szent-István* kórházban meghalt.

— **Vasuti szerencsétlenség.** *Drebkau*bl táviratozzák: A *Grossenhain* és *Kotibus* között közlekedő vonat tegnap éjjeli 1/11 órakor *Drebkau* állomástól két kilométernyire a sínekre helyezett talpán kisiklott. Egy *fékező* meghalt, három vasuti alkalmazott súlyosan, három vasuti hivatalnok és három utas pedig könnyen megsérült. Egy harmadik osztályú személyszállítókoesi és egy teherkocsi szétzúzódott.

— **Elgázolás.** *Izgalmas* jelenet játszódott le ma déltájban a *Lánchid* pesti feljárójánál. Egy bérkocsi elgázolta *Békés János* 23 éves boltszólgát, aki egy füvegkelt megrakott kétékerű kocsi tőlt. A szerencsétlen embernek a lovak patkószegei súlyos sebeket ejtettek a homlokán meg az álán. s az ott álló rendőv vette ápolás alá. A bérkocsit amelynek 1-0, vagy 320 a száma, a rendőrség keresi.

— **Szönyeg megóvás.** A meleg idő közeledtével hasznos tudni, hogy a szörmek szönyegek és egyéb téli cikke megóvását *Kotschy* Erich (Hungária-ut 5. szám) kiváló gondallal teljesíti. Modern berendezése és elismert hírneve mindenkinek ajánlja a kiváló cég szönyegővő telepét.

— **Zongorázó készülék.** Az új századnak korszakalkotó, művészi találmánya a *Brown P.* *Theodore* zongorázó készülék, melyet nem szabad összetévesztetni az ugynevezett villamos gépzongorával. Ez a zongorázó készülék, melyet maga a felállító gyárt, *Simplex* névvel kerül forgalomba. Budapesten legközelebb nagy hangversenyt fog rendezni a *Sternberg* Ármán és *Testvére* kir. udvari hangszergyáros cég, a *Simplex* készülék kizárólagos képviselője. A nyilvános hangverseny előtt is alkalma nyílik azonban az érdeklőknek a *Simplex*et a cég kerepesi-utj termben meghallgatni, ahol azt készséggel bemutatják.

— **Vidéki hírek.** A sátoraljayhelyi római katolikus templomtól ma éjjel ismeretlen tettesek kirabolák. A rendőrség a tettesek nyomában van. — *Legenyén* *Boldizsár* János birtokos néje kocsisz küzben a megbokrosodott lovak által sejtüldva húzott kocsióbl kiugrott és súlyosan megsérült. Az áldott állapotban lévő urnó ma belehalt seibe.

— **Császár-borax.** A vegyileg tisztá császár boraxnak nagy fontossága van a háztartásban. Vörös kartonba csomagolva kerül a forgalomba 15, 30 és 75 filléres elegáns parfümözött kartonokban 150 koronás árákkal. A legfőbb előnye a rendkívüli tisztító hatás, egyszerű kezelés. Sebek kezelésénél, könnyebb nyak- és szemhajóknál, szájs és haj ápolásra és dezinficiálásra alkalmas. Ezenkívül tüskök, ablakok, padló, porcellán és ezüstnemezt tisztítására. Eltávolítja a foltokat szönyegekről, butorról, ruhákról. Az igazi császár-boraxot csak a vörös kartonban követeljük a vevők, amelyen használati utasítás is van.

A szépség titkai:

darabja 1 korona. — Értékelen utánzásoktól óvakodjunk. — Kérjük határozottan a párizsi, valódi dr. *Lejosse-féle*, számtalanszor kitüntetett *RAVISSANTE*-különlegességeket. — Ezek az elegáns hölgyek, művésznők kedvencei. — Vidéki rendelések postafordultával eszközöltenek. — Magyarországi szétküldési fő raktár Budapesten: *Török József* és *Török Sándor* urak gyógyszerüzaraiban, *Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.*

VIRULÓ ARCZINT, ÜDE SZÉPSÉGET, ÖRÖK IFJUSÁGOT, BÁRSY-FINOM KEZEKET biztosítanak a felülmúlhatatlan, hivatalosan megvizsgált, TÖKÉLETESEN ÁRTALMATLAN szépitő különlegességeknek elismert, VALÓDI PÁRIZSI Dr. LEJOSSE-féle RAVISSANTE-CRÉME (eredeti porcellán téglá ár 2 korona), RAVISSANTE ARCPOR (eredeti doboz ár 1 kor. 20 fillér), RAVISSANTE SZÉPÍTŐ (eredeti üveg 5 és 3 korona), RAVISSANTE-SZAPPAN

— **Szoborosonkítás.** A berlini *Sieges-Aleeban* álló szobrok közül megconkítottak egyet. Mint levelezünk táviratozza, ezuttal Joachim Frigyes választófejedelem márvány-szobráról törtek le egy nagy darabot. A durva kegyetlenséget egy charlottenburgi technikus követte el, akit menekülése közben letartóztattak és vizsgálati fogságba vetettek.

— **A Magyarországi munkások rokkant és nyugdíj-egylete** tegnap tartotta meg rendes havi választmányi ülését *Katits Antal* elnöke alatt. Az egyület figyelemmel a nagyközönséget, hogy a kisiparosok országos rokkant- és nyugdíj-szövetkezete ügyében a képviselőházban történt interpelláció nem a Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egyletére vonatkozik; ez az egyület hivatalos közlönyében minden hónapban pontosan elszámolt a bejövő összegekről és ügyintézképeket egyáltalában nem tart. *Pethő Sándor* titkár hivatalos jelentéséből kitűnik, hogy az együletnek 24 ezer tagja és 853 ezer korona vagonya van melyből 635 ezer korona állami és székesútvárosi értékpapirokban, a készpénz pedig a jöhrű Hazai bankban van elhelyezve föltétlenül biztos alapokon. Az egyület tíz év óta áll fönn és jelenleg 4 rokkant tagot és egy árva segít. A József-utca 23. számú házát 140 ezer koronáért megvették az egyület otthonának felépítése céljából. A legutóbbi időben Kőröndben. Cegédén, Sálgótarján-bányatelepen. Ináshón. Léván, Diószegen, Baranya-Szabolcsan. Nagrádon és Bátaszéken alakultak új fiókpénztárak s ezek száma 84. Az egyület helyisége József-körút 68. sz. a t. van.

— **Fővárosi Orfeum.** A jelen évad utolsó előadását tartja Pünkösöd vasárnapján a *Fővárosi Orfeum* kitűnő műsorral. A székes-főváros ez egyetlen nagy-szabású varieté-színházának jelen évadja sikeresen gazdag volt és a közönség minden igényének megfelelt. A diszes helyiség június 1-től augusztus 15-ig zárva marad, a nyáron előszerínt átalakul s augusztus 15-én pompás új műsorral ismét megnyitja kapuit.

— **A világító-eszközök.** A találmányok százada a világításban is nagy változásokat vitt véghez. A pislogó olajmécesestől a mai világásig korrig terjedő időnek eléggé beszélt bizonyítéka a világító technika haladásának. A sokféle világító eszköz, amely a világító technikának rendelkezésre áll. ezenkívül a művészet, amely a modern lakásberendezés világító eszközeivel előtérbe jut, nagyon fellendítette ezeknek az eszközöknek a gyártását. Az a nagy választék, amely a világító eszköz kereskedések rendelkezésre áll, a *Brüner Testvérek* cég (Koronaherceg-utca 3) is feltehető. Ez a cég most tetemesen kibővítette helyiségeit, úgy hogy az egész első emelet is hozzá tartozik, ahol állandó kiállítás van villany, gáz és kombinált világító eszközökben. Lámpák és csillárok itt a leggyorsabb és legmodernebb stílusban. A földszinti helyiségben kizárólag petróleumlámpa készlet van mindenteljei tájában és árákban. A gyártmányok tartósága elismert és a pontos kiszolgálásról kezeskedik ennek a cégnek hírneve.

— **Rendőri hírek.** A rendőrség két ismeretlen csalót keres, akik hamispénz ígéretével csalják meg a hiszékeny embereket. Legutóbb *Dömötör Agoston* zöldségkereskedőt csaltak ki hatszáz koronát. Egy átjáróházhoz vezették s a másik kapu a pénzzel megszöktek. A hamis pénzü tolvajokat keresi a rendőrség. — Ma délelőtt a Sziv-utca 64. számú házban lévő fűszerüzletben telohant egy petróleumhordó és az egész boltot lángba borította. A tüzet a tűzoltóság oltotta el. Az üzlet berendezése egészen elpusztult. — A rendőrség tegnap *Singer Ignác* optikus Kerepesi-ut 20. számú üzletében több száz erkölcsien képet és fényképet foglalt le. Az optikus ellen a rendőrség megindította az eljárást. — Ma egész sereg zsebmetszőről tetek fejelentést a rendőrségen. Ifj. *Braun Ignác* a Vasváry Pál-utcai zsidótemplom udvarán ellopott az aranyóráját. — *Jovanovics György* gyakorló ügyvédnek a Múzeum-körönten egy villamoson ellopott az aranyóráját és láncát. — *Dr. Ország Sándor* orvos aranyóráját és láncát a Városligetben a Feld-féle színház előtt lopták el. — *Némethy János* műszaki tanácsos 200 koronát érő nyakkendőjét lopták ki a Vig-színház előtt.

— **A nyári idény** igen élénk és szép látogatottsággal indult meg a budai Szt.-Lukács fürdőben. A májusi havi kurlistából a következőket említi: *Paungarie* Augustla báróné Troppauból. *Hermine v. Meysner* altábornagy özvegye Bécs. *Saárossy-Kapeller* Béláné udvari tanácsos neje Bécs, *Georg Sterian* Jaasbyól. *William Driver* trainer Londonból. *Vojnich* Sándor Szabadkáról és *Vojnich* Oszkár miniszteri titkár Budapestről. *nádudvari Pataky* Sándor és neje és *Barabássy* Sándorné Tenkről. *Kenessey* Kálmán Páparól. *Durman* Antal altábornagy és neje. *Hegyi* Antónia ezredes özvegye *Jakabhy* István országgyűlési képviselő Budapestről. *Sándor* Mózesné Székely-Udvarhelyről *Pursaru* György *Arad*. *Uray* Lajos Tyukodról. *Balás* Lajos kanonok Vacról. *Moldován* Demeterné Nagy-Szebenről. *Manassy* György országgyűlési képviselő Semes-Murányról. *Dr. Grünbaum* Pál és özvegy *Grünbaum* Filippné O-Besséről. *Nagy* György királyi tanácsos és neje *Temesvári* László *Bosnyay* Károlyné és leánya *Dehreczenből* és még számos külföldi és magyarországi előkelő vendég, akik e kiváló budai gyógyfürdőben a kura használása végett tartózkodtak.

(x) **Bel- és külföldi orvosi tekintélyek** előszerelel rendelik makacs csusz- és köszvényes betegek részére a *Zoltán-féle kenőcsöt*, mert az eredményekben páralan. sokszor már néhányszori bedörzsölés teljes gyógyulást eredményez. Ara 2 korona. *Zoltán* gyógygyógyulást Budapest, V. Sétány-utca és Szabadság-tér sarkán.

(x) **A legfarsabb nevek** alatt vannak hirdelve különböző *Santal*-készítmények. Tisztaság és hatás

tekintetében a külföldi készítményeket följulmja a *Santal Egger*, melyet orvosok is rendelnek, ahol *Santal*, *Copariv* vagy *Unubet* javasolnak. Csak a törvényileg védett *Tigrisfej*-védjeggyel valódi.

(x) **Zoltán Dezso** bluz-áruház Király-utca 30. sz. július végéig vasár- és ünnepnap zárva.

(x) **Találmányokra és szabadalmakra** vonatkozó minden ügyben díjtalanul felvilágosítást ad a *Szabadalmak Értekesítő Vállalat, Pásztor cég* Budapest, VII. Erzsébet-körút 17. Ez a cég, mely már majdnem egy évtized óta áll fönn, úgy műszaki, mint kereskedelmi tekintetben még a legmesszebb menő követelményeknek is kitűnően megjel és előrendő jogi képviselettel rendelkezik. A Szabadalmak Értekesítő Vállalat Pásztor cég megszerez, értekesít és finanszíroz szabadalmakat és mustra oltalmakat, beajátroz más jogdíjeket és külföldön is minden kulturálamban előrendő képviselőket és összekötéseket tart fönn.

(x) **A szépség titka** című, mai számunkban megjelent hirdetést olvasónkunk különös figyelmébe ajánljuk. A párisi, valódi *Doctor Lejosse-féle Ravissante* szépség-különlegességek az elegáns hölgyek művésznők kedvencei, 30 év óta kapható: *Török József* és *Török Sándor* urak gyógyszertáiraiban, Budapest, Király-utca 12. és *Andrássy-ut* 26. Értékeltlen utánzatokat új óvaközlnek. Kérjük határozottan a dr. *Lejosse-féle* számtalanszor kitűntetett, tökéletesen ártalmatlan különlegességeket.

(x) **Érdekes újdonság.** Egy fővárosi gyógyszerész (*Erényi Béla*), ki eddigi különleges készítményeivel több hasznos szolgálatot tett a közegészségügynek, újabban egy olyan haszajó gyümölcsöt hozott forgalomba, mely formailag és esztétikailag egészen ellit az eddigi gyógyszer-alakotól. Tetszetős csomagolása és kellemes íze nem gyógyszerre, hanem egy finom *Kugler-cukorkára* emlékeztet s mint haljuk, hatás tekintetében is lényesen kiállja a versenyt, minden külföldi haszajóval. Ennyi jó tulajdonságánál fogva nem esodáluk ha úgy az orvosilag, mint a nagyközönség részéről állandó érdeklődés mutatkozik e magyar készítmény iránt. Mellesleg jögyeztük meg, hogy ez a kitűnő gyümölcs haszajó *Bob csemege* név a t. jött forgalomba és olyan olcsó, hogy gazdag és szegény egyaránt keresi a *Bob csemeget* a gyógytárakban és droguériakban.

(x) **Az emberiség legnagyobb ellensége** kétségkívül az alkohol. Evről-évré szer és ezer család megy úgy anyagilag, mint szellemileg tönkre az alkohol élvezéséről. Ezért minden művelt államban arra törekednek, hogy az alkoholizmust legyőzzék. A pálnka ellen irányuló itatok között a legelső helyet foglalják el azok, melyek a *Maroner-féle pezsgó* limonádé bombonokból, valamint a *Gambrius* gyömbér sörből készülnek. Egy pohár nem mindig jó sör 14 fillérbe kerül, míg egy pohár kitűnő gyömbér sör vagy limonádé csak 2, 4 vagy legfeljebb 5 fillérbe jön. Ezért mindenkinek a legjobban ajánljátjuk e kitűnő hűsítőitalok használatát.

(x) **Gleichenberg-gyógyhely.** A bájos, zöld *Stájerország*nak ezt a szép fürdőhelyét, amely pár évvel ezelőtől ünnepelel fennállásának 60 éves jubileumát, teljes jogosultsággal lehet a legelső osztrák fürdő közé számítani. A *Gleichenbergben* lévő gyógyintézetek, mint például a különféle bélelegzési termek, a forrás- és ényő bélelegzési termek, ez utóbbiak külön kabinokban is; azután a pneumatikus kamrák, a fürdő- és hidegvízgyógyintézeteknek mintaszerű berendezése, szintén a legelső rangu gyógyhelyek közé sorozzák a fürdőt. A fürdővendégek szórakoztatására az idei szezon alatt is gondoskodott az igazgatóság, kitűnő zenekar, színház, hangverseny, tombolák, társasjátékok, lawn-tennis, stb. által. Fürdőidény május 1-től október 1-ig.

(x) **Polgár higiénikus készítményei.** Egy kiváló különlegességet képezi ennek s a 7 év óta fennálló, legjobb hírnevet örvendő cégnek, a minden-fajta *kötszerek, müldák, művek és egyéb orthopaediai készítmények előállítására, illetve gyártására.* A gyárnak mintaszerű technikai berendezésének, a munkák lekiismeretes és pontos kivitelének valamint a tanár és orvos urak szives támogatásának köszönheti a cég, hogy ebben a szakmában világhírnek örvend s gyártmányainak kiválóságát elismerik mindazok, akiknek már alkalom volt a céggel összeköttetésben lenni. Az érdeklődők felvilágosításért és prospektusért iorduljanak teljes bizalommal *Polgár orvosszéki műszergyárhoz, Budapest, Erzsébet-körút 60.*

(x) **Mindazoknak,** akik a mesterséges uton készült sokféle és hangzatos nevű haszajó alkalmazását kerülik, előnyös tudomásul venni hogy a *Schmidt-hauer-féle természetes Ignáns keserűvíz* reggel fél pohárral használva már kitűnően beválk. Kapható gyógytárak és üzletekben.

(x) **Aki a magyar művészetet pártolni akarja,** leghumánusabban jár el ha arképrendeléseit a lapunkban hirdeteli *Rekord* műintézetben eszközöl.

(x) **Elővigyázat szükséges!** Nagyrabecsült háziasztójainkat saját érdekükben ismételten figyelmeztetjük, hogy a kedvelt és több mint egy évtizednél mindenütt kitűnőnek bizonyult *Kathreiner-féle Kneipp-malata* kávé csak a zárt eredeti csomagokban, *Kneipp páter* védjeggyel valódi. Csak a *Kathreiner-féle Kneipp-malata* kávéban van bakbávé íze és zamata, amiért is, mint pótlék a kávévalhoz, azt finomabbá, onyhébbé és az inynek kellemesebbé teszi. Bakbávé

hozzadás nélkül is a *Kathreiner-féle Kneipp-malata* kávé kiválóan jóízű és az egyedüli megfelelő pótlás annak helyébe. Ellenben az, amit nyitva, mérlegeivel árusítanak, mindég csak egyszerűen pörkölt árpa vagy malata, de sohasem *Kathreiner*.

A megvádolt professzor.

Budapest, május 30.

Mint *nagyváradi* tudostónk jelenti, a kir. katolikus jogakadémia igazgatósága ma elküldte a közoktatásügyi miniszternek május 22-iki ülésén elhatározott felterjesztését, amelyben a tanári kar többsége fiatal kollégájakat, *Somló Bódognak*, felforgató eszmék hirdetésével vádolja. Az igazgatóság közzé is tette a feliratot. Konstatáljuk, hogy ez, mai alakjában már meghátrálást jelent az első határozati szemben, amennyiben megtörtént intézkedést, illetve *Somló Bódognak* a kadetról való elmozdítását már nem kéri, csakis tudós barátunk denunciaciójára szorítkozik. A nagyváradi jogakadémia öt tanárának eljárása így is felháborító. A tanári kar többségének felterjesztésével együtt megkapja a miniszter *Somló Bódognak* választást is, aki kimerítően szembeszáll a bemozdók reakcionárius fellegásával.

Somló felterjesztése mindenekelőtt rámutat arra, hogy a tanári kar többségének határozata egy oly előadás ellen irányul, amelyet egy tudományos társaságban tartott és amely a társaság folyóiratában jelent meg, amely tehát tanári működésével semminemű összefüggésben nincsen. Ha kevésbé csodálkoznék is rajta, hogy a kar többsége csak magát a tanszabadságot nem óhajtáná respektálni, de teljesen érthetetlennek találja, hogy e többség nemcsak a tanszabadságot, hanem még a sajtószabadságot is, a főiskolai tanárra vonatkozólag, a legmesszebbmenő mértékben korlátozni akarja és éppen a főiskolai tanárt akarja megfosztani attól a minden magyar állampolgárral közös jogától, hogy tudományos értekezést saját véleménye szerint tehessen közzé.

A felterjesztés bizonyára egyedül áll azzal a nézetével, hogy az előadó tanároknak a tudományok sarkalatos tételeire nézve meg kell egyezniük és hogy vezedelem jelenik'ekben, ha a hallgatóság különböző nézetekről szerezne tudomást. Ezzel ellenkezőleg, éppen azt kellene bajnak tartani, ha azok a nézetek, amelyek a tudományban küzdenek egymással, a felsőiskolai tanításban nem érvényesülnek. Ugy a külföldön, mint nálunk is előfordul, sőt éppen kívánatosnak is tartják, hogy ahol ugyanarra a tanszakra több tanszék van, különböző irányú tanárok bizsának meg az oktatással.

Ami már most szóban forgó értekezésének tartalmát illeti, mindenekelőtt kéri *Somló* a minisztert, hogy azt ne a felterjesztésben foglalt idézetek, hanem a felterjesztéshez csatolt eredeti szöveg alapján bírálja el. A felterjesztésben foglalt idézetek ugyanis oly toldásokkal vannak tarkítva és oly következtetésekkel vannak kiegészítve, amelyek értekezésében nem csak nem foglaltatnak, hanem az ott elmondottaknak értelmét el is ferditik. Rendre megcáfolja azután tanártársainak jogosulatlan és tendenciózus kritikáját, mely azt a látszatot iparkodik kelteni, hogy ő abban az értekezésében végig, folyvást hazája államformája ellen kel ki, pedig ez a kérdés az egész dolgozattól tárgyánál fogva is teljesen távol áll. A tanárok felterjesztésében *Somló* magára nézve a legsérelmebbnek azt az impudenciát találja, mintha szóban forgó értekezése a hazai alkotmány alapszemeivel helyezkednék ellentétbe. Tiltakozom, ugymond, az ellen az impudenciát ellen, mintha az értekezésben foglalt tételek bármely tekintetben is ellentétben állanának alkotmányunk alapjaival — még akkor is, ha a kadetráról hirdetem volna azt, aminek csak egy szaklap haszajbain adtam kifejezést és egyáltalában még csak el nem tudom képzelní, hogyan hathatna zavarólag az én nem is a jogakadémián tartott előadásom a magyar tételes jog tanítására, amikor még saját magamat sem zavart és a dolog természete szerint nem is zavarható soha egyetlen pillanatig sem a tételes magyar joghoz hű előadásában.

A Társadalomtudományi Társaságban, amelyben szóban forgó értekezésemet felolvastam és amely t. nyomon részben társadalomtudományi foglalkozó szakemberekből áll, felolvasásom nyomán élénk vita keletkezett. Felolvasásomnak számos ellenzője támadt, de egyetlenegyek sem jutott észébe do gozatomba olyan intenciókat belemagyarázni, mint amiók nekem a felterjesztésben imputáltaknak.

Nemcsak csekély véleményem szerint, hanem a vitában közvetlenül az előadás után részt vett tagok felszólalásai szerint is dolgozatomnak 2 alap-gondolata a következő: Az egyik az a bizonyára nem államielgortató jogbölcséleti kérdés, hogy a gondolatszabadság mily terjedelemben helyes. A másik: az a tétel, hogy a társadalmi fejlődés tanának felismerése lényeges befolyással van a társadalmi fej-

lődés további menetére, amennyiben ugyanis a fejlődés szükségességének teljesebb előtérrel létező társadalmak minden változás ellen küzdve csak a forradalmi átalakulásnak engedtek, míg ezzel szemben a társadalmi evolúció szükségességének felismerése kizárja azt, hogy a fejlődés erőinek lenyűgözősére törekedjünk és a folytonos, szabad átalakulás helyett időnkint forradalmakra várjunk. Főleg azért voltam bátor ezt röviden megemlíteni, mert a felterjesztés tanácsait rombolóknak és destruktívnek nevezi, amit igen nagy igazságtalanságnak tartok magamra nézve, mert a társadalmi fejlődés helyes elveit kutatni, mindenestre inkább építés, mint rombolás. Soha sem tartottam volna lehetségesnek, hogy amikor ezeket a kérdéseket egy e célra szolgáló tudományos társaságban fejtegettem, akkor akadjanak emberek, akik ebben a magyar jogi oktatás veszedelmét látják. A magyar alkotmány szellemével csekély nézetem szerint még sokkal inkább maga a felterjesztés helyezkedik ellentétbe, amikor egy csapásra úgy a tanint a sajtószabadságot tételek jogunktól egészen idegens türelmeséggel meg akarja szorítani.

SZÍNHÁZ, ZENE

Színházi monopólium.

A napisajtóban tegnap és tegnapelőtt rövidke hírek jelentek meg, hogy az Országos Színész-Egyesület összehívta a vidéki igazgatókat s elhatározta, hogy a vidéken ezentúl csak olyan darabokat adhatnak elő, melyeket az igazgatók a Színész-Egyesület ügynökségétől vásárolnak meg s így teljesen monopolizálják a külföldi és hazai színházi irodalmat. A Színész-Egyesület erre az elhatározásra az bírta, hogy a budapesti színházi ügynökségek darabjait igen drágán adják el vidéki igazgatóknak és sok esetben kényszerítik őket, hogy olyan műveket mutassanak be, amelyek talán nem is tetszőnek nekik, vagy egy más okból esnek kifogás alá. Hogy mi történik az igazgatók és színházi ügynökségek között, az bizonyára üzleti dolog s szabad államban élvén, szabad az üzleti konkurrencia is s minden fél arra törekszik, hogy jobb üzletet kössön, de az bizonyára méltánytalan, hogy az egyik üzleti fél kartellé alakulva, monopolizálni akarja egy ország színházi forgalmát s cenzurát teremtve, kénye-köve szerint intézkedik színházi művekkel és szerzőkkel. Ez színházi életünkben középkori időköt teremtene s nemcsak a vidéki, de budapesti igazgatók kezét is mindenféleképpen megkötne, mert a Színész-Egyesület monopolizáló ügynöksége kötelezhetné az igazgatókat, hogy eredeti daraboknál foglalják a szerződés jogát az Országos Színész-Egyesületnek engedik át, mert ha nem, úgy ez bojkottálja nemcsak a szerzőt, hanem a színházi igazgatót is és külföldön nagy sikert arató darabokat nem ad el neki. A kormány a Színész-Egyesületnek kamat nélkül negyvenezer korona kölcsönt adott, hogy megteremtse színházi ügynökségét, de bizonyára nem volt ezzel az az célja, hogy tisztességes üzletek existenciája ellea törjön, hogy színházi monopóliumot, cenzurát és egyeduralmat teremtsen s egyetlen testülettel tegye függővé szerzők és színházi igazgatók sorsát. Ez ellen a meghatározottabbban tiltakozunk kell, legyen tisztességes verseny, szabad konkurrencia, ami nem érthető, hanem csakis használhat most fejlődő színházi életünknek. Ha egy ilyen egyesületről szó lehet, az csak a Magyar Szerzők Egyesülete lehetne, nem pedig színházi igazgatók kartellje. Hiszszük, hogy a miniszter sem fogja jóváhagyni ezt az intézkedést, melynek kis haszna mellett beláthatatlan kárai vannak. Egy haszna mindenestre megvan, hogy a vidéki darabok jogdíját végtelenül felszökkenti, mert például az új ügynökség egy francia darab megszerzéséért 3000 frank előleget adott, amire eddig precedens

nem volt, amennyiben az eddigelé erre a célra fordított legnagyobb összeg a 800 frankot nem haladta meg. Így a negyvenezer korona hamar elfogy, de legalább mind a külföldre vándorol.

Most jön az eset mulatságosabb része, melyet sub rosa intéztek el s eddigelé eltitkoltak. Kimondták ugyanis, hogy a vidéken primadonna fizetése 12,000 koronánál nem lehet több, hogy az összes, vidéken működő színészeket hét kategóriába osztják tehetségük szerint s minden kategóriának fixirozódik a fizetését. Hát ezt már csakugyan nem lehet komolyan venni, mert ha komolyan vennék, úgy kételkedni kellene a kartellisták józanságában. Micsoda jövedelmük az öt kategóriába a színészeket, micsoda jövedelmük az öt kategóriába, hogy kinek hány koronányi tehetsége van.

Az ilyesmi már mind a tisztességtelen verseny, a teljes abszolútizmus körébe tartozik s hiszszük, hogy a magyar színészek fogják ellene a leghevesebben állást foglalni.

A legnagyobb szabadságot kérjük minden téren, nem pedig visszafejlődést és elnyomatást.

(D. A.)

Operaház. Hosszu esztendőnk óta ma este először esett meg, hogy a mesterdalnok előadása Ney Dávid nélkül folytatótt le. A kissé különösen előkészített Wagner-ciklust sok baleset érte, de a legnagyobb akkor, amikor kiváló mesterdalnokunk Ney Dávid beteg lett és torokbajával Abbáziába volt kénytelen leutazni. Az Operaház vezetősége számos, sőt számtalan ezer forinttal dotált énekesek között nem találta Hans Sachsot és hogy a Wagner-ciklustól Wagner klasszikus zenéi vigjátéka ki ne essék, Amsterdamba kellett mennie, hogy Ney Dávid helyettesét megtalálja. Orelia József, az amsterdami színház baritonistája nem valami könnyű főiadarra vállalkozott, hiszen közönségünk képzeletében Hans Sachs ugyóztól való identifikálódott ünnepeket Ney Dávidnak alakításával. Annál nagyobb elismerést érdemel az a siker is, amelyet a hollandi művész aratott. Orelia József azok közül az énekesek közül való, akik nem a nyersanyagok, hanem művészetük segédelmével győznek. Férfin és tömör baritonja nincs minden érteki hatás nélkül, noha ereje az alsó regiszterben határolt. De ennek a talán másodrangú orgánumnak bősége és stilszerű előadás adja meg a tiszta művészet nemességét. Egyszerű és meggyőző ábrázolása pedig reszolut körvonalaitval egy hatott, mint valami fametszet Dürertől. A rendező együttesből kiemelkedett Hegedűs sok becsüveléssel megalkotott kabinetalkatása. A karnagy emelvényen Márkus Dezso foglalt helyet, akinek művészi egyénisége estéről-estére mindinkább kidomborodik és föladataival kongeniális módon névesszik. Avatott ujjakkal tárta föl előtűnk a mesterdalnokok derűlten klasszikus világát és szuggesztív erejű vezénylőpálccá szingardagsággal, pasztikával és stilszerűséggel kelette életre a partitúra rejtejt kincseit. A fiatal művész ma este ismét nagy sikert aratott. A beteg Szendrői helyett Pogner felhívását Ney Bernát énekelte kótából, ritka muzikalitásgról tevén tanúságot, nemkülönben önfeláldozó bátorságról is, melyet azonban a siker igazolt.

Klo Klo. A Krisztinavárosi Színkörben ma este került bemutatásra a Klo-Klo című énekes bohózat, mely a német színpadoktól tavaly diadalmasan járt be. Magyar köntösben is diadalmaskodott. A szöveg elmés, a muzsika tülbemésző, az előadás briliáns; kell-e több a közönségnek? Krecsányi kitűnő társulata az elmés aktualitásokkal tarkított bohózatot összesség, temperamentumos előadásban mutat a be s a színpadot szufalágos megöltözött közönség minden egyes felvonás után tüntetve tapsolt a darabnak is, kedvenceinek is. Első sorban a címszerep ábrázolója: Perényi Margit szolgált reá a legteljesebb elismerésre. Dalait gyönyörűen énekelte, szerepét elmésen színezte, temperamentumával pedig mindenkit meghódított. Pompás szerep jutott Kálaly Lujának, aki egy tüzes olasz szonettet alakít jattal, táncos s beves játékkal nagyszerűen tudta a közönség szívébe lopni. A két primadonna tapsok között játszott szerepét s bizonyos, hogy még igen sok estén keresztül fog e darabbal hódítani. A férfiak közül Ujvári és Iszó csupa derült vitt a színpadra s mulatságos volt Borbély is egy kalandos divatárkereskedő szerepében. A közönség az egész sikerült estén

ki nem jött a kacagásból s a hangulatból ítélve, Klo-Klo kissasszony trétás kalandjait az idei nyáron még sokszor fogjuk végigélni.

Funkösi előadások. Holnap, pünkösd vasárnapján délután, a Mici hercegnőt adják 40-edszer, este pedig a Forgószél kissasszony. Hétfőn teltrissitk a Csokon szerzett vőlegényét. Ez lesz Szigetih bohózatának 38-adik előadása. Ábray Irén Fedák Sári játsza, a kóbor színészek truppiját pedig Hegedűs Gyula, Szerényi Zoltán és Nikó Lina adják. Hétfőn este lesz a Forgószél kissasszony huszonötödik és egyszersmind utolsó előadása. — A Magyar Színházban pünkösdvasárnap és pünkösdhétfőn délután is, este is, összesen négyszer játszzák Lehár Ferenc paratlan népszerűségű operettjét, A drótosított. A darab azontul a hét minden estéjén színpadon s így szombaton, június 6-án lesz a negyvenedik előadása.

A Népszínház népszínműjósága. Dankó Pista, az elhunyt jeles dalköltő ez év tavaszán a Népszínházhoz Cigány Marcsa cím alatt egy népszínművet nyújtott be, amely tárgyát a magyar cigányéletből vette. A népszerű dalköltőt nemrég bekövetkezett halála megakadályozta, hogy darabjának előadásában gyönyörködhetett volna. A Népszínház igazgatósága azonban a jövő hó folyamán színrehozta a darabot, még pedig tekintettel arra, hogy írói körökben mozgalom indult meg Dankó Pistának Szegeden létesítendő szobra érdekében, Dankó népszínműve a Dankó szobor javára fog színpadon kerülni. Növelni fogja az előadás érdekességét, hogy nemcsak magában a darabban, hanem a felvonások között tartandó hangversenyeken Dankó legszebb népdalait fogják előadni s így a Cigány Marcsa előadásai a legkedveltebb magyar népdaloknak egész ciklusát fogják nyújtani.

Urania-Színház. Az Urania-Színház vasárnap és hétfőn két-két előadást tart, amelyen Frizzo átváltozó-művész lép fel. Délutánonkénti rendező helyárak mellett, szokásos műsorát játsza el, este pedig főemelt árakkal legkiválóbb alakításai és a Csók-előadás című új bohózatban lép föl először.

Hírek a Népszínházról. Huszka, Martos és Bakonyi operettje husvét hétfőjén újból a Népszínház műsorára kerül. Ez lesz a darab 101-ik előadása. Székely Irénnek a szegediek széphangu énekesnőjének vendégszereplésével. A darab még négy ízben kerül a jövő héten színpad és pedig kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnap mindannyiszor Székely Irénnel a címszerepben. Annie szerepét az előadásokban újból e szerep kreálójá Ledófszky Gizella fogja játszani. Pomponiust Kovács Mihály. A többi szereplők Krecsányi Sarolta, Dóry Margit, Solymosi, Ujvári, Nyárai, Kiss Mihály és Szerdahelyi. — Raskó Géza a Rip tegnapi előadásán már rekedten játszotta végig az előadást s a szombatra kiűzött előadását a Rip van Winklenak le is kellett venni ez okból a műsorról. A Rip legközelebbi előadása szerdán lesz a címszerepben Raskó Gézával s Lisbeth szerepében Zilahyné Singhoffer Vilma. Gécz István legújabb darabját A kísértet című népszínművet adják pünkösd első napján a Népszínházban Ledófszky Gizella, Kápolnay Irén, Szentmiklóssy Irén, Láng Etel, Krecsányi Sarolta, Dóry Margit, Batizfalvy Elza, Szirmai, Kovács Mihály, Horváth Vince, Szabó Antal, Ujvári, Nyárai, Szerdahelyi és Pásmán felléptével.

Városligeti Nyári Színház. A Városligeti Színházban Fedák Sári június 9-én vendégszereplést kezd a Lotti ezredesi című énekes bohózatban. — A színházban pünkösd mindkét ünnepe után és este a Szióki kalandok nagy vonzerejű bohóság kerül színpad. A darab zajos sikert arat nap-nap után s annak főszerepét Margó Zelma P. Szép Olga, Gyöngyi Izsó, Pintér, Szentes és Gömöri játszzák. A délutáni előadásokat felére leszállított helyárak mellett tartják meg.

Kisfaludy-Színház. A Kisfaludy-Színház igazgatója, Havvy Lajos művezetőnek Kazinczy Sándort szerződtette, aki szombaton mutatkozik be Etelka című társadalmi drámájában. A pünkösdünnepet két-két előadás lesz. Vasárnap délután a Peteskei notárius, este Betyár kenője; hétfőn délután Zsido honvéd, este pedig a Csikós kerül színpad.

A Zenélő Magyarország idej X évtől. május 11. tüzet érdekes és divatos üdönjségeket hoz előfizetőinek. Előfizetheti a most folyó II. évfolyamra. vajamint az előző évfolyamokra is 6 füzetre 3 koronával a Zenélő Magyarország (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában, VIII., József-körút 22/24.

Legújabb zeneművek kaphatók Szilágyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében Budapest Károlykörtút 26. Operák és operettek szövegével Goldmark, Berliozingeni Götze, 18. — K. Bizet Carmen 10.80 Leoncavallo Bajazzo 14.40 K. Verdi, Aida 14.40 K. Zieher, Svihákok 12. — K. Kinaul mézesbetek 12. — K. Lehár. A drótosított 2 füzeten, magyar szöveggel 6. — K. Bob herceg 2 füzeten 6. — K. Katalin, Casanova. Kis székény, New-York szépe egyenként 6. — K. Potpourri szöveg nélkül Lincke. Indra 3 — K. Luna asszony 8. — K. A svihákok 8.60 K. Édes lány 2 füzeten 6. — K. Keringők: Bob-keringő 2. — K.

THERAPIA-PALACE Dr. Ebers Henrik főorvos szakavatott vezetője alatt. CIRKVENICÁN, Finne mellett.

Nyáron tengeri-fürdő. Téli hidegvéggyógyintézet. Egyetlen homokos tengerpart a Quarneróban. — Magyar konyha. — Magyar levelezés. — A tengerpart főnyo Kneipp kura.

Luna-kerülő 2.40 K. A drótostót-kerülő 2.40 K. Amoureuse-kerülő 2.40 K. Édes lányka-kerülő 2.40 K. Hunnia-kerülő 2.— K. Legujabb tánc a *Cake Walk* (belét a Miel hercegnő operettben) 1.80 K. Kedveit kuplák és dalok: Huber, Stör ich? tréfás dalok 2.40 K. Gross, Az én papám 1.60 K., Kutschera, Ausser Rend und Band 1.50 K. Hirsch, Herzensdiab 1.80 K. Lorens, Hausball bei Brezina 1.80 K. Servus Brezina 1.80 K. A kis Cohn 1.50 K. Megvan már a kis Cohn 1.44 K. Aletier, A légyott 1.80K. Legujabb angol dal Good Bye, dolly Grav. (Isten áldjon Márskám) 2.16 K. A golyva dal 3.— K. Legujabb 101 magyar dal cigányos modorban 3.— K. Dankó Pista 50 dala 4.— K. Nagy választék hegedői és cimbalom zeneművekben, valamint raktáron van az összes zenedék tananyaga. Alandó vevők kedvezményben részesülnek. Jegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

MŰVÉSZET

□ Az Erzsébet-szobor pályázata. Az Erzsébet-szoborra az eddigi pályázatokon kívül újabban *Füredi* szobrász pályázott *Förk Ernő* építészrel. Az Erzsébet-emlék végrehajtó bizottsága június 2-án, kedden déli 12 órakor ülést tart, amelyen főként a pályázati hirdemény értelmében beadott szavazó-cédulákat és megállapítja a pályázó művészek által megválasztott két zsűri-tagot. A végrehajtó bizottság elnöke: *Ráth György* főrendiházi tag, tagjai: gróf *Andrássy Tivadar*, *Berzovitsy Albert*, gróf *Keglevich István* és *Rákosi Jenő* főrendiházi tagok, *Halmos János* polgármester, *Lots Károly* festőművész és *Hausmann Alajos* műegyetemi tanár.

□ A grafikai kiállítás. A *Nemzeti Szalon* grafikai kiállítását az igazgatóság a nagy sikerre való tekintettel, néhány nappal meghosszabbítja. A kiállítás e szerint a övöd hét szerdájáig marad nyitva s a pünkösti ünnepek alatt is látható 50 filléres belépődíj mellett. Nyomban a grafikai kiállítás bezárása után hozzáfognak a nyári kiállítás rendezéséhez, mely június hó 7-én, vasárnapon nyílik meg.

TUDOMÁNY, IRODALOM

A hitelrítésítés.

(A hitelrítésítés; a kereskedelmi tudakozás szervezete és jogrendje. Írta: dr. Hajdu Miklós. Snger és Wolfner kiadása. Ara: két koron.)

Valósággal új világot tár az olvasó elé dr. Hajdu Miklós *A hitelrítésítés* című könyvében. Látjuk a nemzetközi kereskedelem impozáns hálózatát, a világtorgalmat mozgó nagy hatványokat, amelyeket, — miként a gépész sípja a kerekeket, — utnak indít a hivatásos informátorok modern harmonája. És ha a háborúhoz három dolog kell: pénz, pénz és pénz, Hajdu Miklós könyvéből megtanuljuk, hogy a modern gazdálkodáshoz egy dolog szükséges: a hitel. A hitel megméréséről, a kereskedelmi tudakozás gazdasági és jogi vonatkozásairól szól dr. Hajdu Miklós tanulmánya. A szerző a gazdasági fejlődés e jelentős kérdését tudományos módszerrel tárgyalja és egyaránt figyelemmel van témájának kereskedelmi, politikai, jogi és szociális oldalaira. Mikor az új század divatos találmánya, az automobil holttesteként áll száguld a világon keresztül, a technikai fejlettség e korában valószínűnek tűnik, hogy a kereskedő, aki felvilágosítást akar szerezni egy harmadikról, nem fog kiszállani a helyszínre, hogy személyesen győződjék meg az állapotokról. A dízsanszok ideje elmúlt; az üzleti életben a gyorsaság jelszava ura kodik. A gyorsasággal persze nem szabad takarni a felületességet és a pontosság hiánját. Természetes ez; mégis az a kép, amelyet Hajdu Miklós a hitelrítésítés mai szervezetségéről, jelentőségéről és hatásairól élénk tár, új és meglepő perspektívával szolgál. A kereskedőnek ritkán van ingatlan amelyről a telexkönyv számszerű, pontos adatokat nyújtana; van azonban működése mögött az anyagiakon kívül nagy értékesítő tőke, amely irányítja a gazdasági konjunktúrákat. Mikor hitelügyletről van szó, az anyagi és erkölcsi értékeket egyaránt meg kell mérni. Erre való a kereskedelmi tudakozás, ezt a célt szolgálja a hitelrítésítés. A dilettantizmus szerepe megszűnt már e téren; a hitelrítésítés hivatása vált, amely döntő beolvasással van a nemzetközi kereskedelem viszonyaira. Onmagára hagyva, minden áltami támogatás nélkül, szinte deklatív szerű munkát végezve, így alakult ki és fejlődött ez az intézmény, mint Hajdu találóan nevezi, e kereskedelmi observatórium, amelyben kereskedők, nemzetgazdák és pszichológusok egy személyben figyelik az idők járását.

Látszólag egyszerű ez a téma, amelyet dr. Hajdu Miklós nyolc évre terjedő munkájában feldolgozott, de az ő művészi keze s oknyomozó vizsgálódása alatt megnő nagyságában. Réánk, magyarokra nézve pedig

annál inkább érdekes, mert tárgyalja ez a könyv a magyar hitelügy fejlődését is és oly kortörténeti adalékokkal szolgál, amelyek rendkívül becsesek a szociológusnak is. Nem frappsáns világítja-e meg egykori állapotainkat az a tény, hogy Sáros megye 1878-ban attól félt, és ennek kifejezést is adott, hogy megint bekövetkezik a csere-kereskedés korszaka? Mily sok dolognak kellett történnie e naiv felfogástól addig, míg a magyar kereskedelmi élet beilleszkedett a nemzetközi jogzatba. Demonstrálja a szerző azt az igazságot is, hogy az internacionális szervezetek hálózatával igazgatott világgazdaság nem ellenkezik a nemzeti államok létével. Érdekes kortörténeti adalék az is, hogy az első magyar hitelügyi törvény: az 1715. L. az uszorosok ellen szól. És miről szól az utolsó? Még nem is törvény, csak javaslat, amelyet az igazságügy-miniszter a minap terjesztett be a képviselőházhoz — szintén az uszorosokról.

Művének gerincében azonban a hitelrítésítéssel foglalkozik dr. Hajdu Miklós. A történeti előzményeket ritka gondossággal tárja elénk. Ez intézményről szinte le kívánkozni a patriarkális kezelés, a lassu nagyképszerűség, a pontos semmimondás; az eleven, lüktető vékeringés, repülő sebesség eleme az értesítésnek. De a rapid itélkezésből származnak azután a komplikációk is, amelyek különösen a kérdés jogi következményeit állítják előtérbe. Kiválóan aktuális ennél fogva a tanulmány ama része, amely a hitelrítésítés jogrendjét tartalmazza, a külföldi törvényhozások idevonatkozó rendelkezéseit adja elő és de lege ferenda ismertetni velünk a forrongásban levő áramlatokat. A külföldi legiszláció alapos ismerete, gyakorlati tapasztalatokon átszűrve kitűnő jogi érzék, a különleges téma minden részletére kiterjedő figyelem jellemzik e helyütt Hajdu művét. A szavatosság jogi természetére vonatkozó fejtegetésének helyessége kétségtelen; a gondatlanság, a culpa nem lehet itt alapja a kártérítési kötelezettségnek, amint alapja az az általános magánjog területén, ahol még a gondatlanság különböző fokozatai is nagy jelentőségek. Az értesítés sajátlagos természetét megokolja ezt az álláspontot, annak ellenére, hogy az utabbi jogfejlődésben mindinkább tért hódít amaz emberies irányzat, amely a kártérítési jogcím ridegen felállított alapjait megdönteni igyekszik. És ha abban is igaz van Hajduknak, hogy a büntetőjogi felelősség megállapítása szempontjából is figyelemmel kell lenni a hitelrítésítés sajátos viszonyaira; ha, mondom, ezt a tételt, — amely erősen vitatható — nagy általánosságban el is fogadjuk; viszont a leghatározottabban élni kell mondanom a szerző ama kijelentésének, hogy valakinek büntetést előlelete tekintetében könnyen származhatik téves értesül és és e tévhit alapján az értesítő nem követ el dilektumot. A modern bünvádi eljárások már eldobták maguktól azt az előítéletet, hogy neheztítsék a vádlott helyzetét. A magyar bünvádi perrendtartás is kimondja, hogy a vádlottnak előleletéről, vagy erkölcsiségéről kiállított kedvezőtlen bizonyítványt csak akkor szabad a tárgyaláson felolvasni, ha abban korábban elkövetett valamely bűncselekménye tüzetesen meg van jelölve. Az esküdekhez nem is lehet kérdést intézni az iránt, hogy volt-e már a vádlott büntetve? Az első esetben gondosan megőrizni a vádlottat a rosszhiszemű gyanu, az alaptalan vádakadás következményeitől, a második esetben az elszennvedett, a kiállított büntetés felomlásától mint szigorító momentum hatásától. Itt az ember bőréről van szó; itt nem lehet tévedés; nem létezhetik tekintet sajátos viszonyokra; vagy positive tudok valamit vagy — halgatok: a hitelrítésítés keletkezése és kiadása során szerintem ennek az elvnek kell érvényesülnie. Egyébként mindez a gazdasági evolúcióra tartozik. Éppen a fejlődést szolgálja Hajdu Miklós könyve, amely ma, az ipar- és kereskedelmi törvények reformjának közelségében, becses forrása a törvényalkotásnak is. Ennek az uttóról munkának jó hasznát fogja venni a legiszláció; ezt a témát ilyen rendszeresen még nem dolgozták föl nálunk, sőt a külföldön sem jelent meg erről a fontos kérdésről ilyen terjedelmes mű.

A szeretet, amelylyen Hajdu Miklós témáját kezeli, megmagyarázza az említett részletkérdésben való elfogultságot; viszont e szeretet egyik legnagyobb erénye a műnek, mert szerző azt, mint a kutató bányász, valóságos intuícióval vezeti tárgyának legelhagyottabb területeire is. A nagy kérdéseket állandóan feljeli, a mellett a legapróbb részletekre kiterjedő mű es, forrásgyűjtemény és monográfia egyben azaz a világossággal, stílusbeli szépséggel, logikus gondolatmenettel és rendszerbeli szabotossággal megalkotva, amely dr. Hajdu Miklóst az olvasóközönség előtt régóta kedvelté tette.

Dr. Bródy Ernő.

○ *Uj Idők*. *Hercegy Ferenonek Lovag és kalmár* című, a Kisvályk Társaságának felolvasott gyönyörű elbesszélését közli az Uj Idők pünkösdje száma. A különösen gazdag tartalom számnak másik kiemelkedő

közleménye *Tóth Béla* cikke *Utazás a szobám körül*, melyet a maga aroképéhez írt a szerző a Magyar Irók otthonukban című képes sorozathoz. *Ambrus Zoltán* pompás karcolatot írt *Utazás a Margitszigetre* címmel, *Fása Lajos Fása Lajos* osnő egy szép költeménye, *Tábori Kőbértnek* egy kedves novellája, *Farkas Imre* dramolegje, *Tarnay Lajosnak* A medve című zongora szerzeménye továbbá egy husz kép teszik különösen vonzóvá ezt a számot. *Innocent: Éva* című festményének gyönyörű színes reprodukcióját külön mellékletül adja az Uj Idők.

Nyíltér.

TITÁN

egészségővő szipkák!

A szipkában egy kis nyílás nélküli tölcse van, amelyen a füst nem mehetvén át, visszaverődik és a szipka alsó részén levő 2 lyukon át feljön a felső galamburkolat alá, mely alatt végig kigyórván, a szipka felső részén levő két lyukon kiszalad.

Előnye: 1. A fűlőg kis tölcseben van, a kigyóvást alatt a nikotin lörakodik és visszamarad, mint azt 1—2 szivar elszívása után mindenképpen láthatja, 2. A hosszú ut által a füst egész hidegen jön a szájba. Csak akkor szélrel jár, ha a szivart meggyújtjuk benne. Darabja 3 krajcár.

VÉRGYÓGYÍTÁS HEMOPATIA.

Ezen új, eredeti gyógmód rendkívül jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, szív-, vesé-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmak, súlyos ideg-, vér- és borbajban**. Biztos védelem szelhűdés és elmezavar ellen. 15 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógmód megalapítójának és egyedüli képviselőjének, egyetemi tanárnak (hemopata) rendelt.

Dr. Kovács J. intézete van:

Budapest, V., Váci-körút 18. szám a.

Rendelés naponta 9—1-ig és 3—6-ig.

Díjazott leveire válaszol. — Betegnek intézetben kívül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógmód.

Aradon, Szabadság-téren,

az eddig **Deutsch Testvérek** átvartára cég által bérlet nagy földszinti és emeleti üzlethelyiségek

átköltözés miatt f. évi szeptember hótól kiadók.

Bővebb **Deutsch Testvérek** cégnél, Arad.

Hólyag- és húgyszervi bántalmak

kifolyás, húgyszeg-égés, vizeletinger, hólyagburi stb. munkamegkönnyítő, megelőző és általában népszerű gyógyulnak „**LOCHER-FÉLE ANTINEON**” által. Belől szor! Nem szant! Nem ártalmas! Orvosok melegen ajánlják! Évegés kor. 4.80. Bor. előzetes beklődés mellett bérmentes. — Kapható az összes gyógyszerárakban.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerár Budapest, VI., Király-utca 12 és Andrássy-út 26.

Természetes forrómeleg kénforrások, iszapfürdők, iszapbortogatások, zubany-masszage, vérgyógyintézet, villany-fényfürdők, gőzfürdők hő-és kádfürdők, gyógyvíz uszodák. Olcsó és gondos ellátás. Csúsz, köszvény, ideg-, borbók stb. felől kimerítő prosectusok küll ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága által.

Elő biztosító-intézet katonai szolgálat esetére

6 es. és kir. fensége József főherceg védnöksége alatt mint szövetkezet

Budapest, Váci-utca 34.

Pingyermekok ellátása a védőköltséggel, illetve a nagy korúság idejére. Aggkori özvegyjárnadék és nyugdíjbiztosítás — Olcsó díjtelek, szabadelvi feltételek. Jelentékeny nyereségreszedés, képviselők, utazók és főügnyökk előnyösen alkalmaztatnak.

Biztosítási állomány 45 millió korona. Biztosítási alapok 12 millió korona.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

FŐVÁROS

(*) *Uj villamos vasúti vonal*. A budapesti közuti vaspályatársaság soroksári-utcsi és Orozy-utai vonalainak összekötőtelese céljából a gróf Haller-után át tervezett villamos közúti vasutvonalon engedélyezési tárgyalását f. é. május hó 27-én tartották meg a kereskedelemügyi m. kir. minisztériumban gróf *Wickenburg* Márk államtitkár elnöklete alatt. A budapesti közuti vaspályatársaság által tervezett új vonal építési és üzletberendezési költségeit 450.000 koronában,

vagyis pályakilométereinkint 132.358 koronában, a társaság köztemető-úti, kőbányai, Orozy-úti, népliget, borárostér—közvágóhídi vonalainak áramvisszavezető berendezésére, továbbá a borárostér—közvágóhídi vonal tápláló vezetékeinek megerősítésére és a sértes-közvágóhídhöz tervezett vonal tápláló vezetékére vonatkozó maximális építési költségeket pedig 402.600 koronában állapították meg. A tervezett vasútvonal vágányhossza 34 kilométer. A megállapított költségek fedezése a társaságnak a kötvénykiadását csakis arra az esetre engedélyeztetnék, ha a vaspályatársaság egész hálózatának műszaki felülvizsgálata alkalomával eszközölt tökeleszámolásoknál elért megtakarításokból elegendő fedezet rendelkezésre nem állna.

(*) **Vármegyék körihatár.** Somogyvármegye főiratot intézett a képviselőházhoz, kérve olyan törvények meghozatalát, amelyek segítségével meg lehessen akadályozni a magyar földnek idegen kézre való jutását. Pozsonyvármegye pedig a magyar nyelvnek az üzleti életben való érvényesülése ügyében irt föl az országgyűléshez. Mindkét törvényhatóságot a főiratának körülírta a társ-törvényhatóságokat a főiratának támogatására. A székesfehérvári tanácsa kiadta a főiratokat a jogügyi bizottságnak véleményvadás végett, amely a legközelebbi ülésén fog azokkal foglalkozni.

EGYESÜLETEK

(**Vívómesterek egyesülete.**) A Magyar Vívómesterek Országos Egyesületének május 17-én megtartott közgyűlésén megejtették az új tisztikar választását. Halász Zsigmond egyesületi elnök nagymérvű eltoltsága következtében az elnökséget többé nem vállalhatta el és a közgyűlés Szabó István ország. képviselőt, a bécs-újhegyi vívóakadémia volt tanárát egyhangulag választotta meg elnöké. Titkár lett Víz Károly nyug. honvédelmihadnagy; pénztárnokká Lovas Gyulát és pénztári ellenőrré gróf Vay Lajos vívómestereket választották.

(**A Kisdönervelek országos egyesülete**) kebelében levő Budapesti kör ma tartotta közgyűlését. Róser Jánosné elnökölte alatt. Dapsy Gizella szeghalmi óvodónagy tetszés mellett érkezőt elvasolt fel, amely után Gaál Vilma, Gözön Aladárné és Kobányi Minályné játékbejelentést tettek. Holnap az országos egyesület tartja az idei kongresszusát, amelyen megünnepük alelnöküjük Róser Jánosné jubileumát is.

SPORT

(**Sportkiállítás.**) A Budapesti Korcsolya-Egyesület legújabb osztrákban holnap délelőtt lesz ünnepes megnyitása az első magyar sportkiállításnak, melyet a M. O. T. Sz. ötödik kerületi tornaünnepélye alkalmából rendezett a Budapesti Torna Klub. A sajtó képviselőinek ma délután mutatták be a kiállítást, mely színes, tarka, szép és specialitásánál fogva érdekes és eredeti. Tizenhárom magyar sportegyesület mutatja be érdekességeit a kiállításon, melynek látványai sorában találjuk legelőször magyar atlétáknak és tornászainknak száz és száz gyönyörű éremét és tiszteletdíját, tömegtelen művészi kivitelt, vándordíjat, melyek mind tanubizonyítják, hogy a magyar atlétika diadalmát visszahozta Európának csaknem minden versenyterére. A kiállítás részletes leírására majd a hivatalos megnyitás után térünk vissza.

(**József főherceg örömlövészet.**) A Budapesti Fővárosi Lövészegyesület József főhercegnek az egyesület legelső lövész mesterének 70-ik születésnapja alkalmából június hó 7., 9., 11. és 14-én budai lövőházában nagyszabású örömlövészetet rendez. Az ünnepélyen József főherceg is megjelenik. Klotild és Augustia főhercegnasszonyok, valamint József Agost főherceg megjelenésüket kilátásba helyezték. Ott lesznek dr. Darányi Ignác földmivélségi és báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszterek is. A lövészegyesület a jelen alkalmára az ünnepségre változatos sorozatát és igazán gazdag lövészprogramot állított össze. A lövőházat újonnan behatározatták s az ünnepélyre szépen felkészítették. Alakították a lövőteret s újonnan felszerelték.

(**Alagi és bécsi lövészmenek.**) Pünkösdi ünnepre ünnepre egyuttal a sportsmaneknek is, amennyiben mindkét napon Bécsben is, Alagon is vannak lövészmenek s így a játékszenvedély tozódása elérheti legmagasabb fokát. Az alagi futtatás nem valami érdekes, csak éppen azért van, hogy legyen, de Bécsben jobb telvéretek állnak sorompóba s mindkét napon érdekes és értékes küzdelmek dőlnek el. Vasárnap az új 20.000 koronás Marchfeld-úti, melyben flyerjeink eliteje startol, a többi között Durban, Javorana, Nero. Hétfőn a kétévés nagy verseny, a Metropole-díj dől el. Indulók:

Ma	lov.	Huxtable
Ezerkilencszázegy	?	?
Köringó	Spencer	
Rabulist	Cleminson	
Harcos	Bonta	
Confrater	Adams	

Augur	"	Slack
Moloch	"	Cowan
Saratoga	"	Tal
Jacqueline	"	Lewis
Ordinarius	"	S. Bullford

Ezek közül *Ma, Harcos, Augur, Saratoga* mutatnak jó formát, *Jaqueline* szintén számot tarthat a győzelemre s valószínű, hogy a győztes az őtől közül kerül ki. Jelöltjeink:

Atagra.

Vasárnapra:

- I. Jankovich-ist.—Sunny.
- II. Allerwell fidel.—Náci.
- III. Jankovich-ist.—Batking.
- IV. Quitt—Fhilister.
- V. Jankovich-ist.—Tengerszem.
- VI. Apptaus—Madríd.

Hétfőre:

- I. Esély—Felicitas.
- II. Almom—Fuss.
- III. Jankovich-ist.—Bakator.
- IV. Boka—Prima II.
- V. Szemes—Sipirc.
- VI. Jankovich ist.—Sunny.

Bécsre.

Vasárnapra:

- I. Donald—Angloman.
- II. S. aule—Román.
- III. Semper idem—Bergeret.
- IV. Vigány—Durban—Nero.
- V. Fulma—Judith.
- VI. Midas—Cserhát—Cavatina.
- VII. Toldi—Dreher-ist.

Hétfőre:

- I. Parányi—Moloch.
- II. Gomb—Harcos.
- III. Harcos—Jaqueline—Augur.
- IV. Ormód—Klara.
- V. Ismét—Casanova.
- VI. Aconit—Gubernator.
- VII. Krausz-ist.—Sug.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Pörököző képviselők.** Eötvös Bálint képviselő panaszt emelt a büntető járásbírósg előtt, dr. Molnár Jenő képviselőtárs ellen rágalmazás és becsületsértés vétségéért, mert ez többek jelenlétében becsületsértő nyilatkozott felőle. Ma volt ez ügyben a tárgyalás Széda bíró előtt. A tárgyaláson csak a két pörököző képviselő jelent meg. Ítélet hozatalra azonban ma még nem került a sor, mert a bíró több tanu kihallgatása céljából a mai tárgyalást elnapolta.

§§ **Sós bíró fogva marad.** A törvényszék vádtanácsa tudvaleg az ügyész indítványára a megvesztegetéssel vádolt dr. Sós Kálmán törvényszéki bíró ellen elrendelte a vizsgálati fogságot, amit a vizsgálóbíró még május 23-ikán fogantatott. Sós bíró ez ellen védője dr. Vaisz Sándor által felülmódással élt a királyi táblához. A tábla II. büntetőtanácsa ma délelőtt zárt ülésben foglalkozott a felülfolyamodással s az ügy előadója dr. Bucz Lajos bíró volt. A tábla hosszas tanácskozás után a felülfolyamodást elutasította s így Sós Kálmán bíró továbbra is vizsgálati fogságban marad. A felülfolyamodást elutasító végzés még a kora délutáni órákban továbbították a törvényszék vádtanácsához, mely azt Sárkány Lajos vizsgálóbíró útján fogja Sós elött kihirdetni. További felülfolyamodásnak helye nem lévén, Sós Kálmán most már ügyének letárgyalásáig vizsgálati fogságban marad.

TÁVIRATOK

Goluchowski fenyegetése.

Bécs, május 30. Az olasz diákok tüntetésével foglalkozva a külügyminiszterhez közel álló *Fremdenblatt* azt mondja: Senkinek fog csodálkozni, hogy az innsbrucki események Olaszországban rokonérzést keltettek, de hogy ezek az irridentizmust új életre keltsék, ez annál világosabb, mert ha csakugyan csupán az olasz diákok sorsa nyomná a tüntetők szívét, az osztrák közköztudottügyi miniszter nyilatkozatai régóta megnyugtathatták volna őket. Egészen eltekintve attól, hogy az ismert irridentisták által vezetett olasz egyetemi ifjúság viharos követelése, hogy több osztrák tartományt engedjenek át, a legrosszabb eszköz volna arra, hogy Ausztriában egy olasz főiskola felállítására hajlandóságot keltsen. Már a közoktatásügyi miniszter nyilatkozatai bebizonyították, hogy a tüntetők ürügye elesei, még mielőtt azok megtörténtek. Az irridentista párt már előzőleg újabb életjelt kívánt adni és az innsbrucki ese-

mények csak szívesen látott gyűjtő anyagul szolgáltak. Az irridentista agitáció nem várt az innsbrucki diákháborúra és ez csak eszköz neki, hogy ismét népszerűsége tegyen szert. Használóképpen megkísérelték, hogy az osztrák katolikus kongresszus határozatait, amelyek Szent Péter hagyatékának visszaadását követelték, az osztrákellenes mozgalom érdekében kihasználják, bár ezek a határozatok csak kegyes óhajok. Egyszerűen agitálni akarnak monárchiánk ellen. Ez az a program, amelyet az irridentisták a legmegszokottabbnak és a legkényelmesebbnek tartanak. Talán célszerű lett volna, ha Baccelli államtitkár az innsbrucki ügyben tett interpellációra adott válaszában tüntet volna az illetékeség hiányának megállapításán és megragadta volna az alkalmat, hogy utaljon a mozgalom megengedhetlen és káros voltára. Oly egyesületek fennállása, amelyek nyíltan hirdetik idegen terület elszakítását és a határigazítási kérdések nyilvános megvitatása a nemzetben veszedelmes vágyakat keltet. Nem maradhatna el a visszahatalás a hangulatra Ausztria-Magyarországban. Ha már erős visszaadás annexió-terveket hirdetni egy állam ellen, amelyvel békében élnek, a dolog egyenesen groteszkké válik, ha szövetségesről van szó. Ha a dolgok így mennek tovább, a mi népeinknél sem fog elmaradni az ellenáramlat és kormányunknak jókara mellett is nehéz lesz a köztünk és Olaszország közt függőben lévő kérdések elintézésénél azt az előzékenységet tanúsítani, amely rendes körülmények közt lehetséges volna.

Róma, május 30. A *Tribuna* szerint msgré Merry del Val fogják kinevezni Talliáni érsek helyébe bécsi nunciussá.

Bécs, május 30. Klobos tábornagy, hadtestparancsnok tegnap állomására, Zágrábra utazott.

Róma, május 30. A kormányhoz közel álló lapok közlik, hogy a király június 15-én indul párisi és londoni útjára. Rómából már küldöttek is Párisba egy rendőrtisztviselőt, akinek az lesz a feladata, hogy francia földön vigyázzanak a királyra.

Chamberlain vámpolitikája.

London, május 30. Sir Edvard Gray Oxfordban beszédet mondott, amelyben kijelentette, hogy Chamberlain javaslatát Angolország jöttét tönkretennék és a birodalom pusztulására vezetnék.

A macedón események.

Konstantinápoly, május 29. Noha bolgár részről kijelentették, hogy *Nacovic* nem hivatalos küldetésben érkezett ide, mégis úgy tetszik, hogy *Nacovic* a török kormánytól bizalmas misszióval van megbíva.

Konstantinápoly, május 30. Bolgár részről fölszólítás, illetőleg előterjesztés történt a portánál az iránt, hogy állítóg a gyanus macedónokat tömegesen száműzni akarják Tripoliszba és Kis-Ázsíába. Eredetleg *Hilmi* basa vezérfelügyelő néhány száz személynek száműzését ajánlotta, amitől azonban osztrák-magyar és orosz részről adott barátságos tanácsok folytán elállottak. *Hilmi* basa legutolsó indítványa 35 ember száműzésére vonatkozott úgy az üszkübi, mint a monasztri vilajetektől, valamint 33 ra a szalonki vilajetből. Az indítványt megvitatták a minisztertanácsban, határozatot azonban még nem hoztak.

Konstantinápoly, május 30. A portának a reformok keresztülvételére vonatkozó közlése, melyet ma küldött az osztrák-magyar és orosz nagykövetségeknek, bár több irányban ellenőrzésre szorult, örvendő-e jele annak, hogy a porta ragaszkodik azokhoz a kötelezettségekhez, amelyeket a reformok dogáiban elvállalt és hogy lehetőleg szerint folytatja a reformmunkálatokat. Azt a hírt, hogy a porta *Nedjib* effendi volt szóbeli török biztost bizalmas misszióval akar a Szófiába küldeni, eddig nem erősítették meg. Azzal a verzióval szemben, hogy a török csapatok ok nélkül támadták meg és rombolták szét Szermedzt, török részről a császári csapatok veszteségeire utainak.

Közzgazdasági táviratok.

Bécs, május 30. Az ultimo pénzszükséglete a lehető legszűkebb korlátok közt mozogott. Az utóbbi napokban benyújtások minimálisak voltak, ma ellenben aránylag nagyobb terjedelmet vettek, amennyiben 15 millió koronát tettek ki; ezzel szemben az incesso 2-8 millió korona volt.

Bécs, május 30. (A Budapesti Napló telefonjelentése) Eladatott *buzs* szlovóniai 77 kg. 7-75 K. Bécsből, 77 kg. 7-75 K. Szeredről, 76 kg. 7.—7-50 K. Mányáról, 82½ kg. 7-65 K. Mező-Berényről. Rozs: Sárvarról 6-97 K., Pozsonyból 7-05 K., Nagyszombatól 6-70 K. Nyitráról 6-60 K., Érsek-Ujvárról 6-70 K.,

tengeri 6-70-685 K., szék, magyar 6-10-655 K., változott 6-90 K. Liszben a forgalom nyugodt, korpa, nevezetesen finom buza korpa szűken volt és szilárdan tartott, a finom korpa el volt hanyagolva.

Bécs, május 30. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárások a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 666.25. Magyar hitelrészvény 731.50. Angol-Osztrák bank 276 —. Bécsi bank egyesület 482.25. Union bank 528.—. Länderbank 412.— Osztrák-magyar államvasút részvény 685.25. Déli vasút 44.— Elhívóügyi vasút 430.50. Északnyugati vasút részvény —. Dohányrészvény 343.—. Rimamurányi vasút 468.—. Alpesi bányarészvény 378.—. Májusi járadék 100.25. Magyar korona járadék 99.25. Török sorajegy 119.50. Német birodalmi mácska 117.25.—. Napoleon-ór 19.07.

Berlin, május 30. (A Budapesti Napló tudósítójának tévirata.) Letti forgalom 49/100-os magyar aranyjáradék 101.75. Magyar koronajáradék —. Osztrák hitelrészvény 209.40. Osztrák-magyar államvasút 146.40. Déli vasút 13.90. Északnyugati vasút —. Elhívóügyi vasút —. Orosz bankjegy középén 216.25. Buschtchraui —. Orosz bankjegy —. (Utimo.) Lombard —.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Cs. I. A barátok című novella nem közölhető. — S. S. Eszék. A vallás- és közoktatásügyi miniszter engedelmével női kézimunka-tanítóintézetet alapított az tehát, aki: a) legalább huszéves; b) a polgári vagy felsőbb leányiskola negyedik osztályát sikerrel véglegzte s c) jelsőbb női ipariskolát végzett. Akinek a miniszter a vizsgálati letételeire engedelmet ad, az előbb az elemi iskolai tanítóképző-intézet tananyagából vizsgálatot tesz s csak ugy jelentkezhetik női kézimunkatanítóintézet vizsgálatra a budapesti polgáriiskolai tanítóképző-intézetben (VI. Andrássy-ut 65.). — V. G. Aki a gyógyszerészi pályára öhajnt menni, annak legalább 6 gimnáziumot kell elvégeznie. Háromévi gyakorlat után gyakorlati vizsgát tehet az egyetemen s ha a vizsgát letette, elvezetheti a kétéves gyógyszerész-tanulmányait s letelheti a gyógyszerészmesteri vizsgát. — B. J. Fossony. (Hervadás.) A legelnyűtöbbsz sablonok halmozása, e mellett a stílusa dőcög. Nem tűnt meg a mértéket. — K. S. Gyöngk. Egyszer már megintűnt, hogy lehet igaz-

gatósági tag. — Sch. A. Ung-Tarnócs. Amennyiben választ nem kapott a levél nem érkezett hozzánk. Méltóztassék tehát megismételni a kérését és szívesen válaszolunk. — L. H. Fulkán. Méltóztassék teljes címe megadásával levelet írni Hartmann József urhoz, a Budapesti Napló kiadói hivatali főnökéhez; ő megírja a kérdézet címet kivételesen magánlevélben. — Szegedi vasutas. Alapos indoklással a belföldi miniszterium adhat engedélyt; ide kell a folyamodást is intéznie. — R. M. Az álnévet nem árulhatjuk el.

BON POLGÁR SÁNDOR

m. kir. szab. nyert orvosi műk. k. bizt. részvény

Budapest, VII. Erzsébet-körút 50.

kötelen es utalvány beutalása mellett, minden megrendelőnek 1% azaz tizen-6 százalékos kedvezményt adunk az eredeti Dr. F. Bergerund Fils 200 párisi különlegesek (övszerek) gyártmányából. Kimerült képez árjegyzék díjmentesen szék levélben küldetű. Kiváratott a BUDAPESTI NAPLÓ-ból.

Kaiser-Borax

Császár-Borax vegyileg tiszta borax a test, bőr és egészség gondozására.

A CSÁSZÁR-BORAX állandó használatnál a mosakodó-vízben a bőrt simává és puhává teszi, ugy meleg mint hideg fürdőben dűtőben hat és megakadályoz mindennemű ragályt, veszelőt, eltávolítja megbízhatón a lábizadást és egyéb kellemetlen szagok kibárázást, igen alkalmas a sebek gyógyításánál, a száj, a fogak és a haj gondozásánál. Term. kúttól szelídítővel telített a Császár-borax mint tisztítószert a háztartásban. A valódi Császár-borax csak vörös dobozokban, a mellettek vödegyezvény elütáva 15, 30 és 75 fillért mindenütt kapható. Használati utasítás minden dobozban van. Pártünetű császár-borax finom dobozokban 1 kor. és 50 fillért kapható, Császár-borax-szappan 1 doboz 8 fill. Töln-szappan árba 4 fill. Császár-borax-fogpor 1 doboz 80 fill. Egyedűll gyártó: GOTTLIEB VOITH, WIEN III.

Az Athenaeum Zsebszótárai:

Magyar és Német Zsebszótár.

Tekintettel a két nyelv szölsására. 3-ik kiadás. I. rész: Német-Magyar. II. rész: Magyar-Német. Szerkesztette KELEMEN (WOLFF) BELA. Minden rész külön, csinos vászonkötésben — 2 kor. A két rész erős félbörkötésben — 4 kor.

Latin és Magyar Zsebszótár.

I. rész: Latin-Magyar. II. rész: Magyar-Latin. Szerkesztette SCHMIDT JÓZSEF. Minden rész külön, tartós vászonkötésben — 2 kor. A két rész erős félbörkötésben — 4 kor. Ennek kiegészítései most jelent meg a

Latin Tulajdonnév Tára.

Szerkesztette SCHMIDT JÓZSEF. Ára csinos vászonkötésben — 80 fill.

Francia és Magyar Zsebszótár

I. rész: Francia-Magyar. II. rész: Magyar-Francia. Szerkesztette UJVÁRY BELA. Minden rész külön, csinos vászonkötésben — 2 kor. A két rész erős félbörkötésben — 4 kor.

Horvát-Magyar és Magyar-Horvát Szótár.

Szerkesztette MARGALITS EDE. Ára csinos vászonkötésben — 2 kor.

Betegtolószékek!

lábbadozók és rokkantak részére legihesebb gyártmány, valamint a betegápoláshoz szükséges cikkek nagy választékban kaphatók a Magyar Orvosi Műszertárban Bpest, VII., Kerepesi-ut 32. a Rákus-kórházal szemben. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Advertisement for CAPILLATOR hair treatment. Includes an illustration of a woman's face and text describing the product's benefits for hair growth and scalp health.

Az egyedűll létező val. angol Szépitőszert

a Balassa-féle valódi angol UGORKATEJ, mely szonnal elővölt minden szepít. márfoltot, pattanást, borotvál. (miltsezer) stb. és az arcnak friss üdöséget, fiataloság kölevez. 1 üveg ár 2 K. Elhöz ugorkaszappan 1 kor, poude 2 kor. Főzetkűl: Balassa Kornel gyöngk-Temesvár. dési hely: minden gyógyszerárúban. Főváros Budapest: Török József gyógyszerárúban, Király-u. 12 és Andrássy-u. 30.

A szenvedő emberiség öröme!

Dr. Garai Antal a bőr- és nemibetegségek orv. szagos hírt szakorvosa, id már 20 éve működik a téren, elhatározta, hogy a

Népszerű Utmutató

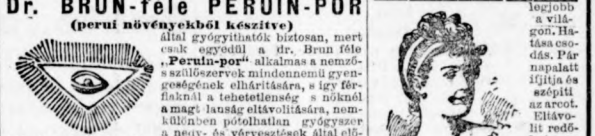
a nemibetegségek s ezek észertő gyógykezeléséhez című kézikönyvet minden gyógyszerárúban. Főváros Budapest: Török József gyógyszerárúban, Király-u. 12 és Andrássy-u. 30. teljesen ingyen

beosztja a szenvedő emberiség rendelkezésére. A könyv tartalmazza az összes titkos betegségek (infektiozós, éjjeli magömlés, húgyvesztés, húgyvesztésküvetek, elgyengült férfierő, bujakéty (syphilis, fehérvályás stb.) alapos leírását és legújabb észertő gyógykezelését. Tehát írja fel mindenki minél előbb, hogy ezen beos munkát (volt ár 2 fnt 50 kr.) díjtalanul megkaphassa. Postó fejében 20 fillér bélyeg küldendő. Székűde zárt borítékban. Cim:

Dr. Garai Antal

Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz., hol egyszerűen a leborolt betegségek ellen a munká szerzője naponta rendel. ó. a. 10—4ig és 7—8ig este. Levélkre azonnal válaszol s gyógyszeréről gondoskodik.

Férül gyengeség (impotentia), idegbetegségek a fátalásg titkos bűnei, kicsapongásai egyedűl csak a Dr. BRUN-féle PERUIN-POR (perui növényekből készíte)

átal gyógyíthatók biztosan, mert csak egyedűl a Dr. Brun féle Peruin-por alkalmas a test-és szélőszerek mindennemű gyengeségének elhárítására, s így férfiaknál a tehetetlenség s nőknél a magi haszng elvölésére, nem különben póthatlan gyógyszer a nevr- és vérvesztések által előidézett erőtelenség, a kicsapongások, a befertőzések és az éjjeli magömlések, a gyengeség s a tehetetlenség, férül gyengeség emó kötségűven hatán előlel előidézett gyengeségi állapotoknál, továbbá mindennemű idegbetegségekben, a migräne, fejfájás, az ideg összeroppanás, álmatlanosságok és elerőtlenség, az arc sápadtsága, melyen beosott kék gyűrűköt körülveit szemek, elmerenyesség, kedélyhangoltság, álmatlanság, derékfájás, hátrinyúlás, máshérvényi göröcsök, dugtűköt, önkényű remegés, s vig fárasztások kerülése, tehetetlenség, a női bajok, gyengeségi állapotok, a lábák és kezek rozkoztos vérszegénység stb.-nél. Mindzen. itt először ideg- betegségek a gyógyszerben elől, semmiféle ismeretlen szer által sem gyógyíthatók úgy biztosan és tökéletesen mint a perui növényekből készült Dr. Brun-féle Peruin-por által. Ártalmatlan-ágért keszesség vállalkat. Ezen por titkát egyedűl én ismerem kérem címettel íggyembe venni. — Ára 1 dobozban pontos leírással együtt 3 kor. — Postamegrendelések utánvétel mellett eszközölhetők.

Kapható az egyedűll készítőnél Meltschmidt József gyógyszerésznél Győrött, valamint a fővárosban IX. Múhaty drogáriusnál, V. Erzsébet-körút 7. Magyar királyi gyógyszerárú, Budapest, V., Marokkó-ut 2.

TÓTH KÁLMÁN * * ÖSSZES * * KÖLTEMÉNYEI.

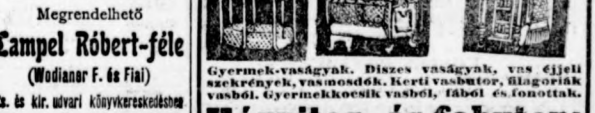
A nagy költő díszes kiadása. Electraji bevezetési ellátta: ENDRŐSI SÁNDOR. Két remek díszkötésű kötet, nagy 8° alak, a költő dombornyomás arczképével. Rendkivűl 222 alkalmas ajándékmű.

Ára 16 korona. Megrendelhető Szampel Róbert-féle (Wodianer F. és Fiai) Cs. és kir. udvari könyvkereskedésben Budapest, VI., Andrássy-ut 24.

PÁPAI és NÁTHÁN Budapest, VI., Andrássy-ut 2. szám.

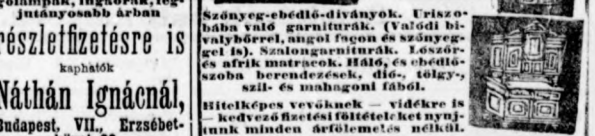
(Fonctióré palota.) Telefon 29-19. Saját gyártelep: VII., Telep-utca 42-44.

Rézbutor:

kiszárolag csak saját gyártmányunk. Rendkívűl szolid és izléses kivitelben, bámulatos ócsk!

Vasbutor:

Gyermek-vasútnak. Díszes vasútnak, vas éjjeli szekrények, vasmosók, Kerti vasbutor, üvegábrók vasból. Gyermekkoscsik vasból, fából és fonottak.

Kárpitos-és fabutor:

Szényeg-ebédő-diványok. Urizsokba való garnitúrák. (Valdió bívalybürel, angol fonos és szényeg-éke.) Szalongyantitúrák. Leszörök asztal matracok. Háló- és ebédizsokba berendezések, díg. tölgy-, szil- és mahagoni fából. Hítelképez vonéknak — vidékre is — kedvező fizetési feltételekkel nyújtunk minden árfeleletés nélkül.

Olcsó butorok. 25% engedménnyel adom el összes raktáron levő szilárd gyártmányú asztalos és kárpitos butor-készletemet. Nagy választék háló-, ebédiz-, szalon-, urizsokba, valamint minden a lakberendezéshez szükséges tárgyakban, a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kivitelig. Dósa Kálmán asztalos és kárpitos Budapest, Kerepesi-ut 28. sz., félemelet. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1903. május hó 31-én.
Brozel F. vendégfelléptével.

Tristan és Izolda.

Zenedráma 3 felvonásban. Irtá Wagner Richard.
Szövegét fordította Abrányi Emil.

Tristan	Brozel	Brangére	Berts M.
Marké király	Szendrői	Pásztor	Gábor
Izolda	Vasquezné	Kormányos	Noy B.
Kurwenal	Várady	Ifjú hajós	Pichler
Melot	Kiss		

Kedzete 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. május hó 31-én.
Délután 2 1/2 órakor mérsékelt helyekkel:

Fedora.

Dráma 4 felvonásban. Irtá Victorien Sardou. Fordította Paulay Ede.

Ipanof Lórisz	Mihályfi	Tislef	Latabár
De Sirix	Horváth	Dr. Lorek	Mészáros
Grets	Egryssy	Fedora	Hegyesi
Rouvel	Dezső	Olga	Nagy I.

Este:

A titok.

Vígjáték 3 felvonásban. Irtá Wolf Pierre. Fordította: Fáji J. Béla.

Személyek:

Jauvenel	Ujházi	Trévoux	Náday
Jauvenel-né	Rákosi	Langeaencé	Helvey
Henry	Dezső	Geneviève	Paulay
Santenayné	Lánczy	Marie	Ligeti

Kedzete 7 1/2 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. május hó 31-én.
Délután 3 órakor mérsékelt helyekkel:

Mici hercegné.

Bobozat 5 felvonásban. Irtá Feydeau Georges.
Fordította Helat Jenő.

Személyek:

Szergiusz	Tanay	Arnold	Góth
Pecsenyev	Hegedüs	Mocsepop	Balassa
Chandel	Tapocizai	Chopinot	Bárdi
Szlovicsin	Fenyérsy	Kirschbaum	Gyözö
Izagató	Szerényi	A hercegné	Varsányi
Chauvel	Vendrey	Sabine	Nógrádi

Este:

Fedák Sári k. a. mint vendég.

Forgószél k. a.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Irtá Kratz és Stobitzer.
Fordította Bethy László. Zenedát összegyűjtötte Kún László.

Személyek:

Paul Roland	Balassa	Liane	Fedák S.
Aurelio	Nikó	Ravelin	Szerényi
Lebardieu	Hegedüs	Blanche	Hegedüs
Claire	Rostagni	Serignan	Tapocizai
Gaston	Tanay	Dubois	Vendrei

Kedzete 7 1/2 órakor.

Ős-Budavára

Nyitva d. u. 3 órától reggeltől 4 óráig
Ma vasárnap, május 31-én, és hétfőn, június 1-én.

Nagy rózsaszünetpély

A fényárban uszó, virágoktól díszített területen szemléltetés.

Diszolfonálás és tűzijáték
A Mont-Pellée kitörése és tűzijáték a vizen!

A Korvin-téri nagy variété színpadon
két nagy diszeloadás

a világ leghíresebb attrakcióival d. u. 6 és este 9 órakor.

A körkép kávéházban
FOLIES COMIQUE

ittünős műsor. Két előadás este 8 és 11 órakor.

Délután 3 órától kezdve
Nagy gyermekünnepély.

Minden 10 év feletti és minden leány egy virággyöngyöt
kap emlékként. Gyermeknek részére különféle új mulatságok.

A szabad területen szenziációs mutatvány.
Belépő díj 10 fill. gyermekek részére 30 fillér.

Kedvezményes jegyek a városi üzemekben kaphatók.
Hétfőn, június 1-én új műsor.

Kitünő találmány! Gélszerű és kényelmes

az új találmány, szabadalmazott

FÉRFI-ING,

melnek nyakössége magától szűkebbre vagy bővebbre szabályozódik. Kizárólag nálunk, a feltalálónál kapható a következő minőségben: Tartós jó chifonból kemény, sima, vagy rudas mellől. frt 2.25 — 2.75 puha, batizst vagy piqet mellől frt 2.50 — 2.75 Azonkívül mérték szűkint minden testző kivételben készíthető. Megrendelésnél kérjük a gallér számát megadni. Továbbá: Különlegességként francia és angol úri elváltókat, valamint bel- és külföldi kalapokban. Árjegyzékkel szívesen szolgálunk. Meg nem felelő árú kiscserélni vagy kivánni a pénz visszafizetését.

A nyári időnyre különösen ajánljunk új színtartó francia batizstingeneit árnyalja 2 frt 50 kr.

Vértés és Sebestyén

es. és kir. szab. fehéremű-készítők
Budapest, IV., Múzeum-körút 15. sz.

Ő felsége a király

asztali söre
a felülmúlhatlan müncheni

Spatenbräu sör

kizárólag a Központi Szállóban
(Kerepesi-ut és Rottenbiller-utca sarkán)

naponta csapolva. —
10 palack megrendelésnél házhoz szállítva.

Vizgyógyintézet Mátyásföldön.

Félfőrányra Budapesttől. Félfőrás közlekedés.
Modern berendezés. Kezelés Winternitz elvel szerint.

Javaslva: Idegyógyoság (neurasthenia): hystéria, Almat-lensz, migráné, gerincnyaghi bántalmak, fűdő- és légző-hurukok, vérérgység, gyomor- és bélbajok, székrekedés, cauz, lechiás, exudatumból, elkövérések, cukorbetegség stb. ellen.

Szobák a szállóházban.
— Ellismert kitünő konyha. —
Olcsó árak. — Temparálható nyílt árterzi uszoda. — Olcsó árak.

A hangszeresek király- nője az Orgona!

Ily házi orgonát vagy

harmoniumot bárki

szerezhet magának 75 firtól

feljebb minden árban.

Iskolák és dalárdák részére erős nagy hangú európai szerkezetet a legajánlatosabb, magán használatra a fényesen bevált amerikai rendszerű, melyek a legújomabb kivitelben, kellemes, lágy, mindamelllett erős hangkúrával fogva az egész zenekedvelő világot megnövidítették.

Mielőtt valaki harmoniumot vész, ne mulassza el

Reményi Mihály

a magy. kir. zeneakadémia szállítójától árjegyzéket kérni Budapest, Király-utca 44. c.

Az összes hangszeresek dus tárhadja. Mindennemű hangszeres javítása keszesség mellett. Kitünő huruk. Cimbalnok 5 évi keszesség mellett. Kivitel nagyban és kicsinyben.

frt egy főm metszett üvegkiszélet, mely a következő 41 darabból áll esp.: 12 db. vizes-, 12 db. boros-, 6 likőrös-pohár, 1 vizes-, 1 borosüveg, 1 likőrpálcák, 1 csemegeterít, 6 csemegeterítgyér és 1 grünes-árvány. Legújomabb kivitelben 1 firtal drágább. Meg nem felelő árú visszavételük, a pénz visszafizetettük. Ládáért 30 kr. számítatik fel. Rendelésnél a vasúti állomás megjelölése D. V. I. Hanyag-kérők. Böhm J., Budapest, ter 1. szám.

3.95

Felöltő 16.— K.
Ulster 34.— K.
Lodenöltöny 30.— K.

Minden tiszta gyapjú, Rothberger Jakab, es. és kir. udv. szállítónál, Budapest, Váci-utca 6. Meg nem felelőkért a pénzt visszaadom.

Pohner Ferenc

férfi- és női-szabó

Budapest, V. ker., Erzsébet-ter 10. szám.

Deak-ter sarok.

Készít férfi- és női lovatló-, sport-, utcai- és séta-öltözkeket.

Megérkeztek a legújabb angol és francia tavaszi divatszövetek nagy választékban.

Ellismert kitünő fényképező készülékek

Lechner úr szobkamárja, reflexkamara, Kodak Goetz és Steinheil-objektívokkal, fény-messzelátók, vetítőkészülékek iskolának s házihasználatra. Szárító-lapok, másoló-papírok és minden kémiát szar férs minőségben. Mutatványismertetők Lechner fényképezési közleményeiből, valamint árjegyzék ingyen.
R. LECHNER (Wilh. Müller) es. és kir. udv. fényképezési műkereskedő. Fényképezési készletek gyára. — Másoló üzemet ama lörök részére. Bécs, Graben 31.

BARTEA-gyógyfürdő

Felsőmagyarország.
Posta-, távírda- és vasúti állomás.

Kiváló égvényes sós vasas savanyúvizek. 6000 holdas gyönyörű fényes-erdő.

Az Orvos-forrás egyenértékű a gleichenbergi, aelterri forrásokkal; az Erzsébet királyné-forrás a szonai, schwaubachi, frauzensbadi forrásokkal vetődik hatalmas vasas-forrás, a kottó- és főforrás emellett két forrás közt szerezésis átmenetet képeznek.

Nagyszabású ásványvíz-fürdőház és vizgyógyintézet.

Állandó gyógyszerár. Idény május 15-11 szeptember végéig.

Ásványvíz ivókúra, szénasvas, vasas-acélfürdők, fényterápia, vaskáliki vasiláp-fürdők, savó-tej-kúra, massage-, víz-, villamos-gyógyimód stb.

Gyógyjavulatok: női nemű bajok, vérérgység és sápkór: légzőszervek, gyomor és bél bántalmak, kimerültség, gyomorgég, ideg-bajok: görbölgy-angolok; utokura gyantánál kariból, marabadi náli, híriki fürdők használati után.

Palotaszéri szállóházban, számos villákban, 1500-nál több kitünő lakozoba, részint konyhával. Piao naponta. Villamos világítás. Több előrendű étkező kávéháza, kávéháza. Az új nagyterű Erzsébet királyné-egyház: átvész-, társalgó-, zongoracsáncsornomokkal. Állandó zenekar. Lawn-Tennis-pályák, szép kirándulási helyek stb.

Fürdő tisztiorvos: Dr. Hiltz Henrik közegészségügyi tanácsos, főorvos nő-és gyermekorvos a Ferenc József-terud lovagja; Dr. Cséni János a vizgyógyintézet vezető-orvosa, kórházi rendelő-orvos, a gyermekorvosok specializáns, azonkívül még nagy rendelő-orvos.

Felvilágosítással prospektussal szívesen szolgál, lakás megrendeléseket elfogad. A turidószakszakság.

MELOCCO PETER

cementárugyár és betonépítkezési vállalat

Budapest, VI., Dévai-u. 21.

Fióktelepek: DEBRECEN, GYÓR, TEMESVÁR.

Ajánlja: saját gyártmányú, igen szép velencei és szabad. római márványozalklapjait, karmantys, géppel gyártott szab. betonszóveit, műköveit, üregezett cement- és fasz-válaszfalait s egyéb a cement-szakmába vágó gyártmányait.

Kivitelre elvállal: vasbeton-, fődémyszerkezeti, Monier és Rabitz-munkákat, burkoló-, csatornázási-munkákat, átereszeket, turbinatelepeket, beton- és vasbetonhidak készítését, Hennebique-rendszer szerint

Költségvetések, árjegyzékek, tervek ingyen és bérmentve.

BRONC-CSILLÁRGYÁR

légszesz-, villam- és acetylen-világításra

Telefon Union 11-04.

STERN, MERKEL és TÁRSAI

BETÉTI-TÁRSASÁG

BUDAPEST, VI., Szerecsen-utca 35. szám.

Nagy raktár kész csillárokból ismert szolid kivitelben, a legolcsóbb gyári árak mellett mindenütt.

— den ttilusban. —

Színházak heti műsora.

	M. kir. Operaház	Nemzeti színház	Vigszínház	Népszínház	Magyar színház
Hétfő	Bajazzók és Művészfurfang	Nero anyja	A csók Forgószél kisasszony	Bob herceg	A drótosztót
Kedd	Rajna kincse	Az amber tragédiája	Dupou	Bob herceg	A drótosztót
Szerda	Nincs előadás	A titok	Dupou	Rip van Winkle	A drótosztót
Csütörtök	A Walkür	A vörös talár	Dupou	Bob herceg	A drótosztót
Péntek	Nincs előadás	Stuart Mária	Dupou	Bob herceg	A drótosztót
Szombat	Sigfried	Nero anyja	Dupou	Rip-Rip	A drótosztót
d. u. Vasárnap este	A denovér	A titok	Dupou	Bob herceg	A drótosztót

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

Budapest, Kerepesi-ut 38. szám.

HÉTFŐN

KEDDEN

SZERDÁN

a gyermekruházati osztályban

- Leánygyermek-ruhácskák** mosható, fehér piké-szövetből, fehér léghimzéssel díszítve, rendkívül elegáns és izléses kivitel, empire szabás... ára **frt 80 kr.**
- Leánygyermek-ruhácskák** ugyanolyan, elegáns kivitel, mosható színes damasz-szövetből, kék, fehér csikkal vagy fehér, kék csikkal... ára **frt 80 kr.**
- Leányka-köténykék**, kék vagy piros színű, kitűnő mosható vászonzól dus empire-szabás, igen elegáns kivitelben, himzéssel díszítve, papa kedvence stb főfórral... ára **frt 30 kr.**
- Leány-ingek**, Schroll-féle chiffonból, svájci himzéssel díszítve, I. rendű minőség... 2 3-4 5-6 7-8 9-10 évesnek
30	36	42	48	54	kr.
Leány nadrág, 2	3-4	5-6	7-8	9-10	évesnek
- Fin öltönyök** csikós mosó damasz-vászonzól, széles matröz gallérral fehér zsinorozással, matröz-nyakkendővel, teljes öltöny... **1 frt 50 kr.**
- Fin suszter-köténykék**, kitűnő, mosható zölde színű vagy piros vászonzól, borszínű szalaggal beszegve... **frt 30 kr.**
- Fin martöz-ing**, legjobb minőségű flór-utánzatu anyagból, kék, fehér keskeny csikkal vagy fehér sima színben, igen tetszős és finom kivitel... **frt 22 kr.**
- Flu-sapkák** világos színű szövetből, automobil-vagy orosz-sapka forma, celluloid napellenzővel, könnyű, elegáns és célszerű viselet... **frt 30 kr.**
- Fin-öltönyök** kék, fehér csikós, mosható vászonzól, széles matröz-gallérral, nyakkendővel, mosható és szintartó, teljes öltöny... **frt 85 kr.**
- Flu ing**, színes francia batistából, elegáns, divatos mintázatokban kitűnően mosható és szintartó... **frt 90 kr.**
- Flu szalmakalap**, fehér finom, velencei szalmakonadé, fekete ripsz szalaggal... **frt 40 kr.**

- Gyermek zsebkendő**, fehér főllemből, színes széllel 6 drb... ára **frt 40 kr.**
- Gyermek vitorla-vászon nyári félcipő**, szegezett bőrtalppal és bőr sarokkal... **frt 45 kr.**
- Gyermekfehérnemű vászon** méterje... **frt 16 kr.**
- Gyermek cipők**, kitűnő minőségű sárga bőrből, szegezett bőrtalppal egész cipők, gombos vagy fűzős párja... **1 frt 20 kr.**
- Gyermek nyári ágy- vagy kocsitakarók**, fehér, kockázott tricotszövet, piros vagy kék bordúrral, 115 cm. hossza, 80 cm. széles... **frt kr 28.**
- Gyermek uszó-nadrág** drbja... **frt 10 kr.**
- Gyermek harisnyák**, térdig érő, borszínben, Hausschild-pamutból kötött, párja ára:
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	évesnek
12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	kr.
- Gyermek-félfharisnyák** (sokerli) borszínben, Hausschild-pamutból kötve párja ára:
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	éveseknek
10	12	14	16	18	20	22	24	26	28	kr.
- Mosósövet gyermekruhákra**. Aszur-szövetű könnyű nyári szövet, sima kréme színben beszőtt piros vagy kékszínű mintával méter... **frt 13 kr.**
- Vizgaruha-szövet**. Leányruhára való fehér aszur-szövet, áttört fehér különböző mintával, kitűnő mosható, méter... **frt 16 kr.**

A fentebbi cikkekre vonatkozó **LEVÉLBELI** vagy **POSTAUTALVÁNYI** megrendelések helyben nagy kelendőségük miatt nem intézhetők el.

Nagy mintagyűjteményt nyári francia batistok, delainok, zephírek, szatínok Nagy képes árjegyzéket és mosóelőkötőket, valamint az összes árucikkekről

ingyen és bérmentve küldünk vidékre.

Bizalmas Barát

e napokban hagyta el a sajtót és abból mindenki hasznos tudnivalókat tanulhat a nemi betegségekről az orvostudomány mai álláspontjának megfelelőleg.

A munka szerzője, kinek 26 éves bőséges tapasztalata elég biztosítékot nyújt a könyv alaposága és megbízhatósága tekintetében.

Dr. Kajdacsy József
v. os. és kir. ezredorvos és körházi főorvos

Budapest, IV., Kigyó-utca 5. l. em.
(Klotild-palota.)

Rendel 9-4-ig, este 7-8-ig.

Levelekre díjmentesen válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.

Levél útján is biztos siker.

A könyv kapható a szerzőnél:

Ára csak 1 korona.

Vidéki megrendelések 1 kor. ellenében zárt borítékban eszközöltetnek.

Polgár Sándor

m. kir. szab. nyrt orvos mű- és költözés

BUDAPEST,
VII., Erzsébet-kört 50.

Ajánlja dusan felszerelt rakitárát saját gyártmányú orvos-sebészeti és betegápolási tárgyakban.

Saját gyártmányú, m. k. szabádműz. Polgár-féle **sérvkötő**, haskötő, görcsör elleni gummiarany, orthopédiai készülékek, műlábak és kezek etc.

Valódi francia különlegesek F. Bergerand fia, párisi gyártó.

Magyarországi kizárólagos képviselő: Balázs Celestin, VII., Baross-tér 13. sz.

=Kérje ingyen=

világhírű találmányomat a **Guzi kenőcsöt**, melyet mindenkinek, ki címét velem közli, nagy képes árjegyzékemmel **ingyen és bérmentve** küldöm. Minden nélem vásárolt cipőre 1 évi iradéki jótállást vállalok, ha a bőr repedése ki van zárva, ha Guzi kenőccsel bekeni. Időelőtti elkészítése esetén teljesen **ingyen** megjavítom.

Minden nélem vásárolt cipő hőz 1 tégely Guzi kenőcsöt és 1 pár elegáns cipőszámfát adok ingyen.

Legpontosabb mérték, ha harisnyában egy paplirapa állva, a lábálp körvonalát lerajzoljuk. Nem megfelelőül kicserélek saját költségemen vagy a pénzt minden levonás nélkül visszadom.

Férfi sima vix engos, erős kivitelben	3.20	Női valódi zerge fűzős v. engos cipő	3.20
Elegáns gavalier vix fűzős cipő, angol varrott talppal	3.50	Divatos barna zerge fűzős, elegáns kivitelben	3.20
Divatos barna bagaria fűzős cipő	4.20	Feltűnő elegáns box fűzős cipő, elegáns kivitelben	3.40
Szalonakk feltűnő elegáns fűzős cipő, keztyűbőr szíval	4.50	Szalonakk fűzős cipő, eleg. kivitelben	3.70
Feltűnő eleg. box fűzős cipő, derby szab.	4.20	Keresztalakk elegáns szalonakk v. keztyűbőr szíval cipő	2.20
Gyermekcipő 3 évig 1 frt 20 krajár. 3 évtől 7 évig 1 frt 60 kr. 7 évtől 10 évig 2 frt.			

Agulár Ignác

BUDAPEST,
Főútlel: Kerepesi-ut 30. sz.,
a Rókus-kórház templomával szemben.
Fiókútlel: Király-utca 6. szám.

Védjegy

Nép-ital, gyömbér-sör
A legjobb szer iszákosság ellen s felette olcsó. Tisztítja a vért, könnyíti a fejet. Előnyös az egészségre és a zsebknek.

Pezsgő, Limonádé, bombonok
világhírű minőség.

Ajánlja: Ugy. Első oseh részvénytársasága a keleti cukorka- és csokoládé-gyáraknak (szélelő) A. Marsner Prága (Köntgl. Weinberge).

SPECIALISTA

sérvkötőkben.
A Keleti-féle legújabb cs. és k. szab. sérvkötő pneumatikus pelottával a legtekélyesebb a maga nemében! Nem csuszlik, nem okoz kellemetlenséget és rendkívül kitűnő fekvése által föllmúl minden más gyártmányt.

Árak: Egyoldalu | Kétoldalu
12 korona | 24 korona
Keleti-féle cs. és k. szab. gummi-sérvkötő, rugó nélkül, gyenge, a nyomás iránt érzékeny betegeknek a legmegelőzőbb ajánlható.

Árak: Egyoldalu | Kétoldalu
10 korona | 20 korona
Testgyógyászati gyártmányban teljes jóállás mellett készülők továbbá: jarc-és támogatók, műfüzők ferde-niótök részére, műlábak és kezek, haskötők, görcsér-harisnyák stb. stb. stb.

Valódi francia gummi-különlegesek eredeti párisi csomagolásban.
Árak koronáértékben: Tucatontól 2, 4, 6, 8, 10, 12. Legújabb képes árjegyzéket titoktartás mellett ingyen!
KELETI J. orvos-sebészeti mű- és kötő-szer-gyára (alap. 1878.)
Bpest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Hydraulikus sajtók

Arany érem Szeged 1899
Arany érem B. est 1899
Arany érem Pozsony 1902
hydrailikus sajtóért.

Gyümölcs- és szőlő-öröket, bogozógépeket. Gyümölcs-aszalókészülékeket gyártanak és szállítanak jótállás mellett minti különlegességet a legújabb szerkezetben.

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II. különlegességet gyár. gyümölcs-örök-készítési gépekben. Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.
-Megrendelések idejékorán kéreknek.
-Ez évi szállítás 20 darab.

Molyirtás mindennemű szőrme és butorokból!
TELEFON 506. SZÁM.

KOTSCHY ERICH

BUDAPEST,

VI., Hungária-körút 94. szám.

Molyirtás mindennemű szőrme és butorokból!
TELEFON 506. SZÁM.

I. magy. mech. gőzerőre berendezett szőnyegporolási-, szőrmemegóvási-, molyirtási és ágytoll tisztítási-intézet. Az intézet elvállal beraktározásra mindennemű kárpitozott és fabutorokat.

THE GRESHAM

életbiztosító-társ. Londonban.

MAGYARORSZÁGI FIÓK:

BUDAPEST, V., Ferenc József-tér 5-6. társaság házában.

A V A V A V A V V A

A társaság vagyona 1901. december 31-én Köröna. 190,871,731.—

Évi bevétel biztosítások és kamatból 1901. évi december 31-én 31,555,392.—

Kifizetések, biztosítási és járadéki szerződések, valamint visszavásárlások stb. után a társaság fennállása óta (1848.) 126,999,043.—

Az 1901. évben a társaság 5566 kötvényt állított ki 50,727,261.94 összeg értékekben.

Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá ajánlatokkal díjmentesen szolgál a magyarországi- és a kelet fiókja Budapesten, valamint ennek ügynökei a fiók minden nagyobb városában.

AZANKER

élet- és járadék-biztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselet: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában. Alapított 1858.

Összes vagyon 153 millió korona
Biztosítási állomány 516 millió korona
Eddigi kifizetések 248 millió korona

A nyereményrészesüléssel biztosítottak 1902-ben a vegyes és haláleseti biztosításoknál A osztálykterv szerint, az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve. A vegyes és takarékpénztári biztosításoknál B osztálykterv szerint (évenként emelkedő osztályok) az összes — biztosítási tartamon keresztül befizetett — díjak 3%-a, illetőleg az évi díjnak

3 év.	4 év.	5 év.	6 év.	7 év.	8 év után
9 ⁰ / ₁₀	12 ⁰ / ₁₀	15 ⁰ / ₁₀	18 ⁰ / ₁₀	21 ⁰ / ₁₀	24 ⁰ / ₁₀

fizetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Jutányos díjak. — Kedvező feltételek. — A legbiztosabb legmagyobb biztonság. Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselet, valamint a társaság ügynökei.

Beocsini Cementgyári Unió

Redlich, Ohrenstein és Spitzer.

Az 1896. évi országos kiállításon egyedül díszoklevél cementgyártásért és számos más kiállításon első díjak.

Gyárak: **Beocsinban**, Iroda: **Budapest**, Szerémszék, Pétervárad mellett. | V. ker., Alkotmány-utca 10. szám.

Évi gyártási képesség:

800.000 mm. portlandcément, 800.000 mm. románcément.

Ajánlja Magyarországon, Ausztriában és a keleti dumartományokban a legnagyobb és legkényelmesebb építkezéseknél kímítő sikerrel kipróbált gyártmányait, akarmely vasuti vagy hajóállomásra szállítva:

Gyorsan vagy lassan kötő románcémentet és mesterséges portlandcémentet, valamint homlokzat-díszítésnek és öntvényeknek nagyon alkalmas cémentet, szép és egyenletes színben.

Jótállás:

A normálaknál 50%-al nagyobb húzási és nyomási szilárdságért.

Egyenlő sulyu zsákok és hordók.

Goldberger Sám. F. és Fiai

kartonnyomó-gyár, Budapest, III. Ó-Buda.

Raktárak:

Budapest, Sas-utca 27. Bécs, Gonzagagasse 12.

Minden szó egyszeri beiktatása nonpareille betűkből 4 fillér. Vas-tagabb betűkből 8 fillér.

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: VIII. Kerületi ut. 25. szám.

Kiadóhivatali telefonszám: 54-39.

Levélbeli tudakozódásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések május hó 1-től fogva Kerületi ut. 25. szám alatt (Telefon 54-39.) központi irodákban és eredeti nyugalom mellett még a vasárnapi napokban lehet küldeni.

Breuer nővérek... Deutsch Miksáné... Eckstein Bernát... Engelmann Mór... Fischer J. D....

Magas barna... Fischer J. D.... Goldberger A. V....

Szerelmem... Fischer J. D....

Esztér!... Fischer J. D....

Alföldön... Fischer J. D....

Nobbess oblihe... Fischer J. D....

Edes 21... Fischer J. D....

Házasság... Fischer J. D....

Könyvelői tanfolyamot... Fischer J. D....

Házasság!... Fischer J. D....

Házasság... Fischer J. D....

Magas barna... Fischer J. D....

Szerelmem... Fischer J. D....

Esztér!... Fischer J. D....

Alföldön... Fischer J. D....

Nobbess oblihe... Fischer J. D....

Edes 21... Fischer J. D....

Házasság... Fischer J. D....

Könyvelői tanfolyamot... Fischer J. D....

Birtokot keresek... Fischer J. D....

Tőkepénzesek... Fischer J. D....

Ház Rákospalotán... Fischer J. D....

Ujpesten... Fischer J. D....

Füredtől... Fischer J. D....

Ház Vesésen... Fischer J. D....

Szűz... Fischer J. D....

Szatosésület Budán... Fischer J. D....

Ház Kőbányán... Fischer J. D....

Ház Kézdivásárhelyen... Fischer J. D....

Ház Kispesten... Fischer J. D....

Birtokeladás... Fischer J. D....

Ház Rákospalotán... Fischer J. D....

Ujpesten... Fischer J. D....

Füredtől... Fischer J. D....

Ház Vesésen... Fischer J. D....

Szűz... Fischer J. D....

Szatosésület Budán... Fischer J. D....

Ház Kőbányán... Fischer J. D....

Ház Kézdivásárhelyen... Fischer J. D....

Ház Kispesten... Fischer J. D....

Birtokeladás... Fischer J. D....

Ház Rákospalotán... Fischer J. D....

Ujpesten... Fischer J. D....

Füredtől... Fischer J. D....

Ház Vesésen... Fischer J. D....

Szűz... Fischer J. D....

Szatosésület Budán... Fischer J. D....

Ház Kőbányán... Fischer J. D....

Ház Kézdivásárhelyen... Fischer J. D....

Ház Kispesten... Fischer J. D....

Birtokeladás... Fischer J. D....

Ház Rákospalotán... Fischer J. D....

Ujpesten... Fischer J. D....

Füredtől... Fischer J. D....

Ház Vesésen... Fischer J. D....

Szűz... Fischer J. D....

Szatosésület Budán... Fischer J. D....

Ház Kőbányán... Fischer J. D....

Ház Kézdivásárhelyen... Fischer J. D....

Ház Kispesten... Fischer J. D....

Birtokeladás... Fischer J. D....

Ház Rákospalotán... Fischer J. D....

Ujpesten... Fischer J. D....

Füredtől... Fischer J. D....

Ház Vesésen... Fischer J. D....

Szűz... Fischer J. D....

Szatosésület Budán... Fischer J. D....

Ház Kőbányán... Fischer J. D....

Ház Kézdivásárhelyen... Fischer J. D....

A hölgyek neve... Fischer J. D....

magyar fontosságú... Fischer J. D....

Orgona... Fischer J. D....

Planino... Fischer J. D....

Visegradon... Fischer J. D....

Hölgyeknek... Fischer J. D....

Legújabb levelező... Fischer J. D....

Planino... Fischer J. D....

Legújabb levelező... Fischer J. D....

Nyomatok a „Pátria” irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körtorgójában, Budapest, IX., Üllői ut. 25.

M E S E

Miről beszélnek a babák?

Egyszer, hogy, hogy nem, Miska öcsémet felpakoltam és így szóltam hozzá:

— No, Miska, most megyünk a fotografus-bácsihoz! Az ilyen rossz fiút meg kell örökíteni. Hadd lássák! időken-időki, milyen volt Miska, a huszadik század legpajkosabb fiuja.

Azt hittem, hogy Miska sirni, vonakodni fog. Miska azonban vígan félrecsapta szalma-kalapját.

— Hát menjünk a fotografus-bácsihoz!

Van itt Budapesten a Nagymező-utcában egy Mai nevű fotografus, akiről azt mondják, hogy a legpajkosabb fiukat és legszebb lánykákat is le tudja fotografálni. No, gondoltam, ha olyan híres ember az a Mai bácsi, hát birjon az én Miskám-mal. Előre nevettem magamban, hogy fog a szegény Mai bácsi bosszankodni, ha Miska mindenféle grimaszokat vág majd a fotografáló gép előtt.

Mentünk, mendegéltünk, amíg elérkeztünk a fotografushoz. Mai bácsinak éppen más pajkos fiúkkal volt dolga, azért bennünket leültettek egy kis szobába, amely telistele volt gyermekfotografával.

Amint ott ülünk, üldögélünk a babák képei között, egy díszes ruhájú kisasszonyka csak megszólal ám a fejünk fölött:

— Hogy tetszik lenni, Gyula bácsi?

Ijeden arrafele kapom a fejem. Hát senki más nem volt ott, csak egy nagy fotografia aranyos keretben!

— Kutya-kutyánszki! — kiáltom. — Hát már a képek is beszélnek?

— De mennyire! — kiáltotta egyszerre vagy száz hang. — Csak nem gondolta a bácsi, hogy örökös némaságban töltjük itt az életünket!

— Ejnye, ejnye, ti kis huncutok, — mond. — Tán bizony még ki is nevetitek az embert!

— Hogyne — felelték, — mikor olyan furesza szakállá van a bácsinak.

Megtapogattam a szakállamat. Ugyan miért olyan furesza az én szakállam?

No de mindegy, holnapra levágatom, hogy a babák többé ki ne nevéssenek.

A díszes ruhájú kisasszonyka ekkor megszólalt:

— Hát ez a kis fiu kicsoda?

— Az, lekem, a Miska öcsém.

— Ez az a híres Miska! No hiszen jó helyre jöttél, Miska! Majd megtáncoltat a fotografus-bácsi! Van neki egy huncut kis hegedűje. Ha azon el kezd muzsikálni, akkor úgy kell táncolni, ahogy ő akarja.

Miska csak meresztette a szemét a kisasszonykára:

— Tán bizony magát is megtáncoltatta? — kérdezte.

— Meg ám, még most is fáj a derekam, de azóta nem is merek torkoskodni a spájzban.

— Ahá! — szóltam közbe. — Hát azelőtt torkoskodtunk, szép kisasszonyka? De Miska nem szokott ám sohase torkoskodni. Miska csak kóborolni szokott.

— Jaj, jaj! — kiáltott valaki.

Ejnye, ki jajgat itt olyan nagyon! Hát bizony senki más, mint egy öklömmi fiucska ott egy képen, mellette egy még kisebb kutyuska. A kutyuska még jobban jajgatott, mint a fiucska.

— Hát te mért vagy ugye elkeseredve, öcsém? — kérdem a fiúskát.

— Jaj, jaj, — ne is kérdezzé, bácsi! Azelőtt én is szerettem kóborolni, de a mamám idehozott a fotografus-bácsihoz. Azóta még az utcára se merek kimenni.

— No mondja! — szólt álmélkodva Miska.

— Maga is szeretett a ligetbe járni?

— Bizony szerettem, — felelt a fiucska. — Még a Gellérthegy tetejére is elesavarogtam. Ha lehetett volna, még a Bazilika tetejére is felmászta volna. De már többé nem teszem.

— Tán fáj a lába? — tünődött Miska. —

— Dehogy fáj. Hanem a fotografus-bácsi elővette a kis hegedűjét és megtáncoltatott.

— Jaj, jaj, jaj! megtáncoltatott! — kiáltotta egyszerre valamennyi baba.

Miska csak a szemét meresztette.

— No, Miska, — mondom — ide ugyan jó helyre jöttünk. Szeretnél már ép bórral szabadulni, ugy-e?

Miska nem szólt semmit, csak szép csendesen az ajtó felé húzódott. Aztán egyszerre, usgyi, vesd el magad, szaladt volna torony irányába. Igen ám, ha lehetett volna.

Az ajtóban egy öreg bácsiba botlott:

— Ham! — kiáltotta az öreg bácsi — ez az a csavargó Miska?

— Igen! — feleltem.

— En pedig a fotografus-bácsi vagyok. Csakhogy megcsiptelek, Miska. Gyere, Miska, gyere!

A fotografus-bácsi vitte Miskát. Már éppen elő akarta venni a kis hegedűt, amikor Miska búnbánólag lehajtotta a fejét.

— Inkább sohasesm fogok csavargogni! — mondta.

— Az más! — szólt a fotografus-bácsi. — Akkor állj egyenesen, Miska! Egy, kettő...

A következő peroban már le is fotografálta Miskát, a nélkül, hogy Miskának ideje lett volna egyetlen fintorgatást is csinálni az orrával.

Gyula bácsi.

KÜLÖNFÉLÉK

Egy pillangó.

Egy pillangót kergettem hajdanába,
Egy pillangót kergettem hajdanán,

Kis szivem érte úgy dobogott, látva,
Hogy csillog szárnya a nap sugarába,
Mikéntha volna aranyból talán.

S mire megfogtam végre valahára,
Egy kis virágnak ringó levelén,
Lehullt a szárnya, lehullt a zománca
S én felfogadtam, pusztulását látva,
Hogy több pillangót nem kergetek én.

Ábrándok után hajt mostan az élet,
Mint hajdan vágytam pillangó után,
Ábrándok után, miket ha élelek,
Olyannak válnak, mint mely semmivé lett;
Az a hímes szárny régen, hajdanán...

S én nem oklók, mint valaha, régen,
A színe vesztett pillangó során,
Ha semmivé lett légi építményem,
Follekeltök újabb döröcségen,
S futok más lepke — más ábránd után...

Miklós Jutka.

Halottak szigete.

Fakó sziget, hová az ár
Szennyes habját zúgva hánýja,
Nap nem süt rá és fölötte
Kövélyog az éhes kánya.

Fű nem zöldül, szürkén lepi
Az oda szórt kavics, homok,
És köztük itt is, ott is,
Bomladó ember-romok.

Kiket hajó-súlyedéskor
Eltemet a tenger árja:
A halottak bus szigete
Hívja őket s várva-várja.

A torló ár oda hordja,
Kiket arra szánt a végeztet,
Hogy a zoldes hullámok közt,
Táláljanak örök véget.

Kalandor, kit aranyért őz
Nyughatlan, pezsgő vére,
Sikkasztó, ki futott, hogy a
Törvény keze el ne érje,

Megtérnek itt, partra vetve,
A gazdagok, aki vágott,
Hogy tengeren túl élvezzen,
Uj gyönyört és uj világot.

Ott hevernek csapzott hajjal,
Összeszorul a göröcsöz kéz,
És üveges, nyitott szemük,
Az ég felé mereven néz.

Nyitott a szem, nem volt senki,
Ki szeliden azt lezárja,
Midőn vadul fojtá őket,
A tengernek zajgó árja.

REGÉNY
Motta mester

— REGÉNY —

Irta: GIOVANNI VERGA

(32)

Sára asszony utána futott az előszobába és behallatszott, amint a kanonok hangosan válaszolt:

— Nem, melléje... a városkapitányéhoz! A másik, aki fülét, úgy tett, mintha megint a burtorokát bámulná.

— Csudaszép! Csudaszép!... Urasági ház. Nagy szerencsések volt, hogy megkapták a La Gierna fészket!... Hm, hm! micsoda ünnepeket láttam én itt... ugyanezen a helyen!... Emlékszem utólagra a legfiatalabb La Gierna a kis Konradin keresztelőjén... Most az egész család Syrakusba költözött, miután nyakára hágtott az egykori nagy vagyon utolsó romjainak! Mors tua vita mea!... Úgy éltek majd itt, mint a fejedelmek... én öreg vagyok és már rég tudom!... Itt is szívesen maradtunk, ugy-e, kedves Sára?

Sára asszony egyre fészkelődött a széken, hogy féken tartsa a nyelvét.

— Ami engem illet, — szólalt meg végre, — hál Istennek!... A kis La Gierna Konradin a nyári vakációkor eljön hozzám. A szegény gyermek, hiszen nem az ő hibája...

— Nem, nem, jobb ilyen szép ruganyos karosszékben ülni az embernek, amilyen ez itt, mint itt is, ott is összeszedgetni a kényeret, ahogy a La Giernaék teszik... ha egyáltalán összeszedheti az ember!... És micsoda élvezet, ha az embernek dusan megrakott asztala van és fogata, hogy sétálni mehet, és szőlője, nyaralója és mindene, ami jó és kelle-

mes! Mindenekelőtt egy jó ebéd a fő!... Én már öreg vagyok és bosszankodom, hogy a márkirangot nem lehet feltálni... Ha még egyszer a világra jövök, szeretném ha Limoli Alfonz meszternek hívnának és gazdag lennék, mint maga, öcsém, magam élvezném a pénzemet... nem hívnék meg senkit... nem én!...

— Hallgasson!... Csengetnek! — vágott a márkiszavába Cirmena asszony. — Olyan régen csöngetnek, amióta maga prédikál.

De szegény emberek alázatos csengetése volt. Santo kiment, hogy ajtó nyisson, előtte álltak a sekrestyés és a feleség, aki hóna alatt egy szalvétát tartott, olyan volt, mint egy zsák, mintha azért jöttek volna mind a ketten, hogy elvigyék az egész lakodalmat. Az első pillanatban a sekrestyés zavarba jött, amikor meglátta Speranza fivérét, aki az urával annyi gorombaságot izengetett neki, de azért nem vesztette el a bátorságát és mindjárt talált valami kifogást:

— Itt van a kanonok ur?... A feleségem azt mondja, hogy az új házaspárral egy kocsi-ban ült...

Most belépett a sekrestyésné, kibontva a szalvétát és rongyokkal bedugott üveget húzott elő, melyben szagos víz volt.

— Szentelt viz! Bianca kisasszonyra gondoltunk!

Férj és feleség nyugodtan várakozva megálltak a teremben. Ebben a pillanatban visszavert a kanonok, vérvörös ábrázattal, verejtékét törölgetve és hogy minden kérdésnek elébevágjon, mosolyogva, közönyös arckifejezéssel a ház urához fordult:

— Kedves Motta ur... ha szándéka valami édeset kínálni nekünk... azt hiszem, itt az ideje!... Kora hajnalban misét kell mondanom, aztán falura megyek.

— Most? — vágott közbe Santo. — Lehet? A menyasszony felkelt, utána felkelték a többiek is és megálltak a helyükön, várva, ki fogja megnyitni a menetet. A kanonok azon kintlódott, hogy jelekkel értesse meg magát Santo

előtt, mikor látta, hogy az nem érti meg, mellhangon suttozta, ahogy a templomban szokta: — Maga megy előre! Nyujtsa sógorodjének a karját!

De a sógor nem termelt rá erre a feladatára. Végre erőszakkal tuskolták előre. Időközben azonban Limoli márkis ment előre menyasszonyhugával és a kanonok fölébe sugta Motta urnak:

— Hát hinné maga... a városkapitányé is adja a finnyását! Ó, aki sehol sem szokott hiányozni, ahol tányérokat lehet nyalni! Ó is adja a finnyását! Mintha nem tudná az ember, honnan kerül elő ez a nagy dáma!... Ugyan, ugyan, mit csinál maga? — kiáltá hirtelen a kanonok, Santo felé rohanva.

Santo türelmet vesztve, lehajolt, hogy felgyürje kabátja ujait. Szerencsére a sógornő Limoli bátyjával beszélgetett és nem vett észre semmit. A márkis szórakozott volt és iparkodott kitérni Giacalone és Pelagatti elől, akik minden áron ki akartak szolgálni.

— Ez a két ember még bajt csinál! — morgogott végre.

Bianca mosolygott e kitérésen és mind a ketten eltávoztak az asztaltól, hogy elkerüljék a veszedelmet.

— Nem akar semmit sem, — szólt Santo sógor, mintha egy nagy kő esett volna le szívről. Ami engem illet, kínálgattam...

Még egy pohár perfetto amore-t sem, vegyült bele lovagiasan a kanonok. Cirmena néne elkezdett nevetni és Santo ránézett a fivérére, hogy meglássa, mit csináljon.

Hm, hm, kőhőselt a másik. — Óhajts valamit, kedves bácsi? — Köszönöm, köszönöm, kedves Bianca...

Nincs már se fogam, se gyomrom... megrokkantam... Majd csak szemlélő leszek... többet nem tehetek.

A kanonok kissé kéréte magát, aztán elővette a zsebkendőjét, olyan volt, mint egy terítő. Azalatt Cirmena asszony kiürítette karján hordott pompadourját és mennyi fért abba bele!

Ott fekszenek szana-széljel,
A part szélén, a homokba,
Hírt feljütk hányan várnak,
Kézfordelve, szivdobogva.

Ott fekszenek, míg a partra
Uj holtakat vet a hullám,
S a zúgó ár viszi őket,
Helyeikről kiszorulva . . .

Kiket a sors boldogságra szánt,
Mint üstökös, mely kiegve,
Holtukban is vándorolnak,
A végtelen semmiségbe.

Feleki Sándor.

A nyár divatja.

Igy nyár elején, az első meleg hetek beálltával valami különös izgatottság fogja el a nagyvárosi embert. Az aranyos napsugár, a természet viruló szépsége ellentétlenül varázsszállás csábítanak minket ki a madárdalos, virággalított bérkekbe. Nem tudunk ellentétlenül a vágye e hatalmas, hívó szavának és az első kánikulai napokat már csöndes tavak, fénylő illatos ligetek árnyában igyekszünk eltölteni.

Az asszonyokat különösen izgatja ez az átmenet, a poros városból való menekülés előkészületei. Nekik az egész stratégiai előrelépéssel kell erre elkészülniök, nehogy elvesssék a kellő mértéket és esetleg megfélemlenek a szükséges toiletté-cikkekről. Már hetekkel, sőt hónapokkal az elutasítás napjait megelőzőleg azon szorgoskodnak, hogy lehetőleg praktikus és elegáns állítsák össze a nyári öltözék bő sorozatát. Mert tagadhatalan, hogy a nyári évad csaknem kétszer annyi toilettet követel, mint a tél. A sok mosóruha, kabát, csipke-gallér és ezer egyéb kedves eszebecse szinte kihívja a gondos választást.

S most érkezett meg a kedves, egyszerűségükben is rendkívül elegáns vászonruhák ideje. Mint már évek óta, ez idén is a vászon egkülönbözőbb változatai adják a célszerű nyári ruhák főanyagát. Selymesen fényes és durvaszájú minőségben ez egyesíti magában azt a két nagy elnyt, hogy mindig célszerű és épp oly mérben szalonképes. Azonfelül nem gyűrődik és könnyen mosható.

Legújabbban egész kosztümöket készítenek vászonból. Elöl bő ráncokba rakott boleroók, térbő kabátok egész sora áll a vásáriok rendelkezésére, akik álmászerű és kumuk utódainak divattermeit felkeresik. És mondatom, minden eredetisége mellett is rendkívül életrevaló újdonság ez. Finom glória-selyemmel, vagy mosható satinnal megbélelve, könnyen és elegánsan pótolják a posztó-kabátot.

Néklülőzhetlen, bájos kísérője e ruháknak a leheltekönnyű moll- és battiszbiuz. Ezeket — mostani elkészítésüket nézve — bátran a divat mosolyá-

A kanonok ellenben, akinek hosszú reverendája alatt térdig érő zsebei voltak, valóságos tarisznyái, mindent zsebredughatott, feltűnő nélkül, amit csak akart. Bianca sajátkezűleg megajándékozta Santo sógorát egy skatulya édességgel.

— Speranza és gyermekei számára . . .
— Mondd, hogy ő maga küldi . . . a sógorné, tette hozzá Gersnaldó meglegedetten, hálással mosolyogva nejnek.

Kissé félreálltak, míg a többiek mind az asztal körül szorongtak. Motta aztán így szólt, némi gyengédséggel:

— Helyes, ennek örülök, hogy ilyen okos vagy, hogy békét akarsz a családban . . . Te nem tudod, hogy mi minden történt . . . különösen a nővérem . . . Még az esküvő napján borzasztóan felidühösítettek . . .

Míthogy Bianca jóságos arca bizalmat öntött belé, egyebekben is könnyíteni akart szívére, amikor Cirrena néne félbeszakította:

— Gondoljatok a sekrestyésre, itt várakozik a feleségével.

Amikor a sekrestyés a sok istenáldást meglátta, úgy tett, mintha meg volna lepette.
— Nem, uram, nem jöttem én a süteményért. Sohase háborgattassék magukat, tekintetes uram!
— A feleség azonban kibontotta a terítőt, amely alkalmasint az oltárról való. A sekrestyés ellenben merőn szótlan, mintha halálját akarná kimutatni.

— Nézd csak, Grazia . . . Mennyi szép tárgy! . . . Ez aztán kerülhetett pénzbe!

De alighogy Gersnaldó háta fordított neki, szintén segített győmőszölni.

— Hiszen ki vannak tagadva! — mormogott a néne, aki egy tele zacskóval s a kanonokkal megint belépett . . . Még a menyasszony testvérei se jöttek el . . . látta őket?

— A szegények! A szegények! — válaszolt kanonok, a homlokán járta a kezét, mintha azt akarná ezzel mondani, hogy azoknak már nincs helyén az eszük. Aztán szétnézett és tompította hangját:

nak is nevezhetjük. Csupa csipke, libegő fodor és bodor az egész, teie tüzelve a finom csipkebetétek sorával. Egy fehér vászonaj, ugyanolyan színű mollbluz, könnyű kalap és napernyő, és lesz a nyár örökéletű, legpoétikusabb öltözéke. Ifjú gyermekeleány épp oly joggal viselheti, mint a viruló asszony és mindegyik a nemes, nőies egyszerűséget fogja ennek révén bemutatni.

Az a sok, ezernyi apróság, mely a nők nyári öltözékét kiegészíti, épp oly nélkülözhetetlen, mint bájos, sok lejtőrest okoz hölgyeinknek. Szinte nélkülözhetlenek például a könnyű nyakbetétek. A téli szőrmék helyébe pehelykényű selyemmuszlin adja az anyagot. Nagyon kedvelt a fekete-fehér színek összetétele, de legújabbban a fehér bodrokat tisztelet muszlinrózsák és fehér selyemzsalagok kötik le. A szabások csaknem kivétel nélkül gallérforma és két-három sorban egymásra bürölő fodroktól díszes.

Nagyon kedveltek a stóla is, melyek sima, főmőttébb alapjuk által különböznek a boaktól. Ezeket díszesebb kivitelben készítik, sok applikációval és selyemhímzéssel. Azonfelül a nyaknál és a végeken dus sifonbodrokat alkalmaznak.

Nagyon előkelő benyomást tesznek a struccoll-boák, melyeket kétszáz centiméternyi hosszúságban fabér, fekete és világosszürke színben viselnek.

Sőt a préme is erősen helytállnak az idei nyári évadban. Komor tömőtségetük a csipkebodrok dus mennyiségével enyhítik. Felűnő szép újdonság volt e téren egy igazi nyusztprémes gallértől díszes persa prémbó, melyen a csipke és hímzés dus redőli rezegtek.

Ami a napernyőket illeti, selyemcreppe, csipkeszövet és más lange, nyári szövetek adják az anyagot. Fekete-fehér rátémunkákat is esodálnak rajtuk művészies kivitelben, mit a hullámzó csipkefodorok sokasága még előnyösebben érvényesít. Nagyon kedveltek a színes virágfűzőkkel díszített fekete selyemnapernyők, valamint kínai mintákkal hímezett.

A ruhákat kiegészítő öveket többnyire selyemzsalagból készítik. Olykor acélpetyek élénkítik a sötét alapot, míg a csatokat fekete szalagosokrok fűzik egymáshoz. Érdekes újdonság a táguló bársonyszalag, gumibetéttel, melyeket ugyancsak csatok és acélpilák díszítenek.

A célszerű táskák — miket a színházlátogató hölgyek nélkülözhetetlennek jelölnek — a nyár folyamán is megőrzik uralmukat. Sőt mindig kecsesebb és rokonszenvesebbé válnak. Nagyon tartósak a színesen hímzett vászonröszölök, de a fehér, fekete és színes brokátokat is veszik. Itt mindig az alkalom és a hölgy-toilette szabja meg a határokat, ameddig a fényezésnek terjednie kell. Nagyon célszerűek a finom viaszkosvászonból készütek is. Fehér alapon virágminták díszítik és a kedves külső legkevésbé sem sejteti a nézővel, mennyi hasznos célt szolgál-

— Ugy viselkedtek, mintha halottat siratnának, amikor elmentünk a menyasszonyért! . . . Két igazi bagoly! Egyik szobából a másikba bujkáltak, a sötétben . . . igazi baglyok . . . Bianca ellenben tisztességgel akarta elintézni az ügyet . . . legalább a világ kedvéért, ha már egyszer rászánta magát erre a lépésre . . .

Még egyszer a szája körül jártatta a hüvelyk- és mutatóujját és észrevevén, hogy Bianca és férje újra beléptek a terembe, hangosan szót, mintha más beszélgetést folytatna, zsebkendőjét lobogtatva:

— Itt vannak az én stólapénzeim!
A sekrestyésné, aki nem vette észre a menyasszonyt, ismételte:

— Mind a ketten még az ablakban állnak sőtétbe és lenéznek az üres tere, mint két mumia. Bianca meghallotta a szavakat:

— Sok szerencsét! — vágott közbe a sekrestyés, a fiatal asszonyt meglátva. — Micsoda ünnepek lesz a gyermekeknek, ha hazamegyünk! Öt gyermek, tekintetes uram. — Aztán a menyasszony felé fordulva hozzátette:

— Egészséget és sok gyereket! Pénz van hozzá bőségesen . . . Most majd kéni fogjuk az eget urát, hogy ajándékozza meg önt sok gyerekekkel . . . szeretném, ha kilenc hónap múlva úgy látnám, mint Grazia! . . .

Hogy lerázta a nyakukról a sekrestyést, a máriki elbuzusztatta:

— Jól van, jól! Jó estét, sekrestyés.
A másik szobából, ahonnan éppen most bucsuztak a vendégek, pokoli lármá hallatszott. A szomszédok, a családés, Brasi, Giacalone, Nanni, mint egy éhes sereg, rávetette magát az asztal maradáikra, veszekedve az édességek miatt, kikapták egymás kezéből a süteményeket és még habja is kaptak miattok. Santo sógor, azalatt az ürügy alatt, hogy a család vagyonát védelmezi, mindent bekapott, amit csak lehetett, a szájába, a zsebébe az ingébe.

(Folytatása következik.)

hatnak a maguk sérthetlen tartósságukban. Ezt különösen a nyári kirándulások ételszállításakor bizonyíthatják be.

s. b.

— **Dosztójevszki fegyenoletéből.** A *Vjesznik Szandija* orosz havi folyóiratban *Kuzmin* rendkívül érdekes cikket ír Dosztójevszkinak a szibériai bányákban töltött napjairól. A cikk annál érdekesebb, mert maga a nagy író övegye nézte át s egészítette ki. Kuzminnak az a véleménye, hogy a szenvedés teszi az embert költővé, hogy a kényszermunka ideje áldás volt Dosztójevszki költői működésére s megmentette őt az öngyilkosságtól, melyre pedig korábbi leveleiben annyit céloz. Továbbá a kényszermunka készítette őt az evangéliumba való belemélyedésre s arra, hogy őszintén higgyen az istenben. Dosztójevszkit 1849-ben halálra ítélték, de megkegyelmeztek neki négyévi kényszermunkára. Dosztójevszkit Durovval, Petrásevskivel s másokkal egy komor decemberi napon vették a vesztőhelyre, de a halalos ítéletet egyik „összeszkívón” sem hajtották végre. Dosztójevszkinak volt elég lelki ereje ezt a rettenetes órát átélni, míg egyik társa, Grigorjev megőrült, mikor meghallotta, hogy nem ítélik halálra. Dosztójevszki a fogságot az omszki várból töltötte le, ahol a kényszermunkán kívül még azt a gyötrelmet is végig kellett szenvednie, hogy csupa szemézsedet gazemberekkel volt együttvé zárva. Fekvőhelye csupasz lapad volt, vánkos s minden takaró nélkül, legelőbb, hogy a saját ruhájával takarózhathott néha. A munkát örömmel végezte, már csak azért is, mert azáltal megerősítette a testét. Különösen szeretett havat lapatolni s az Irtis partján alabastromot törni. Az evangéliumon kívül semmi más könyvet nem olvashattak s levelet nem írhattak. Ezért első szibériai levele csak 1854. június 30-án, a fogság letelése után kelt s e levelében a következőket írja:

— Az alatt a négy évtendő alatt élve életeltem ember voltam. Kimondhatatlan gyötrelmeket kellett kiállanom, mert minden pillanat súlyos kő gyanánt nehezedett a lelkemre.

Az omszki fegyház törzskönyvében Dosztójevszki neve mellett a következő megjegyzés áll: 28 éves, arca tiszta, fehér, szeme szürke, orra rendes, haja vörhenyes, bal szeme félbűt egy kis forradás, testi szervezete erőteljes; volt hadnagy, kényszermunkára ítéltetett azért, mert összeszkívést szót Bjelinski író leveleinek a sokszorosítására és terjesztésére, mely levelek telve vannak a legarcatlanabb kitejézőkkel az egyház s a legfelső hatalom ellen. Dosztójevszki nemesember volt, s mint ilyennek kétszeresen nehéz volt a helyzete a fűbbi fegyeno közt, akik halálosan gyűlöltek a nemesembereket s végtelenül örültek, valánányszor egy nemesember került közüik. A *Bűn és bünhődés* híres szerzőjét végre 1854. március 2-án kibocsátották a fegyházból, de nem adták vissza a szabadságát, hanem besorozták a 7. szibériai (szempalatinszki) sorsyalogezredbe. Oldenburgi Péter herceg és Totleben tábornok közbenjárására 1859-ben megengedték neki, hogy előbb Tverben telepedhessék, aztán pedig visszatérhessen Pétervárra.

— **Klub a káromkodás ellen.** A klubalakításban kifogyhatlan Londonban ismét egy újfajta klubot létesítettek. Ennek a klubnak, amelynek több főpap és a legmagasabb arisztokraták a tagjai, az a célja, hogy a káromkodást és a durva beszédmódot megszüntesse. Tagjai kötelesek gyarakban, állasközlítők-intézetekben, műtermekben és műhelyekben plakátokat kiüggeszteni, amelyben figyelmeztetik a munkásokat és szolgaszemélyzetet, hogy szokjanak le a káromkodásról és durva beszédről. A klub itt még nem áll meg áldásdus működésében, még a londoni flakker és egyéb kocsisokkal is érintkezésbe akar lépni, hogy szelidebb erkölcökre szoktassa őket. A budapesti flakkereseknek sem ártana ez az erkölcsnemesítés.

— **Fényképezés a sötétben.** A fényképezésnek ezután nem kell hirdetni, hogy borús időben is csinálnak felvételeket, mert most már nemcsak borús időben, hanem sötétben is tudnak fotográfálni. Ismeri dolog, hogy az emberi test nemcsak meleget, hanem fényt is sugároz ki magából és most ennek alapján egy newyorki professzor olyan készüléket talált ki, amelynek ez a fény elegendő, hogy ígeket érzékeny lemezre fotográfikát vegyen fel. Ezt a tanárt Goodspeednek hívják, a newyorki Pensylvania-egyetem professzora. A napokban meghívott közönség előü kísérleteket tett találmányával, a sötétben fényképfelvételeket csinált, mindössze egy emberi kéz világánál. A kísérlet kitűnően sikerült.

KÖZGAZDASÁG

Glosszák.

— A tőzsde hete. —

(—üa) Főlöles az osztrák iparnak gyártmányaival a távoleső Kínába kimenni — mondá egy-két év előtt egy osztrák diploma — midőn Ausztriának sokkal közelebb is van Kínájához — Magyarország. Tényleg ebben is maradt az osztrák-kínai akció. Nekünk bizony nincs oly közelékvő kínai eladási területünk gyártmányaink részére. A nyugati országok pedig, hová terményeinket vitte ki külkereskedelmünk, mindinkább — kínai fallal veszik magukat körül. Így nem marad más hátra, mint hogy ipari gyártmányainkkal az igazi Kínát keressük fel, ott teremünk magunknak új eladási területeket. A kereskedelmi és üzleti öleket sivar pusztaságában új életet és színt fog kelteni a Magyar Általános Hitelbank által terbe vett kínai bankalapítási akció. Ez akció horderejét és jelentőségét nemcsak a külkereskedelmi forgalom emelésében kell észrevenni. Az eszme felvetése hazafias, bátor és üzleti invencióra vall. Külkereskedelmünk egész irányítására döntő lehet, annyival inkább, mivel komoly oldalról történik a kezdeményező lépés s lehetetlen egy pillanattal is kételkednünk annak érettségét megfontolásában. Elismerendő, hogy gazdasági életünk vezetői kezdi felismerni a külkereskedelmi fejlesztésének létszükségletét és a régen hirdett eszméket a megvalósítás stádiumába terelik. Az akció egyelőre csak egy kutató kiküldetésre terjed, elismert szakemberek megbízatást kaptak a kínai Settlement területünkön, Tiencsin városban a viszonyok tanulmányozására és az előkészületek megtételére. Igazi világkereskedelmi fellegőst mutat, hogy sem költséget, sem fáradságot nem kímélve egy bankintézet megteszi az egyengető lépéseket, mindennemű — nálunk oly megszokott — kormánytámogatás nélkül. Végre, látjuk, nálunk is kilép a banktevékenység rendes, kényelmes, sablonos medréből és új feladatok megoldásával próbálkozik. Nagy országokban a bankok nagy gazdasági eredményeket értek el a külkereskedelmi felkarolásával. A németek és angolok külkereskedelmére a délszériai partokra, a francia és osztrák gyártmányok elárasztása a Keleten, hatalmasokká és gazdagokká tette e nemzetek ipari és kereskedelmi osztályait. Igaz, hogy ez országok kereskedelme nagy hódította meg ez eladási piacokat, hogy előbb a magáncégek voltak az uttörők és alapították kültelepeket és nem bankintézetek vették a kereskedelmi közvetítést a kezükbe. De sebb, ha nálunk egy bankintézet is teszi meg a kezdeményezést. Különben is hiányzik magáncégeinkben sok tekintetben a kellő szakismeret és a vállalkozói bátorság ilyen nagyvadászú, világkereskedelmi akciókhoz. Ha tudatában lesznek gyárosaik és kereskedőik, hogy a Magyar Általános Hitelbank örökös szeme forja érdekeiket odakünn képviselni, tömegesen fognak jelentkezni és a kínai akció ügyét előmozdítani. Es ha nem is fog kezdetben anyagi sikerrel járni a bank működése, akkor sem kell visszariadni vagy ellankadni. Ha más haszna és előnye nem is lesz ez akciónak, mindenesetre egy szempontból üdvös eredményekre fog vezetni: sok, idehaza foglalkozás és munka nélkül álló kereskedelmi erőnek alkalma lesz képességeinek kifejtésére.

Meglepetést keltett mindenfelé hivatott körökben a felmerült tervezet. Különösen most, midőn ismét a gazdasági depresszió lejtőjére jutottunk. A zavaros belpolitikai állapotok kezdik bizalmukban megingadni a külföldi magyar kötvénytulajdonosokat is. Járulékaik árfolyamaszkendése bár nem jelentékeny, de szimpptomatikus, hogy az eladásra került mennyiség leginkább a külföldi tulajdonosok pénztárából vándorol vissza. Egyelőre tehát, dacára a kedvező pénz- és kamatviszonyoknak, a járadékaik és kötvényeink emelkedése nem várható, kivéve ha a belpolitikában valami csoda történne.

Inkább feltehető, hogy a mostani állapotok állandósítása mellett a külföldi kötvénybirtokok még biztonságban határozózzák el magukat az eladásra és a járadék árfolyama a viszonyok elmergesedésénél súlyosabbnak indulhat. Ez a magyar államhitel meggyengülését jelentené a külföldön. Igazán fátumszerű, hogy 4%-os koronajáradékunk valahányszor a páriátörvény felé közeledik, ezen nem képes megállapodni és gazdasági, vagy politikai okok jelentkezőnek, melyek ismét a páriátörvényre leszorítják.

A börze létezését még csak azon lehet észrevenni, hogy a tőzsde vezetősége annak szervezeti vagy technikáján egyet-mást javít. Ilyen fontos technikai javítást végzett most a bécsi tőzsde tanácsa, mely okszereggel nálunk is kell hogy életbe lépjen. Elrendelte, hogy a délviaszt részvényeinek árfolyama az 5%-os folyó kamattal nélkül jegyeztesse. Ezáltal megszüntetett egy oly anomáliát, mely utóbbi években már tel-

jesen érthetetlen volt. E részvények 50 korona körül jegyeznek és a mai napig felgyülemltet folyó kamattal 35 korona. Több oly részvényt jegyeznek árfolyamjegyzékünkben, amely nem hoz osztalékot és mégis folyó kamatok mellett jön forgalomba, ezeknél mind meg kellene szüntetni a folyó kamatképzést. Ezáltal a tőzsde technikája is világosabb és érthetőbb lenne a hozzá nem értő közönség szemében is és a non valeurök megszűnének a spekuláció tárgyává szolgálni. Ez alkalomból feltehető az a kérdés is, vajjon nem lenne-e célszerű az 5%-os folyókamatzámitást a tőzsderegálmában a spekulációknál 4%-ra leszállítani. Annak idején, midőn e tőzsdei szokás állapított meg, a rendes kamattal 5% volt, ez simult leginkább az általános kamattalhoz, de most már évek óta állandósult a kereskedelmi forgalomban a 4%-os kamattal és feltehető, hogy még inkább lefelé fog gravitálni. Ez az újítás is megkönnyítené a tőzsderegálmát, amely ezzel jobban felelne meg a mai kor szemlének.

Ipar és kereskedelem.

A kassa-oderbergi vasút részvénytársaság ma délelőtt tartotta évi rendes közgyűlést. Loisch Ede elnökölte alatt aki szívélyesen üdvözölte a határozatképes számban megjelent részvényeseket, bemutatván egyuttal *Nelczky Gyula* osztálytanácsost, az új kormánybiztoszt.

Ezután bemutatták az igazgatóság évi jelentését, amely szerint a társaság bevételei ma eltesztendően 18,432,245 korona 38 fillérre, kiadásai 11,916,535 korona 23 fillérre ragtak az üzleti évről az évről 1901. kor. 15 fillér, amely összeg az előző 1901. évvel szemben 1,376,654 kor. 16 fillérnyi emelkedést mutat. A nagyobb üzleti fölösleget legnagyobb részben a teherkocsik időközi beszerzése által elért tetemes költségeknek megakartása, részben pedig a tulajdonjogilag megszerzett kocsikért járt részletfizetéseknek teljes törlesztése és csekély részben a forgalom emelkedése eredményezte. A jelentés azután beszámol a függő kölcsönök állásáról és felhasználásáról és az anyagszerkezetről. Kiemeli, hogy nagyobb forgalmi zavarok a múlt esztendőben nem fordultak elő. Végül sajnálattal emlékezik meg dr. *Országh Sándor*nak, a felügyelő-bizottság tevékeny elnökének évközben történt elhunytáról; emléket a közgyűlés jegyzőkönyvében örökíti meg. Ami az állami kamatbiztosítást illeti, a társaság az alapítóké kamatozására és törlesztésére tavaly 547,807,68 K. állambiztosítást vett igénybe az államkincstár részéről. A m. kir. államkincstár terehére eső ezüstbiztosításból azonban az osztrák vonalon elért 241,626 K. tiszta jövedelmi fölöslegről az osztrák vonalat illető államféleg levonandó, s így ezüstben csak 307,243 K. fizetendő a m. kir. államkincstár által, ami az előző évvel szemben 1,194,828 K. csökkenést mutat.

A közgyűlés a jelentést és a bemutatott számadatokat jóváhagyólag tudomásul vette, a felmentvényt minden irányban megadta s úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak buzgó működésért köszönetét nyilvánította.

Azután megejtették a választásokat. Az elnökség indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy az üresedésben levő három igazgatósági tagság közül egyelőre csak egyet töltsen be, megválasztván újból az alapszabályszerűen kilépő *Loisch Edét*. A másik két helyet egy rendkívüli közgyűlés lesz hivatalra betölteni. Felügyelőbizottsági tagoknak *Schweiger Márton* és *Feith Bélát* választották meg. A közgyűlésnek egyéb tárgya nem volt.

A komárommegyei gazdasági egyesület tegnap tartotta közgyűlést *Sarközy Aurél* főispán elnökölte alatt. Az egyesület a múlt év folyamán nagy tevékenységet fejtett ki a gazdasági ismeretek terjesztése terén mert a vármegye számos községében tartott teli gazdasági előadásokat két vándortanár által, tíz községben háziipari tanfolyamot rendezett az egyesület. Tatalán az egyesület szőlőoltó-telepet tartott fenn, ahol szőlőmunkásokat képeznek ki. A családok közötti lenntermelés nagy lendületet vett, úgy hogy máris újabb lennikészítő-gyár felállítása válik szükségessé. A pozsonyi gazdasági kiállításban az összes gazdasági egyesületek közül a komáromi nyerte a legtöbb díjat. Az egyesület bevétele 39,420 K., kiadásai 39,015 K-t tettek ki. Az egyesület titkáranak, *Agoston Miklós*nak a vármegyei szőlőművelés terén nagy érdemei vannak, mert nagy részt az ő buzgókodásának köszönhető a sikerek elérése.

A *Duna-Gőshajózási Társaság* közli, hogy az 1903. május hó 28-án tartott közgyűlés határozata értelmében az 1903. június 1-én esedékes részvényeszelvényétől a naplót kezdve 32 koronával váltják be a társulati lőpénztárral.

Liszt. (A *Budapesti Napló* tudósítójától.) A Liszt-üzletben e héten örvendetes élelkeséggel számoltunk be, ami időképpen arra vezethető vissza, hogy a gabona piaci ára megszilárdult. Ezen szilárdulás következtében néhány nagyobb tétel kelet el a helyi piacon és hazánk északi részében, meg Csehországban az eladások csökkentek. Az oka ennek valószínűleg a már sokszor vitatott brochurában rejlik,

melyet a csehországi gazdasági egyesület összesége bocsátott ki. A szállítások — tekintettel a külsőben levő ünnepekre — nagyon élénkek voltak. Külföldi relációkba is történtek nagyobb eladások.

Takarmányokért iránt is élénk kereslet nyilvánult meg különösen Németország részéről.

Mat átlagos árak 50 kilogrammonként zsákosult, Budapestre szállítva:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ár kor.	12.70	12.10	11.80	11.20	10.90	10.80	10.70
			7	7 1/2			
		9.30	8.60	8.70			
Finom korpa:							Goromba korpa
Ár: korona	4.20						4.35
Dara:		AB	C				
				13.—	12.20		

Szesszárak. A kontingens nyereszesez ára Budapestben 38,50 korona pénzben, 39,50 korona áruban. — Bécsben az irányzat gyengébb. A kontingentált készárú 40,40 korona pénzben, 40,80 korona áruban.

Sertés-közvetítés. (A székesfehérvári sertés-vásár és közvágóhid intézése.) Május 30-án. Félhajás: Zsirsértés, ugyint *Öreg L. rendű* 280—360 kilogrammon felül — darab, *II. rendű* 280—360 kilogramm — darab, *kanló* — darab, *silány* — darab, *fiatal* nehéz 300 kilogrammon felül — darab, *közép* 220—300 kilogramm — darab, *könnyű* 220 kilogramm — darab, *süldő* — darab, *malac* — kilogramm — darab. Összesen — darab. Húsértés ugyint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, *könnyű* 250—300 kilogramm — darab, *süldő* — darab, *malac* 40 kilogramm — darab. Összesen — darab. Félhajás összege 39 darab, — darab *süldő*. Előző napi maradvány 9 darab, — darab *süldő*, összesen 48 darab, — darab *süldő*. Eladott 48 darab sertés, — darab *süldő*. Maradvány — darab, — darab *süldő*. A vásár irányzata igen közepes. — Az árak változatlanok. — Kötvezetek árak jegyzetük: Zsirsértés: *Öreg L. r. 350 kgr.-on felül* — fillérig, *II. rendű* 280—360 kilogramm — fillérig, *selejtett* — fillérig, *silány* — fillérig, *fiatal* nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, *fiatal közép* 220—300 kilogramm 92—100 fillérig, *fiatal könnyű* 220 kilogramm — fillérig, *süldő* — fillérig, *malac* — fillérig. Húsértés: *Nehez* 300 kilogrammon felül — fillérig, *könnyű* 140—300 kilogramm — fillérig, *süldő* — fillérig, *malac* 40 kilogramm — fillérig. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, elősúlyban.

Borjувásár. 1903. évi május hó 29-ikén. (A budapesti marhavasártéri vásár-pénztár részvénytársaságtól.) Félhajás. Beloldi élő borjú 2173 drb, *leő* borjú — db, *bécsi* borjú — db, — db, *nő* vendékmárha — darab, *barány* élő 10 darab, *leő* barány — darab. — Arjegyzések. — Beloldi élő borjú *L. rendű* 76—86 *l.-ig*, *kivétel* 90 *t. II. rendű* élő borjúkért 86—74 *l.-ig*, 1 kilónként, *leő* borjú *I. r.* — *l.-ig*, *II. r.* — *l.-ig*, *kivét.* 1 kilónként, *levonás* nélkül. *Rugott* borjúkért 50—60 *l.-ig*. *Növendékmárha* — *l.-ig* — *l.-ig*, *I. r.* — *l.-ig*, *középmínőségű* — *l.-ig*, *alarendelt* — *l.-ig*, *1 k.-kint*, *Barány* élő, *12* — *16* — *t.*, *leő* barány — *K. kivétel* — *k.-ig* *paronkint*. — Az irányzat változatlanul lajnya, az árak 5—6 fillérről kilogrammonként csökkentek.

Bécsi vágómarhavasár. Május 30. (Saját tudósítók telefonjelentése.) A st-márjai központi vásárocsarnokban ma megtartott vesztézári vágómarhavasár felhajátott — darab magyar, — darab galiciai, — darab bukovinai, — darab németországi, összesen 467 darab szarvasmarha.

Jegyzések: 100 kilogrammonként elősúlyban. magyar *hiződkör* középmínőségű 50.—70.— K., *I. minőségű* — fillér, *kivétel* — fillér, *II. minőségű* — K., *galiciai hiződkör* I. minőségű — fillér, *kivétel* — fillér, *II. minőségű* — fillér, *III. minőségű* — fillér; *német hiződkör* I. minőségű 76.—81.— K., *kiv.* 85.— K., *II. minőségű* 64.—74.— K., *III. minőségű* — fillér. *Legelő ökr* — fillér, *paraszt ökr* — fillér, *levagott ökr* — fillér. *Bika* 62.—74.— K., *tehén* — korona. *Kivétel* — korona, *bivaly* — korona. Az árak métermásainkint, elősúlyban értendők, fogasztási adó nélkül.

A budapesti gabonátőzsde.

Budapest, május 30.

Nyugodt hangulat mellett 12,000 métermázsza buza került a forgalomba változatlan árakkal.

Rozsban 5 fillérről estek az árak. Más gabonaneműekben nem volt forgalom.

Eladott:
Buza, Tiszavideki: 100 mm. 82 k. 8 K. 27 1/2 l., 300 mm. 81 k. 8 K. 25 l., 100 mm. 81 k. 8 K. 16 l., 100 mm. 80 k. 8 K. 15 l., 100 mm. 80 k. 7 K. 97 1/2 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 97 1/2 f., 100 mm. 80 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 10 f.

Pestmegyei vidéki: 100 mm. 80 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 90 f., 150 mm. 80 k. 7 K. 90 f., 90 mm. 78 k. 8 K. 10 f.

Fejérmegyei: 300 mm. 78 k. 8 K. — l., 500 mm. 78 k. 7 K. 97 1/2 f., 700 mm. 77 k. 8 K. — l.

Adat: 540 mm. 78 k. 8 K. 07 1/2 f.

Bácskai: 1200 mm. 77 k. 8 K. (5 f.

Szécsényi: 2160 mm. 77 k. 8 K. — l.

Zentai: 1980 mm. 77 k. 8 K. 05 f.

Fédei: 1260 mm. 79 k. 7 K. 95 f.

Mind három hónapra.

Ross: 100 mm. 6 K. 70 f. Tengeri: 300 mm. 6 K. 42 f., 600 mm. 6 K. 41 f., 800 mm. 6 K. 87 1/2 f.

Középszárazságot követi.

A kézzárú hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde sokasági szerint készpénzben és kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként 50 kilogrammonként.

Table with columns for 'B u z a', 'Kiló', 'Kilogramm ára', 'Kilogramm ára', 'Kilogramm ára', 'Kilogramm ára'. Rows include various types of wheat and flour.

Table with columns for 'Egyéb gabonafélék', 'Kiló', 'Kilogramm ára', 'Kilogramm ára'. Rows include various types of grain and flour.

A határidősítet folyamán a következő kőtések történtek:

Table with columns for month/year and price ranges. Rows include October wheat 1903, October roses 1903, etc.

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table with columns for month/year and price ranges. Rows include October wheat 1903, October roses 1903, etc.

Table with columns for month/year and price ranges. Rows include October wheat 1903, October roses 1903, etc.

A budapesti értéktözsde.

A mai tőzsde üzletlennél folyt. A forgalomba került értékek gyöngülve záruáltak.

Értéktözsde. Osztrák Hitelrészvény 665.75-666.75. Magyar Hitelrészvény 780.—781.25. Rimanurányi részvény 469.50-670.— korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajárék 99.30-99.40. Magyar Hitelbank részvény 780.25. Osztrák Hitelrészvény 665.65-666.25. Szigetvári Kőszénbánya részvény 532.—534.—. Rimanurányi Vasmű részvény 470.—471.—. Kőuti Vaspálya részvény 611.—612.—. Városi Villamos vasút részvény 812.50. Déli vasút részvény 63.—69.—. Cukoripar 15.27-15.14 korona.

4 óraker zárul: Osztrák Hitelrészvény 666.25. Magyar hitelrészvény 781.—. Leszámitóbank részvény —. Rimanurányi vasúti részvény —. Osztrák-magyar államvasúti részvény 681.—. Kőuti vasút részvény —. Városi villamos vasút részvény —. korona.

A budapesti terménýtözsde.

A terménýüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terméný-üzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ár-folyamokat állapította meg:

Jegyzék: Horemag: lucerna magyar 42.—52.— korona, vörös aprószemű 42.—50.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánásgyi — korona, kőépszemű 50.—54.— korona, nagyszemű 54.—58.— korona. Disznósér: budapesti 69.—69.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszártított vidéki — korona, városi 4 darabos 57.—57.50. korona, 3 darabos 60.—60.50 korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 13.—14.— korona. 120 darabos — korona. 100 darabos 14.50-15.— korona. 85 darabos 16.25-16.50 korona. Aszonali szálítottára. Szerbiai szokás szerinti minőség 13.—13.50 korona. 100 darabos 13.75-14.— korona. 85 darabos 15.50-16.— korona. Szilvái: alvóniai 18.—18.50 korona, szerbiai 16.—16.50 korona. Aszonali való szállításra.

A bécsi értéktözsde.

A tőzsde üzletre való kedvetlensége a küszöbön levő pünkösdü ünnepek miatt és ama körülmény

folytán hogy külföldről gyöngébb jegyzéseket jeleztek, még nagyobb lett, ami a forgalmat a mai előtőzsdén rendkívül csöndessé tette.

A déli tőzsde épp ily kedvetlen és csöndes volt. Zárulat nyugodt.

Bécs, május 30. (Magyar értékek zárlata.) 4 1/2%-os aranyjárdék 120.85. Lisszi és szegedi kölcsön-sorsjegy 155.75 magyar vasúti kölcsön esztűben —. Magyar keleti vasúti állami kötvény —. Magyar leszámitó- és pénzváltóbank —. Rimanurányi vasútrészvény 467.25. Magyar koronajárdék 99.30. 4%-os magyar földtőzsdem. kötvény 98.40. Magyar hitelbank részvény 731.—. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 199.50. Kassa-oderbergi vasút részvény —. Magyar keresk. bank —. Magyar cukoripar 1500.—.

Bécs május 30. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2%-os papírjárdék 100.35. 4%-os osztr. aranyjárdék 120.95. 1890-os sorsjegy 152.75. Osztrák hitelrészvény 438.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyesület 481.75. Osztrák-magyar bank 1643. Déli vasút 44.—. Dunagőzhajózási részvény 884.—. Dohányárjárdék 342.—. Császári és királyi arany 11.31. Német bankváltók 117.20. 4 1/2%-os osztr. járdék 100.40. Osztrák koronajárdék 100.90. 1864-iki sorsjegy —. Osztrák hitelintézeti részvény 666.50. Unionbank 527.—. Osztrák Länderbank 412.50. Osztrák-magyar államvasút 681.25. Elbavölgyi vasút 429.50. Alpesi bányarészvény 378.25. 20 frank. arany 19.06. Londoni váltóár 239.75 Bécs: Iramway Litt B. —. Bécsi Iramway Litt A. —. Lipót kohó 307.—. Az irányzat üzletlenn.

Külföldi értéktözsde.

Berlin, május 30. (Lőzsdéi tudósítás.) A küszöbön álló ünnepek miatt a forgalom csendes volt, olyannyira, hogy megnyitások a legtöbb papír árfoylam nélkül maradt. Szénrészvények kezdetben tartottak, kohók alacsonyabban. Idegen papírok közül török értékek szilárdak. Canada Pacific New-Yorkra bányádtak. A második órában a bányáértékek javultak. Különb a forgalom nehezkes maradt. Magánkamatláb 31/80/0.

Berlin, május 30. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjárdék —. 4%-os osztr. aranyjárdék 103.25. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajárdék 100.—. Osztrák-magyar államvasúti 146.10. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasúti beruhásai kölcsön —. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 185.—. Altalános villamosági Edison 179.50. Gelsenkirchens 174.40. Laura-kohó 213.25 4 1/2%-os osztjárdék 100.40. 4%-os magyar arany járdék 101.75. Osztrák hitelrészvény 269.30. Déli vasút 13.80. Károly-Lajos vasút —. Orosz bankjegyek 216.25. 4%-os új orosz kölcsön 98.60. Török dohányrészvény —. Olasz járdék 103.90. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 157.10. Harpeni 178.10. Az irányzat szilárdabb.

Páris, május 30. (Zárlat.) Osztrák-magyar államvasút —. Új török konzol 30.52. Egyiptomi járdék 108.70. Osztrák Länderbank —. Páris: bankrészvény 1104.—. 3%-os francia járdék 98.05. 4% spanyol járdék 89.45. 3% új törleszthető járdék —. Crédit foncier de France 685.—. A pesi bányarészvény —. 4% 1890. román kölcsön —. Görög kölcsön 230.—. Váltó Olaszországra 1/16 pari. Váltó Amsterdamra 205.50. Váltó Brüsszélre 1/16 De Beers 546.30. Chartered 76.—. 5% bolgar kölcsönvény 424.—. Magyar aranyjárdék 104.20. Déli vasút 85.—. Váltó Londonra 251.85. Osztrák aranyjárdék 102.92. 1864-iki sorsjegy 126.—. Meridional vasút 710.—. 4% olasz járdék 103.90. Ottománbank 592.—. 3 1/2%-os francia járdék —. Osztrák földhitelintézet —. Déli vasút elsőbbségi kötvény 330.25. 4%-os 1896. román kölcsön 97.—. Dohányrészvény 374.—. Váltó Bécsre 103.93. Váltó német piacokra 121.84. Rio 11.91. East Rand 191.50. Randfontein 74.—. Magyar Jelzálogbank 508.—. Az irányzat határozatlan.

Frankfurt, május 31. (Zárlat.) 4 1/2%-os papírjárdék —. 4%-os osztr. aranyjárdék 102.95. 4%-os magyar aranyjárdék 101.80. Osztrák hitelrészvény 209.40. Osztrák-magyar államvasút 146.50. Buzanurányi vasút —. Buxtehadi vasút —. Londoni váltóár 204.50. Bécsi bankjegyesület 121.80. Villamos részvény 124.—. 3%-os magyar aranykölcsön —. 4 1/2%-os osztjárdék 100.65. Osztrák koronajárdék 101.50. Magyar koronajárdék 99.95. Osztrák-magyar bank 118.30. Déli vasút részvény 13.80. Elbavölgyi vasút —. Bécsi váltóár 8525. Páris: váltóár 812.28. Unio bankrészvény —. Alpesi bányarészvény 190.—. Az irányzat csendes.

Hamburg, május 30. (Zárlat.) 4 1/2%-os osztjárdék 100.50. 1880. sorsjegy 154.—. Déli vasút 13.80. 4%-os Osztrák aranyjárdék 103.—. Osztrák hitelrészvény 209.50. Osztrák-magyar államvasút 145.70. Olasz járdék 103.60. 4%-os magyar aranyjárdék 101.80. Az irányzat csendes.

Budapest-kőbányai sertéskezeskeelmi oszrnok jelentése.

Május 30. A sertésüzlet irányzata: csöndes.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (párnkint 400 kilogramm felüli sulyban) 112-114 fillérig. Oreg közép (párnkint 300-340 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. Fialat nehéz (párnkint 320 kilogramm felüli sulyban) 120-122 fillérig. Fialat közép (párnkint 251-320 kilogramm terjedő sulyban) 120-121 fillérig. Fialat könnyű (párnkint 250 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. — II. Magyar másodikrendű: Nehéz (párnkint 280 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Közép (párnkint 240-280 kilogramm sulyban) — fillérig. Könnyű (párnkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. — III. Romániai: Nehéz (párnkint 320 kilogramm felüli sulyban) — fillérig. Közép (párnkint 240-320 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. Könnyű (párnkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. — IV. Romániai eredeti (Stachil). Nehéz (párnkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. Könnyű (párnkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. — V. Szerbiai: Nehéz (párnkint 260 kilogramm felüli sulyban) 118-120 fillérig. Közép (párnkint 240-260 kilogramm terjedő sulyban) 116-118 fillérig. Könnyű (párnkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 112-114 fillérig.

Sertésüzlet szám 1903. május 28. napján volt készlet 46.733 darab. — 1903. május 29. napján felhajtott 647 darab. — 1903. május 29. napján elszállított 1307 darab. 1903. május hó 30. napjára maradt készletben 46.073 darab.

Napirend.

Naptár: Vasárnap, május 31. — Római-katolikus: Pünkösd vasárnap. — Protestáns: Pünkösd. — Görög-ország: (május 18.) Dénes. — Zsidó: Sivan 6. Sel j. tag. — Nap

kél: 3 óra 51 percek. — Nyugszik: 7 óra 31 percek. — Hold kél: 8 óra 55 percek reggel. — Nyugszik: 11 óra 15 percek este.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Múzeum társi zárva. Országos képtár az Akadémiában délelőtt 9-11 óráig. Természettudományi gyűjteményi múzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 10-12-ig. Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut. 72.) d. e. 9-10 1 óráig.

A földiani intézet múzeuma (Stefánia-ut. 14.) Nyitva délelőtt 10 óráig. Belépődíj nincs. Egyetemi könyvtár nyitva a délelőtt 9-12 óráig. Akadémiai könyvtár zárva. Múzeumi könyvtár zárva.

As aquinumi ásatások és múzeum. Megtekinthetők egész nap. III. ker. Ó-Buda, Kúlső-Szent-Endrei-ut. Helyiérdekű vasút a Pálffy-téről.

A fővárosi könyvtár (Károly-körút 28.) mindennap nyitva van, kőznapokon délelőtt 9-1-ig, vasár- és ünneppanokon 9-12-ig.

Mentőegyesület helyisége a Markó- és Sólómy-utca sarkán, reggel 8 óráig este 6-ig. Egyetemi füvészkert az Ulloi-uton délelőtt 7 óráig 12 óráig és d. u. 3 óráig 8 óráig.

Állattér a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szaknyitára, tudakozó-osztálya és keleti mintárai: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. Helyi termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőknek áruviszítási és eszközöl) a Városligeti iparcsernkóban (vasár és ünneppanokon is) nyitva délelőtt 9 óráig 12 óráig és délután 3 óráig 6 óráig. A külföldi kereskedelmegek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvényársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Naptár. Hétfő, június 1. — Római-katolikus: Pünkösd hétfő. — Protestáns: Pünkösd hétfő. — Görög-ország: (május 19.) Patrik. — Zsidó: Sivan 6. Sabboth. — Nap kél: 3 óra 50 percek. — Nyugszik: 7 óra 32 percek. — Hold kél: 10 óra 9 percek délelőtt. — Nyugszik: 11 óra 39 percek éjjel.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti Múzeum. Állattér. Nyitva 9 óráig 1-ig. A Nemzeti Szalon kiállítása nyitva délelőtt 9 óráig este 8 óráig. Belépődíj 1 korona.

Közlekedési Múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9-10 12 óráig, délután 2-6 óráig.

As Akademia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10-12-ig. Múzeumi könyvtár zárva. Akadémiai könyvtár zárva. Egyetemi könyvtár zárva.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Belfizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI. Andrássy-ut. 5. Magy. kir. szab. osztályos-járék felárulási helye: IV. Ferenctek-tere 4. 5. sz. zálogüzletek: IV. Károly-körút 15.; IV. Ferenctek-tere 4. Irányi-utca sark; VII. Király-utca 57.; VIII. Jász-1-körút 2.; Ulloi-ut. 6. sz.

Esőleánykiházasítási Egylet m. sz. Leány- és Rubizított-intézet, Budapest, VI. Teréz-körút 40-42. (az intézet[szaját palotájában.) Az intézet vagyonra 1901. december 31-én 7.874.385-14 korona. Eddig kifizetett biztosított tőke több mint 6.856.472-84 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtételek mellett 1000 koroná föl körüli összegig biztosítottak.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorologiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, május 30.

Hazánkban a csapadék az utóbbi 24 órában kiterjedés tekintetében csökkent, amennyiben inkább csak a Délvidékre szorított, ahol a bő záporosok és zivatarok egyes helyeken (Zsomolya, Bavanis) megismétlődtek. A hőmérséklet a déli órákban 20-25 C között változott.

A magas nyomású Oroszország fölött maradt és a Földközi-tengeren a depresszió kifejlődött, a levegőnyomási különbségek csekélyek.

Európában az időjárás megváltozott felhős és túlnyomóan száraz volt, zivatarok csak előfordultak a Balkánon és Franciaország partjain.

Küldés: Elyhe és jobbra esős idő várható helyenként zivatarokkal.

Vizállás.

Table with columns for location, date, and water level. Rows include Danube, Tisza, and various rivers.

Színházak, szórakozó helyek.

URANIA SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. május hó 31-én.
 Délután 4 óraker mérsékelt helyárrakkal:
Frizzo
 átváltozó művész vendégfellépte.
 Este:
Ugyanaz.
 Kezdeté 7¹/₂ óraker.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. május hó 31-én.
 Délután 3 óraker fél helyárrakkal:
A cigány mint földesur
 vagy: a kis árva.
 Eredeti népszínmű 4 felvonásban.
 Este:
Klo-Klo.
 Énekes bohózat 4 felvonásban.
 Kezdeté 7¹/₂ óraker.

FŐVÁROSI ORFEUM

Waldmann Imre igazgató
 Nagymező-utca 17.

Ma, vasárnap,

május hó 31-én

visszavonhatatlanul

utolsó előadás

a jelen évadban.

A télkeriben reggel 6 óráig Városi Ének cigányzenokara hangversenyez.

SZABADALMAT

védjegyet, mastra- és modell-oltalmat megsebz, Szabadalmakat értékesít és finanszíroz bel- és külföldön a Szabadalmakat Értékesítő Vállalat, Pásztor (törvényesen bejegyzett cég) BUDAPEST, Erzsébet-körút 17. Telefon 24-20. Fővilágosítás díjtalan

FRANCIA GUMMI

a legnagyobb különlegességek, legolcsóbb árakért kaphatók.
WEINFELD VILMOS-nál
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 56/b. szám.
 Elsőrendű minőség 1, 2 és 3 fűt. Angol prima 2 és 4 fűt. tucattja. Helyi 1, 2, 3, 4 és 6 fűt. tucattja. Néi óvszivacsok 1 ma tucattja 2 fűt. Legjobb minőségű suspenszióm darabja 50 kr. Amerikai capot tucattja 1 fűt. 50 kr. Néi gummi-övező darabja 1 fűt. 12 darabból álló mintaköltemény a legnagobb minőséggel 2 forint.
Uj! Villamos zseblámpa drbja 2 fűt.

Reményi Mihály

mű-hegedű készítő
 cs. és kir. szabadalom tulajdonos
 a m. kir. zene-akadémia szállítója
 Budapest, VI. Király-utca 44/9.
 Ajánlja dűs rakítást valódi olasz-, francia-, angol-, német- és magyar mester-hangszerekben. Különlegesség! Quint-tízta és tartós „Burmester”-féle hangverseny harok. Javítások elkészítése jótállás mellett. Saját találmányu „Hangfokozó Gerenda”, mely által bármely hegedűt vagy gordonka, melybe az illesztetik, sokkal jobb, erősebb és kellemesebb hangot nyer. — Elismervények a legnagyobb művészekől bármikor megtérítendők. — Régi hangszerek a legnagobb árértékben. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Semler J.

posztókereskedő cs. és kir. udv. szállító
 BUDAPEST,
 V., Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarkán.

Ajánlja a tavaszi idényre legelőkelőbb angol újdonságát
„Colored Knicker Sport“

fér- és női ruhákra, valamint a célszerű paleotszöveteket (Overcoat sans doublure) a legujabb divatszínekben. — Minták kívánatra ingyen.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly
 BÉCS, III., Hauptstrasse 120. (saját házában).
Áranyérmekkel-kittintetve.
 Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai Intézségek, vasutak, ipari-, bánya- és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugy-szintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E viharmentes homlokzat-festékek, melyek mészből foloidhatók, száraz állapotban, poralcanak és 46 különböző mintában kilónkint 16 krtól föléll szállíthatnak és a mi a festék szintisztaságát és tartósságát illeti, azonos az olajfestékekkel.
 200 korona jutalék utánazások kimutatásáért.
 Mintakártya, ugyszintén utastással kívánatra ingyen és bérmentve.

ARNHEIM S. J.

cs. és kir. udv. szállító
BUDAPEST

Gyár:

V., Árbóc-utca 3.
 (a Váci-ut mentén.)

Városi iroda és mintarakár:
 V. ker., Erzsébet-tér 17.

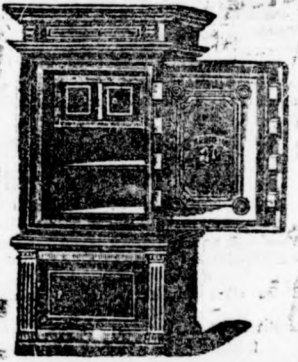
Tűz-, esés- és betörésmentes pánccél- és okmányszekrények

Pánccél-szobák Safe-deposit berendezések a legujabb szabadalmazott szerkezetben biztonsági jótállással.

Bel- és külföldi hatóságok és elsőrendű pénzintézetek szállítója.

Szállított munkák:

A magyar szent korona megörzésére szolgáló pánccélszoba (kir. váriak).
 Az uj országház pánccélszobája.
 Budapest székes főváros mindkét pánccélszobája.
 Első hazai Takarékpénztár Egyesület.
 Pesti Magyar Keresk. Bank.
 Magyar Agrár és Járadék-bank.
 Belvárosi Takarékpénztár. (a király bérházában) stb. stb.
ALAPITTATOTT 1833.

INGATLAN-okra évi 4 százalékra szavaztat meg JELZÁLOG- kölcsönt a helyszinén megállapított FORGALMI-érték 75%-ig a Gurré Ferenc-féle INTÉZET, Budapest, VI., Váci-körút 39. szám.

Szepességi Ien-ipari Wein Károly és Társai
 vászon- és asztalnemű-gyárosok
 Budapesti főraktára: IV., Koronaherceg-u. 8. (Harcia-bazsa épület).
 Ajánljuk hírneves szepességi vászon, asztalnemű, törülköző, törül és inkat. Minden darab gyársínkél származó árul ezen védjeggyel látnak el.

Készpénz-kölcsönök
 sorjegyzékre, nyeresémszjegyzékre és értékpapirokra az érték 50%-ig, a legkisebb összegzek is. Elzálogosított sorjegyzéket és értékpapirokat kiváltunk, a többletet készpénzben kiadjuk. Ezen kölcsönöket a felek tevésszerűnli időközönben és részletfizetésekkel fizethetik le. — Sorjegyzéggel biztosított árnyam-veztéség ellen a legolcsóbb díjtételek mellett. — Vidéki megbízások azonnal legelőnyösebben eszközölhetnek. **SORSJEGY-LETÉTI-BANK.** Balog A., Budapest, FERENCIEK-TERE 2. főemelet (Királybazar).

Alapított 1875. WOLF JAKAB Telefon szám 118.

FÉRFI-SZABÓ
 Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 22.

Ajánlja a készáru osztályában levő, valódi angol kelméből készült újdonságait:

sacco öltönyekben,
tennis-lüster és
mosó-öltönyekben
és nyári felöltőkben

Becsés figyelmét kirakataimra tisztelettel felhívom.

MEGKEZDŐDÖTT

a nagy tavaszi és nyári **OCCASIO** -eladás divat- és mosókelmékből, rendkívül olcsó árak mellett.

KEDD, június hó 2-ától kezdve nagy

kivételes eladásra kerül

- Angol divat-kelme, 120 cm. széles, tiszta gyapju, méterje **48 és 75 kr.**
- Francia gaze-batizst, gyönyörű mintákkal, méterje **19, 26 és 35 kr.**
- Angol zefir, teljesen szintartó, méterje **19 kr!**

Maradékok gyapju- és mosószövetekből
bámulatos olcsó árakon.

LESSNER GUSZTÁV

női divatáruháza

Budapest, V., Bécsi-utca 8. szám.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban
emerített kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszer foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

titkos betegséget

(hugycsőfolyást, sebeket, syphilit és önfertőzésből támadt idegbajokat).

Meglepő az eredmény **FÉRFIGYENGESEGNEL (IMPOTENTIA)** még öregb egyéneknek is.

Biztos siker folytán a honorárium utólag is fizethető.

Levelekre díjtalanul válasz; kiváncsi gyógyszeresek

Rendelés délelőtt 9—3-ig, este 6—8-ig.

Budapesten, Erzsébet-körút 12. sz.

Felmelet: bejárat a lépcsőnél. Külön váróterem.

Legnagyobb és legszolidabb cipőraktár

DÓCZIM.

Budapest,

Kerepesi-ut

10.

Küld kizárólag saját készítésű, feltűnő elegáns, igen csinos és rendkívül tartós férfi-cipőt:

Legjobb amerikai box- vagy lakk Derby-bakancs	4.80
Szalonlakk fűzős v. engos 4.20, gombos	4.50
Francia sovó fűzős v. engos 4.80, gombos	5.-
Amerikai box fűzős v. engos 4.-, gombos	4.50
Borjú vagy zongorhe sima engos 3.-, beütés 3.20, fűzős	3.50
Szárvas-, kutyán- vagy kutyabőrű, fűzős lábra	4.20
Szára v. fekete fűzős v. engos 3.30, amerikai begarabőrűből	4.-
Hajgubor angol bakancs 3.80, sárga begarabőrűből	4.50
Tűzűt lakk v. fűzőbőrű 4.20, katonabakancs	4.-

női cipőt:

Legjobb sztrike szarvasbőr, fűző 4.-, gombos	4.50
Francia sovó fűzős v. engos 4.50, gombos	4.80
Amerikai box fűzős v. engos 3.80, gombos	4.-
Zergo v. borjúbőr fűzős v. engos 3.-, gombos	3.40
Szalakk fűzős v. engos 3.60, gombos	3.80
Sárga fűzős v. engos 3.20, begarabőrű 3.50, gombos	3.70
Szára v. fekete fűzős v. engos 3.40, sztrike	2.80
Zergo v. lakk kivágott 1.50, keresztcsontos 2.-, sztrike	2.20
Kérbőrdű filc 1.80, engos, selyem engos	2.60

3 Óriási raktár mindennemű gyermekcipőben. 3 Kéni-Sandál-, házi-, torna- és ábrapőcök stb. stb. A most megjelent több száz ábrás egypárti árjegyzék, csomagolás és szállítással ingyen Védői megrendelések lelkiismeretesen eszaközöltnek. Nem megfelelő kicserélés. 10 forintot felül bérmentve

AZ „ANGOL KIRÁLYI”
BUDAPESTEN,
KÁROLY-KÖRUT 16.

INGYEN

szalmakalapot,

de azért továbbra is adunk

1 finom nyaraló- vagy utazóöltönyt	10.-
1 „ lüsteröltönyt	9.50
1 „ nyári öltönyt tiszta gyapjuból	12.-
1 Darányi-kabátot	3.-
1 Iroda-kabátot	2.50
1 gyermek vászon mosóöltönyt	1.20

Összes árunk saját műhelyeinkben készülnek, az elismert legjobb minőségűek és legjobb szabásúak is. Vidéki megrendelésnél elegendő a mell- és fej-bőség megjelölése. — Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk.

KLEIN és SOWARCOZ férfiszabók
TELEFON: 42.

LAKÁS
ES
ABLAK
TISZTÍTÁS
PADLO
BEFRESZTES
FEREG
IRTÁSI
ES
SZÖNYEGPOROLO ES **MEGÓVÓVÁLLALAT**

DITRICHSTEIN
KERTÉSZ
UTCA 18.
TELEFON
14 59.

A titkos betegségek
alapos gyógyításáról.

Ne sajnálja senki a fáradóást ilyen komoly ügyben, jelentkeztek egyszer személyesen, mert a legújabbban külföldön beszerzett speciális műszerrel még a legrégebb betegségek is pontosan meg lehet határozni a székhelyét, elterjedését, önemését, kórokozóját; hármly mélyen észkelte is be magát a kóranyag a szervezetbe, vagy a test nedveibe. Ezen beható vizsgálat alapján teljes birtossággal meghatározható a betegség-állapotnak megfelelő, alapos gyógyuláshoz vezető speciális gyógyítási mód is, amelyet mindenki, foglalkozásának megzavarása nélkül, otthon is elvégezhet. Ha valakinek lehetetlen volna megjelenni, akkor csak írja le a baját, amelynek pontos átvizsgálása után megkapja az utasítást és a megfelelő speciális gyógyszerkezelést is — a legnagyobb titoktartás mellett. Levelebe válaszshelyeket mellékeljen. A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat.

Ilyen tökéletes és házagpódló használnak Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, országos hírű intézete (Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.), ahol jóakarattal, őszintén és lelkiismeretesen kapnak mindenki (ugy férj, mint nő) a nemi életrel felvilágosítást, ahol a beteg vére és testnedveivel megvizsgálunk, idegét megérsődnek, az egész szervezet megszabadul a kóranyagoktól és lelki kínjai is megszűnnek.

A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel, alaposan és gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Palócz az ó speciális gyógymódjával a legelhanyagoltabb esetekben is, a bujakóros sebeket, húgycső-, hólyag-, ideg- és hátrénc-bajokat, sérveket, az önfertőzés és szifilis utóbjait, magömlést, elgyengült férfierőt (impotenciát), kezdődő elmeavart, aranyeret, vérhajok, börtettségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére külön váróterem és külön kijárat van. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 10 órától délután 6 óráig (vasárnap déli 12 óráig).

Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Első budapesti butorszállítási és be-
raktározási vállalat

Tauszky Miksa

és Társa

BUDAPEST,
VI. ker., Teréz-körút 6. szám.

Elvállal költöztetéseket szab.
kárpitozott butorszállító ko-
csikkal, ugy helyben, mint a
vidék és külföld bármely helyére

Színházak, szórakozó helyek.

VÁROSLIGETI NYARI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. május hó 31-én.
Delután 1/4 órákor fél helyárrakkal:

Siófoki kalandok.

Énekes bóbózat 3 felvonásban. Magyar színre alkalmazta Rajna Ferenc

Este:

Három kívánság.

Operett 3 felvonásban.

Kezdeté 7 órákor.

UJSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. május hó 31-én.

Delután 3 órákor mérsékelt helyárrakkal:

Kol-Nidre.

Keleti operett 3 felvonásban.

Este:

A váróteremben.

Utána:

Judith és Holofernes.

Keleti operett 4 felvonásban.

Kezdeté 8 órákor.

SZIMFONA-HANGVERSENY.

Prof. Wieschendorf H. karmester.

Első előadás vasárnap, május hó 31-én, a budai Szt. Lukács téri előcsarnokban.

NYOLC:

1. Eurvanthe-nyitány Weber.
- a) Allegretto scherzando a VIII. szimf. Beethoven.
- b) Aubade-printeniére Lacombe.
3. Valse-Caprice Rubinstein.
4. Lohengrin fantázia Wagner.
5. Hunyadi László-nyitány Erkel.
6. D-moll begédi-hangverseny Vioutemps.
- (Előadja Henrikus Walther, hangversenymester).
7. Geschichten aus dem Wiener-Wald, keringő Strauss.
8. Fantázia Aidából Verdi.
9. Tannhäuser-nyitány Wagner.
10. Andante cantab. (Vonónégy. op. 11.) Tschaikowsky.
11. H. Magyar rhapsodia Liszt.
12. „Rakoczy”-induló Berlioz.

Kezdeté 4. u. 5 órákor, vége este 10 órákor.
A szimfonia-hangverseny az egész időny alatt minden este a Szt. Lukács téri duna-parti nagy terjedelműben megtartatik.

Eddig nem létezett, páratlan a maga nemében a

REKORD

műintézet vállalata,

mely hazai szegénysorsu akadémiái művészekből alakult és céljuk a nagyközönségnek alkalmat nyújtani igazán művészi munkák olcsó beszerzésére. Kérjük a n. é. közönség b. pártfogását, mert ezáltal alkalmat ad az elnyomott művészeknek pályájuk folytatására.

Jó munkáért mindenkor kezesseget vállalunk, bármely rossz fénykép után is.

Árak minden utánfizetés nélkül:

Életnagyságu krétarajzok vagy nagyítások papírkereettel együtt 3 korona.

Életnagyságu Pastell-festmény papírkereettel együtt 6 korona.

Életnagyságu olajfestmény 10 kor.

Vidéki megrendelések utánvétellel, minden kép után 1 kor. csomagolási díj fizetendő.

Műterem: Budapest, VII., Rottenbiller-u. 46.

CIRCUS Cesar Sidoli

a Városligetben.

Ma péntekdélután vasárnapján és koltap-péntekdélutánján

két ünnepi előadás

az egyik d. u. 4 órákor, a másik este 8 órákor.

Delután gyermekok részére leszállított árak. Mindenképp előadás 16 szímet tartalmaz a programban és a déli utáni előadás épp oly gazdag tartalom, mint az esti.

Minden előadásban fellép az igazgató Sidoli és az összes újonnan szerződötték különlegességek.

„Kedden, június 2-án La Belle Géza első fellépése. Jöjjenek kaphatók Datzik (Kertész) dohánygyádjében, Kristófer, Bécsi-utca sarkán.

Nyaralók részére fontos!

„RAPID” kézi jéggép.

5 perc alatt tiszta jég. — 10 perc alatt fagyalt. — 15 perc alatt tömbjég állítható elő. — 10 éves gyermek is kezelheti. — A Jégkészítő ugyisólván költség nélküli. — Bárhol és bármikor használható. — Disszoklevél, bronzérem. — A JÉGGÉP ÁRA 200 KORONA. —

Petroleum főzőkészülék.

Teljesen szagtalan és füstmentes. — Főtétlen levegőtelen. — Minden spirituszfűzőnél biztosabb. — 10 perc alatt bármely étel elkészíthető. — Fűtvezető cső nélküli, a légszűrő-fűtő pótolja. — ÁRA 11 KORONÁTOL följebb.

Arjegyék ingyen és bérmentve. Kizárólagos elárutója:

Salgó Izsó BUDAPEST, V. KER., LIPÓT-KÖRÜT 17. SZ. Telefon: 36-75. Sürgőnyim: Metallbrénner.

D. Fèvre-féle szódavíz-készítő-gép.

melyet bárki folyton, könnyen, legújabb, frisse, egészséges és olcsó, kellemes üdítő italokat, szódavíz, mesterséges ásványvizet, bármilyen gyümölcs-szórt-gazait, kelet, (szőlő-savas tej), szénsavas hígítót (gyáron megbizhatosítottan egészséges, hígítól, pezsgőbort, pezsgőlemondát, spricet stb. készíthet.

A készítéshez szükséges kitűnő minőségű bor-kősavat, 500 grm és szódabikarbónát 400 grm. tartalmazó csomagolás ára frt. 1.70.

E. TRESSER Páris a valódi Fèvre-féle szódavíz-gépek egyedüli készítője. — Egyedüli forrást Magyarországon Kertész Tódornál Budapest, IV., Kristóf-ter, nagyban és egyenként. Arjegyék kívánatra ingyen és bérmentve.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

uszdóaink megnyitak

Mély tisztelettel

Beitser M., Scholtz Katalin,
a Nemzeti uszoda (Esküdtér, végállomás az ószes villamos-vasútkon.)
Rudolf-rakpart (az új országjár közelmében).

Christofle ezüstművek, evőeszközök stb.
a valódi ezüst egyedüli pótlója kapható

Vadisteiner F.-nél

Budapest, IV., Mária Valéria-u. 5.
Nagy választék: Üveg szervizek, porcellán és angol evőeszközökben, szállóda, vendéglő, kávéház és háztartási berendezés céljára.
Porcellán, majolika és egyéb dísz tárgyak.
Egyedüli tüzálló „Chamotte” főzőedény.

A székely ember nem hazdik!

Kevesen ismerik, de mifelénk a szép székelyföldön a havasok alján mindenki tudja, hogy a havasi gyógynövények lejárásából nyert

„Indaszesz”

(ezelőtt: Székely mentőszesz).

a székelyföld legrágább kincse, többet ér a székely föld híres gyógyvizemél, gyógyfürdőinél is, mert ezzel tartja meg az ember egészségét.

Hátsza meglepő ill. kellemes: tejfehér, nátha, influenza, közhű, csusz, izsgazgatás, idegrijás, izadás, viszketőség, hajhullás és koporsódnál, fogrjárásnál és szájrjának a fogak Apólsára: 20 belsőleg: 4-5 evőkanál; külsőleg: 10-15 evőkanál, melegvízben, 1-2 evőkanál, Budapestben kapható: Török J. gyógyszerárban, Király-u. 12. s Neruda Nándornál, Rössuth Lajos-u. 7.

Kénte: **Balzsovich Sándor** gyógyszerár, **Sepsiszentgyörgy** (Erdély) Rössuth-ter 19. ki bérmentve küld bármely indaszesz 3 üveggel 3 kor. 85 fillérrel, 6 üveggel 6 koronával, 12 kis próbavízrel 3 koronával. Budapestben kapható: Török J. gyógyszerárban, Király-u. 12. s Neruda Nándornál, Rössuth Lajos-u. 7.

Nagy Magyarország

A magyar történet jövő százada!

Írta HOITSY PÁL
Ára I kor. 60 fillér.

A magyar imperializmus tudományos kifejtése. Szencszi István történelmi-büncsele, politikai tanulmány.

FŐBB FEJZETEI:
Magyarország régi lakóinak története és a történelmi levezethető igazságot. Az előadott történeti tények okai. A megállapított okok hatása a jövőben. A hódítás kényszere. A hódító politika akadályai és feltételei. Miként segíthető elő a természetes fejlődés.

LAPSEMLE:

Lehetőleg egy szerűbb, keresetlenebb, higgadtabb szavakban nagy, igaz, verforrált dolgokról beszélni. — Hátsák vagyunk Hoitsy Pálnak a könyveit, mert reményekben megerőlt, munkánkra megédes, megacéloz bennünket.

Budapesti Hírlap.

Vajha olvasnák el sokan, nagyon sokan ezt az érdekes, okos, lelkesítő, hálás könyvet. Es szívjuk megunk-ha azt a realitást, amelyet ez a tudós elme egy sok ezeréves múlt szemleiből kiváltott. Szeretettel és hódolattal üdvözölöm a könyv szerzőjét.

Budapesti Napló.

Foitsy könyve a magyar faj törekvés számára az irány megjelölése, tartalommal való ellátása — jövőnk időre.

Magyarország.

Megrendelhető minden könyvkereskedésben.

Kiadta Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cs. és kir. udvari könyvkereskedés Budapest, Andrássy-u. 21.

Egy használt gyári kémény

(vasbádóghól) 19 méter magas, 60 cmtr. átmérőjű, jutányos áron eladó.

Bővebb felvilágosítást: **Lingel Károly és Fiai-nál** Budapest, VII., Rózsa-utca 4.

HA MÁR

semmiféle kísérlet nem használt, próbálja meg a Szapal csúsz- és köszvény-kenőcsöt. Ára 5 korona utasítással. Kapható a „Mágy király” gyógyszerárban Bpest, V., Marokkai-u. 2/N

Tausig Gyula

kávé, tea- és rumbohózálati üzlete

Budapest, VII. ker., Dohány-utca 39. sz.

1 kilo gyöngykávé	1.10
1 „ háztartási kávé	1.20
1 „ kifutó kávé	1.50
1 „ valódi arabs mokka-kávé	1.70
1 „ arany-jáva-kávé	1.70
1 „ legfinomabb ceilon-kávé	1.90
1 „ legfinomabb kuba-kávé	2.10
1 „ legfin. gyöngykávé (asztali gyöngy)	2.15

Naponta frissen pörkölt kávék. Igen finom keverékek klijója — 1.40 és 1.70 frt. Legfinomabb keverékek klijója — 2.00 és 2.30 frt. 4/5 kilos postaszék, bármely postafiókára franco. Vízszel-árutók- és kávéknak külön árk.

Szállítunk utánvétellel a monarchia minden állomásra költségmentes csomagolással

legfinomabb régi horvát uradalmi szilviorumot.

3 üveg 8 k. — 6 üveg 13 k. — 12 üveg 28 k.

Továbbá 25 egész 600 literes horodokban különben elárult valódi uradalmi szilviorum. Kimerítő arjegyék bérmentve.

Horvát szilviorumkiviteléi társaság. **Hinkó Kaufmann & Co. Zágráb, Horvátorsz.**

Csiszolókővek darabja 20 fillér

fehér, vörös, fekete kísérletképpen előadó a csiszoló vaszarnakában, Rappold Sándor, Budapest, VII., Akácfa-utca 57. imelék-utca Király-nicától az Erzsébet-körút közelében).

Ő csász. és Apost. kir. Főpostások legfőbb elhatározása folytán. A polgári jótékony célokra szánt

XXXV-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák Birodalomban egyedüli törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18,307 nyeresémet tartalmaz képzésben 506,880 korona összegben.

A főnyeresemény 200.000 koronára rug.

A nyereségek kifizetésére a csász. kir. lottójevedék kereskedik.

A húsz visszavonhatatlan 1903. évi június 18-án fog megtartani.

☞ Egy sorsjegynek ára 4 korona. ☞

A sorsjegyek Récsepben a csász. kir. Államsorsjátékok osztályánál, II. ker., Vordara Zoltánstrasse 7. sz. n., továbbá a lottójevedékekben, dohányüzletekben, adó-, posta-, táv-írás- és vasúti hivataloknál, vállalkozásokban stb. kaphatók. Játéktervek sorsjegyekről részére ingyen adóznak ki.

A sorsjegyek portómentesen küldetnek szét.

A csász. kir. lottójevedéki igazgatóság államsorsjátéki osztálya.

Kerékpár-javításokat

zománcolást és nikkelezéseket igen olcsón és szakemberen csinálunk. — Kerékpár alkatrészeket 30 százalékos áreszállítással szállítunk. —

Első rendű kűlő gummi	frt 6.50 és frt 4.-	1 pár kűlő pedál	frt 3.- és frt 2.50
Kűlő rendű belső gummi	frt 3.- és frt 2.25	Kűlő angol esengő fűt	frt .75, —.50 és .35 frt.
Acélszem lámpa	forint 3.25 és forint 2.25	Angol nyereg	frt 1.25 és frt 2.50
Calcium Carbide	kgfr. frt. —.35	Telepek pumpa	frt 1.40 és frt 1.15
Olaj lámpa	frt 1.35 és frt 1.-	Amerikai francia kulcs	00 és 35 kr.

Valamint minden kerékpárkészít és — Használt kerékpárok 35 fillérrel feljebb. — A szállított árakat feltétlenül vállalkunk és nem telészet esetén a pénzt visszaküldjük.

LÁNG JAKAB és FIA

az Angol Helical Premier kerékpárok forrástára
Budapestben, József-körút 41. és fők-üzlet Rottenbiller-u. 1.
Nagy Arjegyék ingyen.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. május hó 31-én.

Rip van Winkle.

Begyenes nagy operette 4 felvonásban. Irta Mailhac Gillo és Farnie. Fordították Erva Lajos és Falk Rikárd. Zenéjét szerezte Planquette Róbert.

Derrick	Solymsi	Lisbeth	Singhoffner
Adrien	Magda	Pickly	Szerdahelyi
Van der Bilt	Kovács M.	Jacinthe	Harmath
Noik	Ujvári	Hudson	Rózsa
Katrina	Kápolnai	Szellem	Kenedich
Rip van Winkle	Raskó	Törpe	Dezsi

Kezdete 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. május hó 31-én.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal.

A drótoslót.

Nagy operette előjátékkal, 2 felvonásban. Irta Leon Viktor. Fordították Ruttkai György és Mérei Adolf. Zenéjét szerezte Lehar Ferenc.

Günther	Boros	Pfefferkorn	Sziklai
Mici	Kornai	Zauska	Szenyörgyfi
Jankó	Rubos	Milos	Ráthonyi

Esté:

Ugyanaz.

Kezdete 7 1/2 órakor.

PÖSTYÉN:

Kénes iszapfürdők. Budapesttől 4 óra.

Köszvény-, csusz-, ischias-, exsudatok-nal

orvosilag első helyen ajánlván.

Tessék prospektust kérni, Fürdőigazgatóság.

Ischias, köszvény, rheuma, csonttörések és ezek utóbjai ellen biztos gyógyulást nyújtanak

Herkules-fürdő

világhírű kénsav- és só-sulfidforrásai.

Felvétele tartózkodás a dalmáciai-hercegi Kárpátok ózonsav hegyi levegőjében. — Legnagyobb kényelem. Mérsékelt árak. — Igen érdekes fürdőközpont. — Kitűnő vasuti összeköttetés. — Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

IWONICZ

fürdő-gyógyintézet és klimatikus gyógyhely
Galliciában (vasutállomás).

Európa legerősebb jód-bromosavas és vasas forrása, gyönyörű előveles erőforrás, 610 méter tengerszín fölötti magasságban.

Gyógyászok: Amalte és Károly forrás baloldali betegségek részére: jód- és szénasavas fürdők (mint Naumburgban), lap- és felfűtőfürdők, hydro- és elektroterápia, masszázs és gyógygymnastika.

Gyógyászok: Scrophulose, női betegségek, csusz, mindennemű daganatok, csont- és bőrbetegségek stb.

Kényelmes berendezés, olcsó lakások, villamos világítás, vízvezeték, friss források, gyógyzöldség, mulatók. Naponként tanterület a kápolnában. Posta- és távírdelelőhely az intézetben. Szállító mindig rendelkezésre áll.

Fürdőorvosok: Dr. Wernicki József, Dr. Sianiszenszki Gyula, valamint 2 nagy orvos.

Fürdőidény: május 31-től szeptember végéig.

Lakások, asványvíz, só és láplóg az intézetnél rendelkezés. Bővebb felvilágosítással készséggel szolgál az Iwonicz fürdőintézet igazgatósága.

Gyertyánliget

(Máramaros megye)

a legszebb, legelőzségesebb klimatikus erdőhegyi gyógyhely, asványfürdő és vízgyógyintézet.

Családias szőlő magas fekvés, por- és szélmentes, csodás, nyugodt levegő, kitűnő illó és könnyen emészthető tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vízgyógyintézet.

Legradikálisabb gyógyhelyek: vöröszőlőhegy, napkor, idegesség, neurasthenia, gyomor-bélbajok és női bántalmaknál. Kényelmes csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. IDENY: május-október. Vasuti állomás Nagy-Bocska.

A fürdőigazgatóság.

LIPIK

Szlovániában,
I. rendű fürdőhely

Egyetlen jédtartalmú alkális hőforrás (64° C.) a kontinensen.

A lovajvízi vasut állomása (Dugosellon át). Azonkívül Pakrac-Lipik déli vasut állomása (Zónatarifa).
Külföldre: Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel.

Fényesen berendezett gyógyterem, kávéház és étterem, nagyszabású park, fedett sétány, térszerű kitűnő gyógyszállók, katonatiszti gyógyház, gyermek-szantatórium, pompásan berendezett fürdőépületek, villamos világítás.

Feltűnően hatásos gyomor-, bél- és gégehurtnál, köszvény és csusz bajoknál, ischiasnál, csontbajoknál, mindennemű hurutos bántalmaknál, valamint minden mirigy- és vérébetegségnél.

Fürdőidény máj 8. kiváló orvos rendel.

Lipik névű széküldése egyneműen a forrástól, továbbá Édeskút L. cégtől Budapestben, valamint ifj. Ungar S. cégtől Bécsben.

Lipik forrását közvetlen a fürdőigazgatóságnál rendelhető. — Bővebb felvilágosítással szolgál a fürdőigazgatóság.

Siófok

Budapesttől 2 1/2 órányira, a déli vasút mentén. Vasuti és hajóállomás, posta, távírde és telefon.

BALATON-fürdő
Nyaralásra és ki-
rándulásra a leg-
ajánlottabb hely.

Megnyitás június 10-én

olcsó menettérti jegyek május és szeptember hónapokban.

A Budapesttől 610 méterre, d. n. 5 óra 25 p-kor és Siófoktól reggel 6 óra 45 p-kor induló fürdővonatok személyvonali díjazással közlekednek. Június és augusztus hónapokban vasár- és ünnepnapokon külön vonatok rendkívül mérsékelt menetjegyekkel. Magasan felülült egészségterület, ment minden stüppedéstől kitűnő fürdő, bárony-úton tájjal és pompás idegzőző hullámmal. Modern kényelmi 3 szülő vízvezetékkel és villanyvilágítással.

A vendéglő és kávéház hátr. kerületben a la Carte és napi 5-7 koronás penziószóval ékeztével. Gyönyörű park, parti sétány és fenyves. Eledény június hó a szobáknál 40 szizalék engedelménytel. Felvilágosítás, prospektusokkal, készséggel szolgál a fürdőigazgatóság Siófokon és május hó 31-éig Budapest, V. Arpád-utca 11 I.

Porto rose

Pirano mellett (Istria).

Tengeri fürdő Láp-fürdő tengerrel láppal. LÁPFÜRDŐ tartalom, tehát ószabonossággal minden nagy beszűkítő képességek mindenféle izomjain ellen, csont, ízület, izombetegségek stb. (különösen rheuma és az arthritist különféle bajjainál) női bajok, angolkór, vöröszőlőhegy stb. Prospektusok és felvilágosítások ingyen.

G. O. Frediani, fürdő-bérlés és igazgató.

Balatonfüred

gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegyében. — Posta, távírde, és telefon helyben. — Elsősorban fürdőintézet. — Fürdőidény május hó 31-éig szeptember hó végéig. — Tízóra, ózonsav, anyba egyetlen lejárati levegő, gyógyászat, szénasavas, vasas gyógyforrások: juhász-, és szőlőkúra. — Masszázs. — Szénasavas meleg pezsgőfürdők (Schwartz-rendszert szerinti). Szénasavas hideg fürdők. Gőzfürdő, zuhanyok, balaton-tavi hidegfürdők és úszóudak. — Orvosi tekintélyek által igen ajánlván: vöröszőlőhegy, görvél, gümőkór, csusz, köszvény, legyőzőerők hurutos bántalmak, rekedtség, verőköpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-vérősegg, női bajok, ideg- és aranyerbántalmakban. — Hegyek által vedett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezési gyönyörű, széles csatornák. Aranykő sétányok, lombos park, fenyveselget, térszerű színterületek, hevenyek táncmulatók, ártóesetek kioldására, sétacsalonakítás. Elegáns lakások, csinos nyaralók. A szobák ára 80 fillérről 10 koronáig. Június 10-ig és augusztus 31-éig a szezon végéig a lakások 20 százalékkal olcsóbbak. Napi ellátás számlánként 4 koronától. Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófoktól gőzhajón 1 óra, Veszprémtől bókajon 1 és fél óra. Vasuti szezonidény 33 egyházas szizalék kedvezményrel, menet-terti jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főnöke: dr. Huray István, kir- tanácsos. Lakismegrendelések előbb beküldése mellett, Lángi Valerian fürdő- igazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. — A Balatonfüred asványvízének, mely mint éterndi víz is igen kedvelt, forráskútja: Édeskút L. udvari asványvíz-állomás Budapestben, ezonkívül kapható a balatonfüredit kutkezelőszégnél, Szemerey Jánosnál Veszprémben és Timon Györgynél Szekesfehérváron. Prospektust ingyen szolgálnak a fürdőigazgatóság.

SZT.-MARGITSZIGETI gyógyfürdő Budapestben.

Nyári- és téli-gyógyhely.

43.3° C. kénes hőforrás, Thermal-, iszap-, villamos fény-, mcsterséges szénasavas, fúrrológ-, mindennemű gyógy- és edző (Kneipp)-fürdők. Svéd gyógy-tornaterem. Napfürdő, 150 hold árnyékos park. Csusz, köszvény, ischias, ízületi bántalmak, emésztő, szervi-bajok, szívbetegség, vesebántalmak, vöröszőlőhegy, ideggyengeség ellen. Szt.-Margitszigeti üdítővíz: elsőrangú szénasavval toltított asványvíz, mint asztali víz legjobban ajánlván.

Sternberg Ármin és Testvére

BUDAPEST KEREPESI-UT 36.

Mindenki lehet kiváló művész a zongora játszásban

PIANO PLAYER SIMPLEX

egy művészi készülék, melynek segítségével mindenki bármely zongorán vagy pianinón, a technikailag legnehezebb klasszikus és modern zeneműveket, minden hangszínezéssel és a legkorrektebb ütemben eljátszhatja, mint bármely nagy művész. Ezen készülék teljesen a játszó befolyása alatt áll, tehát nem hasonlít a már ismert gépies szerkezethez.

A világ legtekintélyesebb zenekorifeusai, többek között: Sembrich, de Reszké Eduard, Dickinson Elbert, Calvé Emma, Strakosch Edgar, Bannel Alex, Scheidemantel Karl vettek PIANO PLAYER SIMPLEX-et és a legnagyobb elragadtatással nyilatkoznak ezen csudálatos készülékről.

Családi- vagy clubestélyekre ugy a fővárosban, mint vidéken a PIANO PLAYER SIMPLEX-el hangverseny rendezését mérsékelt díjazás mellett elfogadják a magyarországi képviselők

Sternberg Ármin és Testvére

cs. és királyi udvari hangszergyárosok
Budapest, VII., Kerepesi-ut 36. sz.

Az összes zenekari hangszeretek, valamint legkiválóbb gyártmányu zongorák, harmoniumok, czimbalmok gyermekeknek mechanikai hangszeretek.

Phonograph és Grammophon dus tárháza.
Mindezekről külön-külön képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

cs. és kir. udvari hangszergyár STERNBERG Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 36. szám.

Törvényesen védett

Bob-csemege

? ? ? ? ? ? ? ? ?

**Sirnak utána fiuk — leányok,
Sirnak utána urak — asszonyok.**

? ? ? ? ? ? ? ? ?

**Legujabb vívmány,
Bámulja az egész világ.**

? ? ? ? ? ? ? ? ?

**Jaj de édes, oh be jó,
Gyógytárakban kapható.**

? ? ? ? ? ? ? ? ?

**Orvosok szívesen rendelik,
Mindnyájan örömmel élvezik.**

? ? ? ? ? ? ? ? ?

A törvényesen védett

„BOB-CSEMEGE”

egy olyan kellemes cukrozott

≡ **„Gyümölcs-Hashajtó”,** ≡

mely 2 óra alatt egy igen finom és minden fájdalom nélküli székletétet idéz elő ugy felnőtteknél, mint gyermekeknél és a mellett szabályozza a lusta beleket — még krónikus esetekben is.

**Egy teljes doboz 80 fill. postán csak 5
dobozzal küldhető 4 kor.-ért bérmentve**

Ez az egész — semmi más
Nem dicsérhet — jük tovább,
Fölülmulja — önmagát
Adtunk neki — olcsó árt.

Egyedül
készíti:**ERÉNYI BÉLA**gyógy-
szerész

Budapest, Károly-körut 5. sz.

FŐRAKTÁRAK: Lux Mihály, Muzeum-körut 7., Gara és Roth, József-körut 78., Kartschmaroff A., Kerepesi-ut (Népszínház),
Fodor Márton, Váci-körut és Király-utca, Molnár és Moser, Koronaherceg-utca, Neruda Nándor, Kossuth Lajos-
utca, Szécsi Sándor, Andrassy-ut 76.

Kataphorese

Uj gyogymod!

Felülmulthatatlan gyoghatasu
IDEG-, NEMI-,
 hör-, vérbetegségek, bujakóros
 (siphilis) betegségek, öntetözés utó-
 bajai és férfúi gyengeségi állapotok,
 impotencia görkeres gyógyítására. Tap-
 asztalt radikalitás és gyors eredmé-
 nyek folytán honorarium teljes
 gyógyszer után fizethető. Elsőrendű
 intézet mintaszerű gyógytermeivel.

BUDAPEST,
 Teréz-körút 44., I. em.
Dr. Mitzger Tivadar

személyes vezetése alatt nyitva egész nap.
 Levelekre díjtalanul válasz.

Szabott árak!

Szabott árak!

Cs. és kir. udv. szállítók.

NYÁRI

Lawn-tennis-öltöny 18 kor. és feljebb.
 Csikos lüszter öltöny 20 kor.
 Divatos gyapjú öltöny 30 kor.
 Kiterjedt gyermekruha-osztály.
 Külön mértékosztály.

KOHN HELLMANN és FIAI

cs. és kir. udv. szállítók

AZ „Angol szabó”-hoz
BUDAPEST,
 IV., Károly-körút 12.
 Flóküzlet:
 Károly-körút 30. szám.

Nem felejtél össze előlünk hasznosakkal, aki meg-
 ügyelt törvényes védjegyünket, amely minden egyes
 ruhadarabon látható. — Köpes árjegyzék kívánatra ingyen
 és németül.

The Trillophone

Uj feltűnést keltő hangszór. messze kihuzható hangszóval,
 zenészek és nem zenészek számára. Hark, azonnal minden
 kórusmozart és hosszabb gyakorlat nélkül a legszebb dars-
 boksz, népdalokat, tüneményeket, indulásokat, a „The
 Trillophone”, öltönn, társasokban, tantervezésen
 vagy kirándulások alkalmával a legszebb zene. A trillophone-
 zene nagy hatást gyakorol a hallgatóra: őt nagy, belsőleg
 szép hangokat varázsol elő, mint amelyeket az emberi
 tüsszel s oly igazán egyen hangszerekből sem lehet kitalálni.
 Ara darabonként, pontos használati utasítással együtt 1 frt
 1.75. A széküldés a pénz előzetes megküldése mellett vagy
 utánvéttel történik. Kapható: Bécs, II., Lillen-
 brunngasse 17.

Zenélő ingaórák

az órágyártás legújabb termékei. Ezek
 francia miniatűr-óraórák 60 cm. hossz-
 szuk, a szekrény egészen olyan, mint
 a rajz, természetesen dísz, finomra fé-
 nyvezve, művészes faragványokkal, órá-
 kint a legzebb indulókat és táncdara-
 bokot játsza. Ara szekrényvel és
 csomagolással csak 8 frt. Ugyancsak
 ára zenemű nélkül, de utószerekesíté-
 fél- és egész órákat úgy, szekrényvel
 és csomagolással csak 6 frt. Torony-
 hangzó órával 6-80 forint. — Ezen
 ingaórák nemcsak garandált precíz
 pontosággal járnak, 3 évi irással
 járólással, hanem valóban finomra
 készített, nagy gyönyörű, elegáns
 határadak is. Ébresztőóra csouge-
 tyúval és éjjeli világító mutató-
 lappal 170 frt. Ébresztőóra zenével,
 csengővel helyett zené, 6 frt. Nickel
 romantik óra 3 frt. Valódi szűrt re-
 montoir óra, kétféleképpen 5.50. Csak
 utánvét ellenében küldünk. Nem meg-
 felelő árú visszavétetik, a pénz vissz-
 küldetik, tehát nincs semmi rizikó.
 Nagy képes árjegyzék okraján, lan-
 cokrol, gyűrűkrol stb. ingyen és
 németül.

Josef Spiering, Wien, I., Postgasse Nr. 2. x.

Orenstein és Koppel

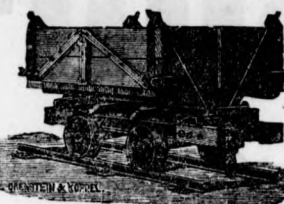
BUDAPEST,

keskenyvágányu vasutak gyára.

Felsőerdősor 24. (Andrássy-
 út 88.) Szt.-Lőrincz nyaraló (Budapest
 mellett.)

Szállít és bérbead teljes vasuti berendezéseket, úgy kézi mint ló- és mozdonyüzemhez.

Csatlakozó
 vágányok.
 Szabványos
 fordító-
 korongok.

Kotró-
 gépek,
 szarvaz és vízben
 való kotrolásra
 Elvállal
 nyomjelzéseket

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Berger-féle gyógy-

kátrány-szappan

orvosi felkiáltások által ajánlva, Európa legjobb államaiban is nagy sikerrel alkalmazatik

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen fölött pikkely-sömör, koszos bőrdíj, kátrány, ugyancsak orvosságok, ótvár, labradás, folt- és szá-
 kalkorpa ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a
 fa-kátrányt 40 %-ot és minden egyéb, a kereskedelemben
 előforduló kátrány-szappanoknál lényegesen kifinomult. Több
 bőrbetegségekkel sikerrel alkalmazatik a kátrány-szappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-szappan.

A greengöb kátrány-szappan az arcbőr tisztáltsági el-
 őltetője, a gyermekeknek valamennyi fejbetegségével ellen
 felelőmulhatatlan bőrtisztító, mosó és fűrészsappan min-
 den napi használatu szolgá

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

30% glicerín tartalommal és finom illattal. Ara minden faj-
 nak használati utasítással együtt 35 kr.
 Ugyancsak célokra és foglalkozásokra szolgál a Berger-féle

PANAMA-szappan.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelni
 a dök. Borez-szappan a bőrgyógyászok, bőrgyógyászok
 pattanások ellen, carból-szappan a bor-simításra használatu,
 a szél elleni fertőtlenítő szappan Berger-féle tenyő fűrészsap-
 pan és mintipiperosszappan, Berger-féle gyermek-szappan
 a szesz kor részére (25 kr.)

Berger-féle Potrosulfid-szappan

ezes orr, kiütés, bőrvizkeletesség és arcbőröség ellen (75 kr.)
 szeplő szappan igen hathatos.

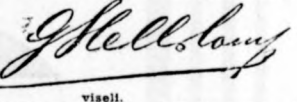
Berger-féle képes tejszappan

művelés és arcisztartás ellen. Tannin-szappan labradás
 és hajkullás ellen.

Berger-féle fog-paszta tubuszokban

1. sz. pofos fogaknak 2. sz. dühányosoknak. Ara 30 kr., a
 legjobb fogtisztító szer. A 1901. Berger-féle szappanokat
 illusztr. utalunk a repülőgép. Aranyerem a párisi kial-
 lításra 1900.

Tévedta vezetés elkerülése végett mindig a valódi szer
 bevált Berger-féle szappanok kerendők, az itt leírtakat
 védjegyre tessék figyelni és — miután számos hataste-
 les utánzás létezik — minden valódi Berger-féle sap-
 panokéje, valóságosul egy
 egy további jelet az itt
 leírtakat cégaláírt
 és vörös nyomatban
 viseli.

Budapestben nagyban és kicsinyben kapható: Tóth József
 gyógyszerüzem Király-utca, továbbá Kicsinyben Budapest: az
 Nagyracsiz összes többi városunk minden gyógyszerüzemében
 A Berger-féle szappanok minden jobb drogériában és illatszer-
 kereskedésben kaphatók.

Császári és királyi udvari szállító.

FERNOLENDT

előföenyvez. a világ legjobb fenyőmára, gyorsan mélyreható fenyő és a bíratorisági fenyőre.
 Alapított 1882-ben. Gyári raktár: Bécs, Sohlerstrasse 21, Kapható mindenütt!

MELOCCO PÉTER

cementárugyár és betonépítkezési vállalat

Budapest, VI. kerület, Dévai-utca 21. szám.

Hennebique-féle

VASBETON

épitési rendszer.

1900. évi párisi világkiállitáson

Grand prix

Szabadalmak:

„Hennebique” épitkezési rendszer,

„Conoret” bordás vasbeton-födém,

Betoncsőgyártási gép,

Bazaltmüköt-burkolat,

Vasuti jelzősodronyvezető-csatornák,

Telefon-kábelcsatornák.

Fióktelepek:

Debreczen,

Győr,

Temesvár.

Gyár üzem:

Csömöszölt portlandbetoncsövek,

Római és velencei márványozaklapok,

Mükőgyártás: lábazati és erkélyelemek,

oszlopok, fedkövek,

Üregezett cementválaszfalak,

Mindennemű cementárúk.

ÉPITKEZÉSI OSZTÁLY.

Vasbeton mennyezetek. — Monier és Rabitz-munkák. — Burkoló-munkák. — Bazaltmüköt-ut és járda-burkolat.
 — Városok egész csatornázása. — Zsilipek, gátak- és turbina-telepek. — Beton-hidak. — Vasbeton-hidak.

HENNEBIQUE rendszere szerint.

Költségvetések és tervek díjtalanul készítettnek. Részletes felvilágosítások azonnal.

Kérjen csak SELLE és KARY-féle

FREDRIT

Legjobb tisztítószere minden nem lábellenek
Sárga és fekete. Kiválóan ajánlatos box-calf, oscaria, sevre és lakkcipőnek. Wien, XII/1

Butor-vásárlóknak
legmegelőzhetően ajánlatos a dda választékú régi elismert jöhrnevd bírárosi astantos- és kárpitos-butoreg

Sárkány J.
Budapest, IV. Ferenolek-tere 3. (Király-basar). Teljes menyasszonyi kelen-gyek, valamint egyes butorokok-bani székkeletük fedezetére.

Magyarország legnagyobb cipőáruháza

elárusít és szétküld jótállás mellett a legújabb, legjobb minőségű cipőket.

Szabadalmazott gummi sarokvédő párja 50 kr., 10 forintos megrendelésnél ingyen. **Agli-keneszt** minden pár cipőhöz ingyen.

- Férficipő:**
- Borjubar cuqos v. füzös, erős kivitel 3.-
 - Borjubar betetes, cuqos v. füzös 3.20
 - Derby-fagcs, box, sevré v. lakk 4.-
 - Dongola v. szarvarbor, könnyű, fájós lábra 4.-
 - Katonabakacs 3.50, tisztí cipő, sima 4.-
 - Férficipő, fekete v. sárga, jól rug. szarva 4.50
 - 1000 pár barna lakkbetetes gyermekcipő, 5-12 évig 1.50

- Nőficipő:**
- Fényes zerge betetes, cuqos v. füzös 3.-
 - Erős zerge v. csikóbródi 3.80
 - Boxbr, sevré v. dongola, cuqos v. füzös 3.50
 - Levegő, rugata 2.-, cuqos szarva 2.50
 - Fényes zerge gombocipő 3.40
 - Szarvarbor, szürke v. lakkpangli 1.80
 - Kemétpő 1.25, vitrolávaron hátlepő 1.-
 - Lakk kivitel v. sárga kivitel 1.50

Arjegyeket több száz dívtatos ábrával ingyen és bérmentve. Mértéknek megfelelő a harisnyában levő láb, papírlapra állva, minék körvonalat lerajzoljuk.

Nem tetsző árut kicserélek vagy a pénzt visszaadom.

Agulár Dávid

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körnt 6. sz.

Kwizda Ferenc János
ca. és kir. ausztr.-magy. rom. kir. és bolg. fejed. udvari szállító

ker. gyógyszerész
Korneuburg, Bécs mellett.

KWIZDA FLUID

Kilgyóvédjegy (Touristafüld)

Kwizda Ferenc János gyógyvívüldja régen bevált diét. kozmetikus szer (bedörzölés) az emberi test finának és izmainak erősítésére és edzésére. Kedvelés és elismeg-ujtása céljából eredmény-nyel használják az összes turisták, kerekcipősek és lovagló: nagyobb tounak után. Nagy üveg ára K. 2.-, kisebb üveg ára K. 1.20. Az összes gyógyszerárakban rakáron. Képes arjegy-árok ingyen és bérmentve. Főraktár: **Török József** gyógyszerész, Budapest, Király-ter 13. és Andrássy-ut 26. szám.

SHOWERPROOF

(NEM GUMMI)

ESŐ ÉS POR ELLEN PALETÓ ÉS GALLÉRFORMÁKBAN

KAPHATÓ KIZÁRÓLAGOSAN

NŐI FELÖLTŐK ARUHAZABAN

BUDAPEST, KOSSUTH LAJOS-UTCA 9.

Ismételődek megfelelő kedvezményben részesülnek.

Mindenki az ITSEM festőszerrel fest.

Angol királyfesték.
Egyetlen megbízható festőszere a hástartásban, amely-lyel mindenki fáradság nélkül 15 perc alatt ruhát, bútort, cspéket, szallagot, függőnyt és általában mindenféle szövetet átíthat.

Gyászszetek alkalmával különösen ajánlatos, mert néhány pillanat alatt egész ellértelt egész ruhátárt lehet átíratni. — Az ITSEM teljesen merengmentes. Ára húsvenkédnt, amolyan egy nagyob ruhaházakból át lehet íratni, 70 fill. fekete és sötétkék 10 fillertől több.

THE ITSEM HOUSEHOLD DYE Co. LONDON és BRADFORD.
Vezetőképviseelő Ausztria, Magyarország, a Kelet, továbbá Németország, Oroszország és Olaszország részére:

KRAUS & COMP., Wien, VI. Millergasse 52.
Kapható Budapesten: Krayer E. és Társa, V. Váci-ut 6. VII. Árkádszék 64. Kerepesi-ut 10. IV. Városház-körnt 10. Noruda Mándor, Kossuth Lajos-utca 7. Straub U. IV. Városház-utca 4. Lux Mihály, Múzeum-körnt 7. Irgang Kálmán, IV. Egyetem-utca 11. Detsinyi Károly, Fűrdő-utca 10. Kun Sándor, IV. Ferenolek-körnt part 10. Hartl L. és Társa, II. Fő-utca 21. Canka Bela Andrássy-ut 84. Parfümerie Ideal, VI. Teréz-körnt 6. Leohler K. és Fia utóda Cantzier Frigyas, VI. Király-utca 70. Schuster György, Andrássy-ut 41. Farkas-Béni Andrássy-ut 57. Rosenbergy Testvérek, V. Lipót-körnt 20. Welz és Társa, II. Fő-ut 33. Raiser J. és Társa, II. Corvin-ter 6. Baborszky Lajos, Csomóri-ut 30. Kertész Tódor, Kristóf-ter és minden előkelő szakmabeli üzletben.

Aki zongorát = pianinot = harmoniumot

a legjobb bel- és külföldi készítményt

legolcsóbban, azaz első kézből óhajt vásárolni,

az forduljon

Éder Antal Gyula

számos év óta fennálló zongora raktárába

IV. Váci-utca 28. (Városház-tér),

ahol 37 év óta a legjobb bel- és külföldi gyáraknak a f-raktára van, tehát az eladási árak legalább 10 százalékkal olcsóbbak, mint bármely más raktárban, a miről a t. vevőközönség bármikar meggyőződést szerezhet. Kérdezőkódésekre szivesen válaszolok.

Egyedül valódi angol Balszam Thierry A. gyógyszerésztől

Közegészségtgyilleg megvíválgálva és jóváhagyva.
Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyoltalma alatt áll.

Ezen balszam bőséges és kúllógó használható. — 1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elöhrbetelen gyógyiszerek bizonyult, a katarthust a katarthust és köpetkivárat, a fájdalom köhögésnek elejét veszi, sőt meg regibb betegségeket is gyógit. 2. Kúllós hatással van torokgyulladásnál, rekedésnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kúrtja a hideglelést. 4. Meglepe gyorsan gyógit gyomorgerősít, kölkít és szaktatásokat. 5. Jótékony hatást és vértisztít, hisztia a veséket, megazúntit hypochondriát és melanohóliát és előmozdítja az ét-lyágyat és emésztést. 6. Kúllós hatás van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénészn, továbbá minden fog- és szájbetegségeinél és megszünteti a febfőgést, valamint a szájb- és gyomor rossz szagát. 7. Kúllós csodás gyógyiszere minden sebre, ugymint hórsépenés, sipoly, szemölcs, ópási seb, fagyott testrés, ruh, koss és kiütések, megszünteti továbbá a főfájást, zugást, szaktatást, kérszénvt fűllátást és h. Tessek mindig vigyázzál a zúld apaca-vedjegyre, mint fest látható! Hamisítások! legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonkcsa bérmentve az osztrák-magyar monar-chia minden postafiólmására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatol. Bosznia és Hercegovinába 4 kr. 60 fillér. Keressebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg ízetés utalványozása vagy ízetéses mellett.

Miért szenved? mikor ének a hltos gyógyulára a legregibb sebeknél is kúllós van és majdnem mindig elöhrbetel a fájdalom és egyéb tünetek.

Thierry A. gyógyisz. egyedül valódi centifolia-keneszt

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalom enyhítésében pedig előhrbetelen. Valódi centifolia-keneszt használják a gyermekgyógyászat mellbajainál, a tejvártás akadályainál, melkenonyvendéinél, vörhenyénél, mindentől régi bajnál, nyilt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, abscessu, dagadt lábknál, sőt sebeknél is: tüdő, szart, lúg, vágott és rousolt sebeknél; az idegbetettek kivárlatánál, mint üveg- és fészaklás, homok, daravitis stb.; színdentésé dagadt, kúllós, karunkulús, új kérszénvt, valamint ráknál, kérszénvt, kérszénvt, hólyagnál, monétól kiesesedést lábknál. Egész sebek minden nemét, fagyott testrészek, a beteges fekvésről eredő sebek, a nyakon támadó dagadt, vördegnakot, fűllát és a gyermek sebeknél stb. Széküldés csak az óvszer előhrbetelen elöhrbetelen. 2 üveg csomagolásai, postafiólmással együtt 8 kor. 60 fillér. Számtalan elismert bizonyítvány eredetiben megköthet. Mindenkit önk hamisítványok valódiát és kérem vigyázzál, hogy minden helyen a cég: **Orangyal-gyógyiszerter Thierry (Adolf) Limited Prograda** beövege legyen. E két gyógyiszerben fehérmelkissal szer, sőt sebeknél is, ellenben minél regibb lesz, annál érsz-keőbb és hatékonyabb, és nem a megleg, sem pedig a hltog nem árt nekik, így lehet az év bármely szakában kúllós. Haladon mindig van hatásuk és segítnek, legalább az orvos megkérésig, bérmentesen nem szabad hamisítványokat vagy öfős sebekkorosra ajánlt hasonló, és hatástalan szereket használni, melyekről csak legkelebb a péntat dobnyk át, hanem maradjanak csak a mellet a két régi elismert, jó, olcsó, megbízható, amellett legkelebb, világhírű szernek, melyeknek minden családnál talárlhatónak kellene lenni. A hol a fezt ismeretű védjegyekkel valódnak kápní nem lehet, tessek egyenesen rendelni és elnezei:

Thierry (Adolf) Limited Orangyal-gyógyiszerter, Prograda Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Körp. raktár Budapesten: Török J. Gyógyiszerter és dr. Egger Leo és József, Váci-ut 17. Zárkáb-ban: Mittobach J. gyógyiszerter és Bécsben Brady C. gyógyiszerter.

HOLLANDI

életbiztosító részvénytársaság (Algemeene Maatschappij van Levensverzekering in Lijfrente)

BUDAPEST, VIII., Kerepesi-ut 1, (A nemzeti színház bérházában.)

Igazgató: **TOLNAY LAJOS**, Vezetik: **STIGITZ IMRE**.

1902. év végeig 254 millió korona biztosítás kötetett

A társaság mindennemű biztosítást elfogad, melynek alapját az emberi élet képezi, u. m. életbiztosítást, túlélés és halálozástól való, valamint öngyógy nyugdíjbiztosítást, azonnali kerdődő és viláhalozott életjáradékokat, kiharászott biztosítékokat gyermekek részére stb. Bővebb felvilágosítás szolgál a magyarországi vezérköpviselőség Budapestben, valamint a vidéki köpviselő.

Referenciákat a Magyar Általános hitelbank ad.

Kivonat a díjtáblázatokból											
A tőke elhalmozás alkalmával fizetendő						A tőke 20 év után vagy időelőtt elhalmozás alkalmával azonnali fizetendő					
Díjtétel 100 korona után											
Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor
25	1.80	34	2.30	43	3.16	52	4.66	25	4.11	34	4.22
46	4.56	55	5.28	64	6.33	73	7.88	26	4.12	35	4.24
44	4.61	53	5.36	62	6.44	71	7.99	27	4.13	36	4.27
45	4.67	54	5.42	63	6.50	72	8.05	28	4.14	37	4.30
46	4.78	55	5.48	64	6.56	73	8.11	29	4.15	38	4.33
47	4.84	56	5.54	65	6.62	74	8.17	30	4.16	39	4.36
48	4.99	57	5.60	66	6.68	75	8.23	31	4.17	40	4.39
49	5.02	58	5.66	67	6.74	76	8.29	32	4.18	41	4.45
50	5.10	59	5.72	68	6.80	77	8.35	33	4.19	42	4.50
51	5.16	60	5.78	69	6.86	78	8.41	34	4.20	43	4.56
52	5.23	61	5.84	70	6.92	79	8.47	35	4.21	44	4.60

AZ ANGOL

FÉRFI RUHA BÉRLET

a legjobb ruházkodási
rendszer.

Deutchsh F. Károly
Budapest, Andrásy-ut 1., I. emelet.

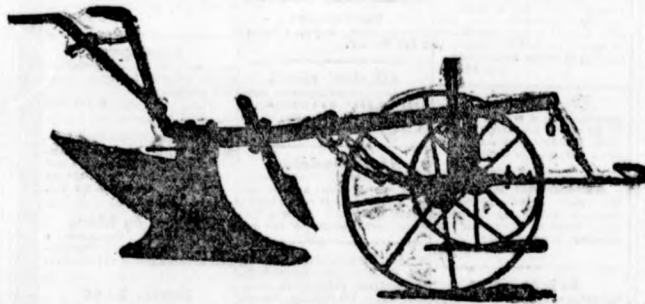
A szab. osztrák-magyar államvasutársaság magyarországi bányái, hutái és uradalmi.

Igazgatóság: Budapest, VI. ker., Teréz-körut 24a.

Resicai Mezőgazdasági Gépgyár

Árjegyzékek ingyen és
bérmentve küldetnek.

Árjegyzékek ingyen és
bérmentve küldetnek.

Szállit: **Egyetemes acélekéket** 6"-tól 14" szántómélységre kettős gerendélyvel, állítható szarvakkal, acélöntésű ekefejjel.

Szerelvényeket egyetemes ekékhez. =
Könnyű kettős ekéket **=====**

Kiválóan könnyű egyes ekéket kiszagdák számára — teljesen acélból
önvezetékkel.

Különleges eketesteket fagerendélyekhez **acélöntésű**
Boronákat. = **Rögtörő hengereket.** vagy préselt fejjel.

Mindennemű ekealkatrészeket acélöntésű ekefejeket, kitűnő resicai hengerelt acélból sajtolt kormánylemezt, szántóvasat és csoroszlyát, nyersen vagy kőszőrülve és esiszolva.

Megrendelések az Igazgatósághoz Budapestre intézendők.

